

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο Ρ Ο Ι Σ Υ Μ Β Ο Λ Α Ι Ο Υ

**ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
(με κατά προσέγγιση ποσότητες)**

ΜΕΡΟΣ Ι: ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 1^η Σεπτεμβρίου 2006

Πρόλογος

Το παρόν κείμενο βασίζεται στο έντυπο «Όροι Συμβολαίου για Κατασκευή Δημοσίων Έργων Πολιτικής Μηχανικής» το οποίο έχει υιοθετηθεί για χρήση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Τις αναγκαίες τροποποιήσεις ώστε το έντυπο να καταστεί κατάλληλο για χρήση σε δημόσια οικοδομικά έργα έχει ετοιμάσει Ειδική Τεχνική Επιτροπή στην οποία μετείχαν ο κ. Σωτήρης Στεργίδης, Ανώτερος Επιμετρητής Ποσοτήτων στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, ο κ. Κώστας Ανδρονίκου, Πολιτικός Μηχανικός, εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργοληπτών Οικοδομών Κύπρου (ΟΣΕΟΚ) και ο Δρ Οδ. Φ. Μιχαηλίδης, Ανώτερος Λειτουργός Ελέγχου στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος έχει συντάξει το κείμενο. Στις συνεδρίες της Επιτροπής παρακάθονταν και συμμετείχαν ο κ. Μιχάλης Χατζηλοίζου, Ανώτερος Πρώτος Λειτουργός Τεχνικού Ελέγχου στην Ελεγκτική Υπηρεσία και η κα Ρένα Αντωνιάδου Ανώτερη Εκτελεστικός Μηχανικός στο Τμήμα Δημοσίων Έργων. Σημαντική ήταν επίσης η βοήθεια στη σύνταξη και επεξεργασία του κειμένου των Επιμετρητών Ποσοτήτων Άντρης Χριστοδούλου και Νατάσας Κότροφου.

Το κείμενο εξετάστηκε από την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και υιοθετήθηκε, αφού έτυχε κάποιων τελικών τροποποιήσεων, για χρήση στα Δημόσια Οικοδομικά Έργα στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

Ορισμοί και Ερμηνεία		
1.1	Ορισμοί	1
1.2	Επικεφαλίδες και σημειώσεις στο περιθώριο	5
1.3	Ερμηνεία	5
1.4	Ενικός και πληθυντικός	5
1.5	Ειδοποιήσεις, συναινέσεις, εγκρίσεις, πιστοποιήσεις και προσδιορισμοί	5
Μηχανικός και Επιβλέπων Μηχανικός		
2.1	Καθήκοντα και εξουσίες του Μηχανικού	6
2.2	Επιβλέπων Μηχανικός	7
2.3	Δικαίωμα του Μηχανικού να αναθέτει	7
2.4	Διορισμός βοηθών του Επιβλέποντα Μηχανικού	7
2.5	Οδηγίες	8
2.6	Ο Μηχανικός να είναι αμερόληπτος	8
2.7	Επιθεωρητής Εργοταξίου	8
Εκχώρηση και ανάθεση του Συμβολαίου		
3.1	Εκχώρηση του Συμβολαίου	9
4.1	Ανάθεση του Συμβολαίου	9
4.2	Εκχώρηση των υποχρεώσεων Υπεργολάβων	10
Έγγραφα του Συμβολαίου		
5.1	Γλώσσα και Νομοθεσία	10
5.2	Τα έγγραφα συμπληρώνουν το ένα το άλλο	10
6.1	Ιδιοκτησία των Σχεδίων	11
6.2	Ένα αντίγραφο Σχεδίων να παραμένει στο Εργοτάξιο	11
6.3	Διακοπή προόδου	11
6.4	Καθυστερήσεις και έξοδα λόγω Σχεδίων	11
6.5	Παράλειψη του Εργολάβου να υποβάλει Σχέδια	12
7.1	Νέα Σχέδια και οδηγίες	12
7.2	Σχέδια του Εργολάβου	12
7.3	Η έγκριση δεν απαλλάσσει τον Εργολάβο	13
Γενικές Υποχρεώσεις		
8.1	Γενικές υποχρεώσεις του Εργολάβου	13
8.2	Εργασίες και μέθοδοι κατασκευής	13
9.1	Λεπτομέρειες μεθόδων κατασκευής	14
10.1	Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου	14
10.2	Μη εκπλήρωση Συμβολαίου	14
10.3	Λύση εργοδότησης --- Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου	14
10.4	Ισχύς της Εγγύησης Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου	15
11.1	Επιθεώρηση Εργοταξίου	15
12.1	Επάρκεια της Προσφοράς	16

12.2	Απρόβλεπτα φυσικά εμπόδια και συνθήκες	16
13.1	Το Έργο να είναι σύμφωνα με το Συμβόλαιο	17
14.1	Πρόγραμμα εργασίας	17
14.2	Αναθεώρηση προγράμματος	18
14.3	Διάγραμμα χρηματικής ροής	18
14.4	Εβδομαδιαίο πρόγραμμα	18
14.5	Ο Εργολάβος δεν απαλλάσσεται	19
14.6	Αναφορά γεγονότων που προκαλούν καθυστέρηση	19
14.7	Καθυστέρηση στην υποβολή προγράμματος	19
15.1	Επιστασία Εργολάβου	20
16.1	Προσωπικό Εργολάβου	20
16.2	Απομάκρυνση εργοδοτούμενων του Εργολάβου	20
17.1	Χάραξη Έργου	20
18.1	Διερευνητικές γεωτρήσεις και φρεάτια	21
19.1	Προστασία κοινού και περιβάλλοντος	21
19.2	Ευθύνη Εργοδότη	22
20.1	Φροντίδα του Έργου	22
20.2	Ευθύνη για επανόρθωση απώλειας ή ζημιάς	23
20.3	Απώλεια ή ζημιά λόγω ευθύνης του Εργοδότη	23
20.4	Κίνδυνοι του Εργοδότη	23
21.1	Ασφάλεια Έργου και Μηχανημάτων Εργολάβου	24
21.2	Κάλυψη ασφάλειας Έργου	25
21.3	Εξαιρούμενοι κίνδυνοι από την ασφάλεια του Έργου	26
22.1	Βλάβες σε πρόσωπα και περιουσίες	26
22.2	Εξαιρέσεις	27
22.3	Ευθύνη Εργοδότη	27
23.1	Ασφάλεια για βλάβες σε πρόσωπα και περιουσίες	27
23.2	Ελάχιστο ποσό ασφάλισης	27
23.3	Αμφοτεροβαρής ευθύνη	27
24.1	Εργατικά ατυχήματα ή τραυματισμοί	28
24.2	Ασφάλεια για ατυχήματα	28
25.1	Αποδεικτικά στοιχεία για ασφάλειες	28
25.2	Επάρκεια των ασφαλειών	29
25.3	Παράλειψη Εργολάβου να ασφαλίσει	29
25.4	Συμμόρφωση με πρόνοιες των ασφαλειών	29
25.5	Ευθύνη για ποσά που δεν έχουν ανακτηθεί	29
26.1	Συμμόρφωση με νόμους και κανονισμούς	30
27.1	Αρχαιότητες	30
27.2	Αρχαιολογικοί χώροι	31
28.1	Δικαιώματα ευρεσιτεχνίας	31
28.2	Προνόμια λατομείων	31
28.3	Εναπόθεση υλικών	31
28.4	Κυριότητα υλικών εκσκαφής	32
29.1	Παρεμπόδιση της κυκλοφορίας και παρακείμενων περιουσιών	32
30.1	Αποφυγή πρόκλησης ζημιών σε δρόμους	32

30.2	Μεταφορά Μηχανημάτων Εργολάβου ή Προσωρινών Έργων	32
30.3	Μεταφορά υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού	33
31.1	Ευκαιρίες σε άλλους εργολάβους	33
31.2	Διευκολύνσεις σε άλλους εργολάβους	34
32.1	Ο Εργολάβος να διατηρεί το Εργοτάξιο καθαρό	34
33.1	Καθαρισμός του Εργοταξίου μετά την αποπεράτωση	34
Εργατικά		
34.1	Εργοδότηση υπαλλήλων και εργατών	35
34.2	Συμμόρφωση με την Εργατική Νομοθεσία	35
34.3	Εργατικά ταμεία	36
34.4	Εργοδότηση υπαλλήλων του Εργοδότη	37
34.5	Πρώτες βοήθειες	37
34.6	Ωράριο εργασίας	37
34.7	Ασφάλεια, υγεία και ευημερία στην εργασία	37
34.8	Διαγωγή προσωπικού	39
35.1	Κατάλογος εργοδοτούμενων και Μηχανημάτων Εργολάβου	39
35.2	Αναφορά ατυχημάτων	39
Έλεγχος υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού και εργασίας		
36.1	Ποιότητα υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού και εργασίας	40
36.2	Έξοδα δειγμάτων	40
36.3	Έξοδα δοκιμών	40
36.4	Έξοδα δοκιμών που δεν προνοούνται στο Συμβόλαιο	40
36.5	Προσδιορισμός από το Μηχανικό για τα έξοδα δοκιμών	40
36.6	Δοκιμές σε εγκεκριμένα εργαστήρια	41
37.1	Επιθεώρηση εργασιών	41
37.2	Επιθεώρηση και έλεγχος	41
37.3	Χρόνος επιθεώρησης και ελέγχου	42
37.4	Απόρριψη	42
37.5	Ανεξάρτητος επιθεωρητής	43
38.1	Εξέταση αφανών εργασιών	43
38.2	Αποκάλυψη αφανών εργασιών	43
39.1	Απομάκρυνση ακατάλληλων υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού ή εργασίας	43
39.2	Υπαιτιότητα Εργολάβου για μή συμμόρφωση	44
Αναστολή Εργασιών		
40.1	Αναστολή εργασιών	44
40.2	Προσδιορισμός από το Μηχανικό των επιπτώσεων της αναστολής εργασιών	45
40.3	Αναστολή εργασιών για διάρκεια πέραν των 84 ημερών	45

Έναρξη Έργου και καθυστερήσεις		
41.1	Έναρξη Έργου	47
42.1	Παραχώρηση Εργοταξίου και πρόσβασης	46
42.2	Παράλειψη παραχώρησης του Εργοταξίου	47
42.3	Δικαιώματα πρόσβασης και διευκολύνσεις	47
43.1	Χρόνος Αποπεράτωσης	47
44.1	Παράταση Χρόνου Αποπεράτωσης	47
44.2	Ο Εργολάβος να ειδοποιεί και να τεκμηριώνει	48
44.3	Ενδιάμεσος προσδιορισμός παράτασης χρόνου	48
45.1	Περιορισμοί στις ώρες εργασίας	49
46.1	Πρόοδος Έργου	49
47.1	Αποζημιώσεις για καθυστερήσεις	49
47.2	Μείωση αποζημιώσεων για καθυστερήσεις	50
47.3	Πρόσθετη αμοιβή (“bonus”) για την ενωρίτερη συμπλήρωση του Έργου	50
48.1	Παραλαβή του Έργου	51
48.2	Παραλαβή Τμημάτων ή μέρους του Έργου	51
48.3	Ουσιαστική συμπλήρωση μέρους του Έργου	52
Περίοδος Ευθύνης για Ελαττώματα		
49.1	Περίοδος Ευθύνης για Ελαττώματα	52
49.2	Συμπλήρωση παραμεινουσών εργασιών και επιδιόρθωση ελαττωμάτων	52
49.3	Έξοδα επιδιορθώσεων	53
49.4	Παράλειψη του Εργολάβου να επιδιορθώσει τα ελαττώματα	53
50.1	Ο Εργολάβος να ερευνά	54
Τροποποιήσεις, Προσθήκες, Παραλείψεις		
51.1	Τροποποιήσεις	54
51.2	Οδηγίες για τροποποιήσεις	55
52.1	Εκτίμηση τροποποιήσεων	55
52.2	Εξουσία του Μηχανικού να ορίζει τιμές	56
52.3	Ανάκτηση ή επιπλέον απώλεια γενικών εξόδων	57
52.4	Εργασίες με απολογισμό	58
Διαδικασία απαιτήσεων για πρόσθετη πληρωμή		
53.1	Ειδοποίηση απαίτησης για πρόσθετη πληρωμή	59
53.2	Τήρηση στοιχείων	60
53.3	Τεκμηρίωση απαιτήσεων	60
53.4	Μη συμμόρφωση	60
53.5	Πληρωμή για απαιτήσεις	61
Μηχανήματα Εργολάβου, Προσωρινά Έργα και υλικά		
54.1	Μηχανήματα Εργολάβου, Προσωρινά Έργα και υλικά: Αποκλειστική χρήση για το έργο	61
54.2	Ο Εργοδότης δεν ευθύνεται για ζημιές	61
54.3	Εκτελωνίσεις και δασμοί	62

54.4	Επανεξαγωγή Μηχανημάτων Εργολάβου	62
54.5	Όροι για την εκμίσθωση Μηχανημάτων Εργολάβου	62
54.6	Έξοδα για σκοπούς του άρθρου 63	63
54.7	Πρόνοιες συμβολαίων υπεργολαβίας	63
54.8	Δεν υπονοείται έγκριση υλικών	63
54.9	Λεπτομέρειες Μηχανημάτων Εργολάβου	63

Επιμετρήσεις

55.1	Ποσότητες	64
56.1	Επιμέτρηση ποσοτήτων	64
56.2	Επιμετρητής Ποσοτήτων	65
57.1	Μέθοδος επιμέτρησης	65
57.2	Ανάλυση των κατ' αποκοπή ποσών	65

Ποσά Προνοίας και Ποσά Βασικού Κόστους

58.1	Ορισμός των "Ποσών Προνοίας"	66
58.2	Χρήση των Ποσών Προνοίας	66
58.3	Παρουσίαση αποδείξεων πληρωμών	67
58.4	Ορισμός των "Ποσών Βασικού Κόστους"	67

Διορισμένοι Υπεργολάβοι

59.1	Ορισμός των "διορισμένων Υπεργολάβων"	67
59.2	Ένσταση στο διορισμό διορισμένων Υπεργολάβων	67
59.3	Απαιτήσεις για μελέτη να αναφέρονται ρητά	68
59.4	Πληρωμές σε διορισμένους Υπεργολάβους	68
59.5	Πιστοποίηση πληρωμών στους διορισμένους Υπεργολάβους	69
59.6	Προσφορά από τον Εργολάβο	70
59.7	Λύση της εργοδότησης διορισμένου Υπεργολάβου	71

Πιστοποιητικά, Πληρωμές και Τελική Παραλαβή

60.1	Μηνιαίοι Λογαριασμοί	72
60.2	Μηνιαίες πληρωμές	72
60.3	Πληρωμή του Ποσού Κράτησης	73
60.4	Διόρθωση πιστοποιητικών	74
60.5	Προσωρινός Τελικός Λογαριασμός	74
60.6	Τελικός Λογαριασμός	74
60.7	Δήλωση εξόφλησης	75
60.8	Πιστοποιητικό Τελικής Πληρωμής	75
60.9	Τερματισμός της ευθύνης Εργοδότη	76
60.10	Χρόνος πληρωμής	76
60.11	Προκαταβολή	77
61.1	Έγκριση Έργου	78
62.1	Πιστοποιητικό Ευθύνης Ελαττωμάτων	78
62.2	Μη εκπληρωθείσες υποχρεώσεις	78

Επανορθώσεις και Θεραπείες		
63.1	Λύση εργοδότησης --- Υπαίτιος ο Εργολάβος	79
63.2	Εκτίμηση κατά την ημερομηνία λύσης	80
63.3	Πληρωμή μετά τη λύση	80
63.4	Εκχώρηση των προνομίων συμφωνίας	81
64.1	Επείγουσα διορθωτική εργασία	81
Ειδικοί κίνδυνοι		
65.1	Ουδεμία ευθύνη για ειδικούς κινδύνους	82
65.2	Ειδικοί κίνδυνοι	82
65.3	Ζημιές στο Έργο από ειδικούς κινδύνους	82
65.4	Εκρήξεις, πύραυλοι	82
65.5	Αυξημένες δαπάνες λόγω ειδικών κινδύνων	83
65.6	Έκρηξη πολέμου	83
65.7	Απομάκρυνση των Μηχανημάτων Εργολάβου κατά τη λύση	83
65.8	Πληρωμή εάν το Συμβόλαιο λυθεί	84
Απαλλογή από την υποχρέωση εκπλήρωσης		
66.1	Πληρωμή σε περίπτωση απαλλαγής από την υποχρέωση εκπλήρωσης	85
Διακανονισμός διαφορών		
67.1	Φιλικός διακανονισμός και Διαιτησία	86
Ειδοποιήσεις		
68.1	Ειδοποιήσεις στον Εργολάβο	87
68.2	Ειδοποιήσεις στον Εργοδότη και στο Μηχανικό	87
68.3	Αλλαγή διεύθυνσης	87
Υπαίτιος ο Εργοδότης		
69.1	Λύση εργοδότησης --- Υπαίτιος ο Εργοδότης	87
69.2	Απομάκρυνση Μηχανημάτων Εργολάβου	88
69.3	Πληρωμή κατά τη λύση	88
69.4	Δικαίωμα Εργολάβου για αναστολή εργασιών	88
69.5	Συνέχιση του Έργου	89
Διαφοροποίηση του κόστους		
70.1	Αυξομειώσεις τιμών	89
70.2	Μεταγενέστερη νομοθεσία	93
Αξιολόγηση Απόδοσης Εργολάβου		
71.1	Αξιολόγηση Απόδοσης Εργολάβου	93
Αναφορά στο Μέρος II		
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ		
P1	Εγγυητική Επιστολή Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου	B1
P2	Εγγυητική Επιστολή Εγγύησης Προκαταβολής	B2
P3	Συμφωνία	B3
P4	Έκθεση Αξιολόγησης Απόδοσης Εργολάβου	B4 - B7
P5	Παράρτημα Προσφοράς	B8

ΟΡΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Ι – ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Ορισμοί

- 1.1** Στο Συμβόλαιο, του οποίου ο ορισμός δίνεται πιο κάτω, οι λέξεις και εκφράσεις έχουν την ερμηνεία που τους δίνεται ως ακολούθως:
- (α) (i) “Εργοδότης” σημαίνει την αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του Νόμου.
- (ii) “Εργολάβος” σημαίνει το πρόσωπο του οποίου η προσφορά έχει γίνει αποδεκτή από τον Εργοδότη και περιλαμβάνει τους νόμιμους εις τίτλο κυριότητας διαδόχους του προσώπου αυτού, αλλά όχι (εκτός με τη συναίνεση του Εργοδότη) τρίτους στους οποίους έχει γίνει εκχώρηση από το πρόσωπο αυτό.
- (iii) “Υπεργολάβος” σημαίνει κάθε πρόσωπο που αναφέρεται στο Συμβόλαιο ως Υπεργολάβος μέρους του Έργου ή κάθε πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί, με τη συναίνεση του Μηχανικού, η υπεργολαβία μέρους του Έργου. Ο όρος περιλαμβάνει και τους νόμιμους εις τίτλο κυριότητας διαδόχους του προσώπου αυτού, δεν περιλαμβάνει όμως τρίτους στους οποίους έχει γίνει εκχώρηση από το πρόσωπο αυτό.
- (iv) “Μηχανικός” σημαίνει το πρόσωπο που ορίζεται από καιρού εις καιρό από τον Εργοδότη για να ενεργεί ως Μηχανικός για σκοπούς του Συμβολαίου και το οποίο αναφέρεται στο Μέρος II των Όρων.
- (v) “Επιβλέπων Μηχανικός” σημαίνει το πρόσωπο που ορίζεται από καιρού εις καιρό από το Μηχανικό σύμφωνα με το εδάφιο 2.2. Χωρίς περιορισμό της γενικότητας, ως Επιβλέπων Μηχανικός μπορεί να οριστεί Αρχιτέκτονας και/ή Πολιτικός Μηχανικός και/ή Μηχανολόγος Μηχανικός και/ή Ηλεκτρολόγος Μηχανικός στους οποίους θα ανατίθενται εξουσίες προσήκουσες στο επάγγελμά τους.
- (vi) “Επιθεωρητής Εργοταξίου” σημαίνει το πρόσωπο που ορίζεται από καιρού εις καιρό από τον Εργοδότη σύμφωνα με το εδάφιο 2.7

- (vii) “Επιμετρητής Ποσοτήτων” σημαίνει τον επιμετρητή ποσοτήτων που ορίζεται από καιρού εις καιρό από τον Εργοδότη για να ενεργεί ως Επιμετρητής Ποσοτήτων για σκοπούς του Συμβολαίου και ο οποίος αναφέρεται στο Μέρος II των Όρων.
  - (viii) “Νόμος” σημαίνει τον περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμο του 2006 και περιλαμβάνει κάθε νόμο που τον τροποποιεί ή τον αντικαθιστά.
- (β)
- (i) “Συμβόλαιο” σημαίνει τη σύμβαση εξ επαχθούς αιτίας η οποία συνάπτεται μεταξύ του Εργοδότη και του Εργολάβου και έχει ως αντικείμενο την από τον Εργοδότη ανάθεση της εκτέλεσης και συμπλήρωσης του Έργου και της επιδιόρθωσης οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό και περιλαμβάνει τους Όρους του Συμβολαίου (Μέρη I και II), τις Προδιαγραφές, τα Σχέδια, τα Δελτία Ποσοτήτων, την Προσφορά, την Επιστολή Αποδοχής, τη Συμφωνία και τυχόν άλλα έγγραφα που περιλαμβάνονται στην Επιστολή Αποδοχής ή στη Συμφωνία.
  - (ii) “Προδιαγραφές” σημαίνει τις προδιαγραφές, περιλαμβανομένων των κανόνων μελέτης, μετρήσεως, σχεδιασμού και υπολογισμού του Έργου, τους όρους δοκιμής, ελέγχου και παραλαβής του Έργου, και τις κατασκευαστικές τεχνικές και μεθόδους, που αναφέρονται στο Συμβόλαιο και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις ή προσθήκες σε αυτές που γίνονται με βάση το άρθρο 51 ή που υποβάλλονται από τον Εργολάβο και εγκρίνονται από το Μηχανικό.
  - (iii) “Σχέδια” σημαίνει όλα τα σχέδια, υπολογισμούς και συναφείς τεχνικές πληροφορίες του Συμβολαίου και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις επί αυτών και οποιαδήποτε άλλα σχέδια, υπολογισμούς και συναφείς τεχνικές πληροφορίες εκδίδονται από το Μηχανικό στον Εργολάβο σύμφωνα με το Συμβόλαιο, και όλα τα σχέδια, υπολογισμούς, δείγματα, πρωτότυπα, εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης και κάθε άλλη συναφή τεχνική πληροφορία υποβάλλεται από τον Εργολάβο και εγκρίνεται από το Μηχανικό.

- (iv) “Δελτία Ποσοτήτων” σημαίνει τα συμπληρωμένα και τιμολογημένα δελτία ποσοτήτων που αποτελούν μέρος της Προσφοράς.
- (v) “Προσφορά” σημαίνει την τελική τιμολογημένη προσφορά του Εργολάβου προς τον Εργοδότη για την εκτέλεση, και συμπλήρωση του Έργου και την επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό σύμφωνα με το Συμβόλαιο, όπως η προσφορά αυτή έχει γίνει αποδεκτή από τον Εργοδότη με την Επιστολή Αποδοχής.
- (vi) “Επιστολή Αποδοχής” σημαίνει την επίσημη αποδοχή από τον Εργοδότη της Προσφοράς.
- (vii) “Συμφωνία” σημαίνει το συμφωνητικό έγγραφο που υπογράφηκε μεταξύ του Εργοδότη και Εργολάβου, στη μορφή του εντύπου που επισυνάπτεται στους παρόντες Όρους και με τέτοιες τροποποιήσεις που θα είναι αναγκαίες.
- (viii) “Παράρτημα Προσφοράς” σημαίνει το παράρτημα των παρόντων Όρων που συμπεριλαμβάνεται στην Προσφορά.
- (γ) (i) “Χρόνος Έναρξης” σημαίνει την ημερομηνία έναρξης εκτέλεσης του Έργου σύμφωνα με το εδάφιο 41.1.
- (ii) “Χρόνος Αποπεράτωσης” σημαίνει το χρόνο για συμπλήρωση της εκτέλεσης του Έργου ή Τμήματος αυτού και την επιτυχή εκτέλεση των Δοκιμών κατά τη Συμπλήρωση του Έργου ή οποιουδήποτε Τμήματος αυτού, όπως ο χρόνος αυτός ορίζεται στο Συμβόλαιο (ή όπως παρατείνεται σύμφωνα με το άρθρο 44) και υπολογιζόμενου από το Χρόνο Έναρξης.
- (δ) (i) “Δοκιμές κατά τη Συμπλήρωση” σημαίνει τις δοκιμές που προδιαγράφονται στο Συμβόλαιο, ή συμφωνούνται διαφορετικά από το Μηχανικό και τον Εργολάβο, για να εκτελεστούν από τον Εργολάβο προτού το Έργο ή Τμήμα αυτού παραληφθεί από τον Εργοδότη.
- (ii) “Πιστοποιητικό Παραλαβής” σημαίνει το πιστοποιητικό που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 48.
- (ε) (i) “Ποσό Συμβολαίου” σημαίνει το ποσό που αναφέρεται στην Επιστολή Αποδοχής, εξαιρουμένου του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ως πληρωτέο στον Εργολάβο για την εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και την επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό σύμφωνα με το Συμβόλαιο.

- (ii) “Ποσό Κράτησης” σημαίνει το άθροισμα όλων των ποσών που κρατούνται από τον Εργοδότη σύμφωνα με την παράγραφο (α) του εδαφίου 60.2.
  - (iii) “Πιστοποιητικό Ενδιάμεσης Πληρωμής” σημαίνει οποιοδήποτε πιστοποιητικό πληρωμής εκδίδεται από το Μηχανικό, άλλο από το Πιστοποιητικό Τελικής Πληρωμής.
  - (iv) “Πιστοποιητικό Τελικής Πληρωμής” σημαίνει το πιστοποιητικό πληρωμής το οποίο εκδίδεται από το Μηχανικό σύμφωνα με το εδάφιο 60.8.
- (στ)
- (i) “Έργο” σημαίνει όλα τα Μόνιμα Έργα και Προσωρινά Έργα ή οποιοδήποτε εκ των δύο, ανάλογα με την περίπτωση.
  - (ii) “Μόνιμα Έργα” σημαίνει τα μόνιμα έργα και κατασκευές (περιλαμβανομένου του Μηχανικού Εξοπλισμού) τα οποία θα εκτελεσθούν σύμφωνα με το Συμβόλαιο.
  - (iii) “Προσωρινά Έργα” σημαίνει όλα τα προσωρινά έργα οποιασδήποτε μορφής (εκτός των Μηχανημάτων Εργολάβου) που χρειάζονται για την εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό.
  - (iv) “Μηχανικός Εξοπλισμός” σημαίνει τον ηλεκτρολογικό, μηχανολογικό, ή άλλο εξοπλισμό, συσκευές και παρόμοια που θα αποτελούν ή αποτελούν μέρος των Μόνιμων Έργων.
  - (v) “Μηχανήματα Εργολάβου” σημαίνει όλα τα οχήματα, συσκευές και εργαλεία οποιασδήποτε μορφής (εκτός των Προσωρινών Έργων) τα οποία χρειάζονται για την εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό αλλά δεν περιλαμβάνει Μηχανικό Εξοπλισμό, υλικά ή οτιδήποτε άλλο που προορίζονται ως μέρος των Μόνιμων Έργων.
  - (vi) “Τμήμα” σημαίνει μέρος του Έργου που καθορίζεται ειδικά στο Συμβόλαιο ως Τμήμα.
  - (vii) “Εργοτάξιο” σημαίνει τη γη ή άλλους χώρους πάνω ή μέσα στους οποίους θα κατασκευαστεί το Έργο ή άλλους χώρους που καθορίζονται στο Συμβόλαιο ότι αποτελούν μέρος του Εργοταξίου.

- (ζ) (i) “έξοδα” σημαίνει όλες τις δαπάνες οι οποίες κατάλληλα προκλήθηκαν ή θα προκληθούν, εντός ή εκτός του Εργοταξίου, περιλαμβανομένων γενικών εξόδων και άλλων χρεώσεων εφαρμοστέων στις δαπάνες αυτές, όμως μη περιλαμβανομένου οποιουδήποτε κέρδους.
- (ii) “αξία” σημαίνει έξοδα και λογικό κέρδος.
- (iii) “ημέρα” σημαίνει ημέρα ημερολογίου.
- (iv) “μήνας” σημαίνει μήνας του ημερολογίου.
- (v) “εβδομάδα” σημαίνει εβδομάδα του ημερολογίου.
- (vi) “γραπτός” σημαίνει χειρόγραφο, δακτυλογραφημένη ή εκτυπωμένη αλληλογραφία και περιλαμβάνει και αποστολή διά τηλεομοιότυπου.

Επικεφαλίδες και σημειώσεις στο περιθώριο	1.2	Οι επικεφαλίδες και οι σημειώσεις στο περιθώριο των παρόντων Όρων δεν αποτελούν μέρος των Όρων αυτών και δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην ερμηνεία του Συμβολαίου.
Ερμηνεία	1.3	Όπου κάποια λέξη ή όρος δηλώνουν αναφορά σε πρόσωπα ή μέρη, τότε η λέξη ή ο όρος αυτός θα περιλαμβάνουν εταιρείες και συνεταιρισμούς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.
Ενικός και πληθυντικός	1.4	Λέξεις στον ενικό περιλαμβάνουν και τον πληθυντικό και αντιστρόφως, όπου το κείμενο το απαιτεί.
Ειδοποιήσεις, συναινέσεις, εγκρίσεις, πιστοποιήσεις και προσδιορισμοί	1.5	Οπουδήποτε στο Συμβόλαιο προνοείται να δοθεί ή να εκδοθεί οποιαδήποτε ειδοποίηση, κοινοποίηση, συναίνεση, έγκριση ή πιστοποίηση ή να γίνει προσδιορισμός από οποιοδήποτε πρόσωπο, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, τέτοια ειδοποίηση, κοινοποίηση, συναίνεση, έγκριση, πιστοποίηση ή προσδιορισμός πρέπει να δίνεται γραπτός και οι λέξεις “ειδοποιώ”, “κοινοποιώ”, “συναινώ”, “εγκρίνω”, “πιστοποιώ” ή “προσδιορίζω” να ερμηνεύονται ανάλογα. Η έκδοση τέτοιων συναινέσεων, εγκρίσεων, πιστοποιήσεων ή προσδιορισμών δεν πρέπει να κατακρατείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία.

ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

- Καθήκοντα και εξουσίες του Μηχανικού**
- 2.1**
- (α) Ο Μηχανικός οφείλει να εκτελεί τα καθήκοντα εκείνα που καθορίζονται στο Συμβόλαιο.
  - (β) Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να ασκεί τις εξουσίες του που καθορίζονται ή εξυπακούονται στο Συμβόλαιο. Νοείται όμως ότι, για τα πιο κάτω θέματα, οφείλει να λαμβάνει προηγουμένως την έγκριση του Εργοδότη:
    - (i) για την άσκηση των εξουσιών του που καθορίζονται στο εδάφιο 12.2,
    - (ii) για την άσκηση των εξουσιών του που καθορίζονται στο άρθρο 40, με εξαίρεση την έκδοση οδηγιών στις περιπτώσεις των παραγράφων (α), (β), (γ) και (δ) του εδαφίου 40.1,
    - (iii) για τον προσδιορισμό τυχόν παράτασης χρόνου σύμφωνα με το άρθρο 44,
    - (iv) για την έκδοση Πιστοποιητικού Παραλαβής σύμφωνα με το άρθρο 48,
    - (v) για την έκδοση οδηγιών για τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 51,
    - (vi) για την εκτίμηση των τροποποιήσεων και τον καθορισμό τιμών ή τιμών μονάδος σύμφωνα με το άρθρο 52,
    - (vii) για τον προσδιορισμό οποιωνδήποτε ποσών οφείλονται στον Εργολάβο σύμφωνα με το άρθρο 53, σε σχέση με οποιαδήποτε απαίτηση,
    - (viii) για την έκδοση Πιστοποιητικών Πληρωμής στον Εργολάβο σύμφωνα με το άρθρο 60,
    - (ix) για την έκδοση του Πιστοποιητικού Ευθύνης Ελαττωμάτων σύμφωνα με το άρθρο 62, και
    - (x) για την άσκηση των εξουσιών του που καθορίζονται στο εδάφιο 70.2 .

Οποιαδήποτε εκτίμηση, προσδιορισμός ή ενέργεια του Μηχανικού σχετικά με τα πιο πάνω κοινοποιηθεί στον Εργολάβο θα θεωρείται ότι έχει ληφθεί με την έγκριση του Εργοδότη. Νοείται όμως ότι ο Εργοδότης διατηρεί το δικαίωμα προσφυγής στη διαδικασία επίλυσης διαφορών που αναφέρεται στο άρθρο 67 εάν ο Μηχανικός κοινοποιήσει στον Εργολάβο εκτίμηση, προσδιορισμό ή ενέργεια για τα οποία δεν έχει προηγουμένως λάβει στην πράξη την έγκριση του Εργοδότη.

(γ) Εκτός εάν ρητά αναφέρεται στο Συμβόλαιο, ο Μηχανικός δεν έχει εξουσία να απαλλάσσει τον Εργολάβο από οποιαδήποτε υποχρέωση ή ευθύνη του που απορρέει από το Συμβόλαιο.

Επιβλέπων Μηχανικός   **2.2**   Ο Επιβλέπων Μηχανικός διορίζεται από το Μηχανικό και είναι υπόλογος σε αυτόν. Έχει τα καθήκοντα εκείνα και ασκεί τις εξουσίες εκείνες που ανατίθενται σ' αυτόν από το Μηχανικό, σύμφωνα με το εδάφιο 2.3.

Δικαίωμα του Μηχανικού να αναθέτει   **2.3**   Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα, από καιρού εις καιρό, να αναθέτει στον Επιβλέποντα Μηχανικό οποιαδήποτε από τα καθήκοντα και εξουσίες που έχει με βάση το Συμβόλαιο και να ανακαλεί οποτεδήποτε τέτοια ανάθεση. Τέτοια ανάθεση ή ανάκληση της ανάθεσης πρέπει να γίνεται γραπτώς και έχει ισχύ μόνον εφόσον κοινοποιηθεί στον Εργοδότη και τον Εργολάβο.

Οποιαδήποτε οδηγία εκδίδεται από τον Επιβλέποντα Μηχανικό, σχετικά με θέμα για το οποίο του έχει γίνει ανάθεση όπως αναφέρεται πιο πάνω, έχει την ίδια ισχύ όπως εάν είχε εκδοθεί από το Μηχανικό.

Νοείται ότι:

- (α) οποιαδήποτε παράλειψη του Επιβλέποντα Μηχανικού να μην εγκρίνει οποιαδήποτε εργασία, υλικά ή Μηχανικό Εξοπλισμό δεν στερεί το Μηχανικό από το δικαίωμα να μην εγκρίνει την εργασία αυτή, υλικά ή Μηχανικό Εξοπλισμό, και
- (β) εάν ο Εργολάβος αμφισβητήσει οποιαδήποτε επικοινωνία του με τον Επιβλέποντα Μηχανικό, τότε έχει δικαίωμα να απευθυνθεί στο Μηχανικό ο οποίος οφείλει να επιβεβαιώσει, απορρίψει ή διαφοροποιήσει το περιεχόμενο της επικοινωνίας αυτής.

Διορισμός βοηθών του Επιβλέποντα Μηχανικού   **2.4**   Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να διορίσει αριθμό προσώπων για να βοηθούν τον Επιβλέποντα Μηχανικό στην άσκηση των καθηκόντων του σύμφωνα με το εδάφιο 2.2. Τα ονόματα και καθήκοντα των προσώπων αυτών πρέπει να κοινοποιούνται στον Εργολάβο. Ουδεμία οδηγία στον Εργολάβο έχουν δικαίωμα να δώσουν τα πρόσωπα αυτά, με εξαίρεση τέτοιες οδηγίες που είναι απαραίτητες στην εκτέλεση των καθηκόντων τους για την αποδοχή υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού και εργασίας που είναι σύμφωνα με το Συμβόλαιο, και οι οδηγίες που θα δίνονται γι' αυτό το σκοπό θα θεωρούνται ότι έχουν δοθεί από τον Επιβλέποντα Μηχανικό.

Οδηγίες

2.5 Οι οδηγίες του Μηχανικού πρέπει να είναι γραπτές, νοείται όμως ότι εάν για οποιοδήποτε λόγο ο Μηχανικός θεωρήσει αναγκαίο όπως δώσει οποιοσδήποτε οδηγίες προφορικά, ο Εργολάβος οφείλει να συμμορφωθεί με αυτές. Η γραπτή επιβεβαίωση οποιασδήποτε προφορικής οδηγίας που δόθηκε από το Μηχανικό, είτε πριν είτε μετά την εκτέλεση της οδηγίας, θα θεωρείται ως οδηγία σύμφωνα με το παρόν εδάφιο. Νοείται περαιτέρω ότι εάν ο Εργολάβος, εντός επτά ημερών, επιβεβαιώσει γραπτώς προς το Μηχανικό οποιαδήποτε προφορική οδηγία του Μηχανικού και η επιβεβαίωση αυτή δεν διαψευστεί εντός επτά ημερών από το Μηχανικό, τότε η οδηγία αυτή θα θεωρείται ως οδηγία του Μηχανικού.

Οι πιο πάνω πρόνοιες, αναφορικά με την έκδοση προφορικών οδηγιών, ισχύουν αντίστοιχα και για οδηγίες που εκδίδονται από τον Επιβλέποντα Μηχανικό και οποιουδήποτε βοηθούς του που έχουν διοριστεί σύμφωνα με το εδάφιο 2.4.

Ο Μηχανικός να είναι αμερόληπτος

2.6 Οποτεδήποτε ο Μηχανικός καλείται να ασκήσει την κρίση του

- (α) δίνοντας την απόφαση, γνώμη ή συναίνεση του,
- (β) παρέχοντας έγκριση,
- (γ) προσδιορίζοντας τιμή, ή
- (δ) λαμβάνοντας οποιαδήποτε δράση που μπορεί να επηρεάσει τα δικαιώματα και υποχρεώσεις του Εργοδότη ή του Εργολάβου

οφείλει να ασκεί την κρίση αυτή αμερόληπτα σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου και λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γεγονότα. Οποιαδήποτε τέτοια απόφαση, γνώμη, συναίνεση, έγκριση, προσδιορισμός ή λήψη δράσης μπορεί να αμφισβητηθούν ή διορθωθούν όπως προβλέπεται στο άρθρο 67.

Επιθεωρητής Εργοταξίου

2.7 Ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να ορίσει κάποιο εργοδοτούμενο του ως Επιθεωρητή Εργοταξίου με καθήκον να ενεργεί ως επιθεωρητής εργοταξίου εκ μέρους του Εργοδότη. Χωρίς περιορισμό της γενικότητας, τα καθήκοντα του Επιθεωρητή Εργοταξίου μπορεί να περιλαμβάνουν επιθεώρηση και ποιοτικό έλεγχο των εκτελούμενων εργασιών, εργαστηριακό έλεγχο των υλικών και παρακολούθηση της προόδου των εργασιών. Με επιφύλαξη των προνοιών της επόμενης παραγράφου, ουδεμία οδηγία στον Εργολάβο έχει δικαίωμα να δώσει ο Επιθεωρητής Εργοταξίου. Ο Εργολάβος οφείλει να παρέχει κάθε εύλογη διευκόλυνση στον Επιθεωρητή Εργοταξίου για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα, από καιρού εις καιρό και αφού εξασφαλίσει τη συναίνεση του Εργοδότη (η παραχώρηση της οποίας, παρά τις πρόνοιες του εδαφίου 1.5, βρίσκεται στην απόλυτη κρίση του Εργοδότη), να αναθέτει στον Επιθεωρητή Εργοταξίου οποιαδήποτε από τα καθήκοντα και εξουσίες που έχει με βάση το Συμβόλαιο, σχετικά με την επιθεώρηση και ποιοτικό έλεγχο των εκτελούμενων εργασιών και εργαστηριακό έλεγχο των υλικών, και να ανακαλεί οποτεδήποτε τέτοια ανάθεση. Τέτοια ανάθεση ή ανάκληση της ανάθεσης θα έχει ισχύ μόνον εφόσον κοινοποιηθεί στον Εργοδότη και τον Εργολάβο. Ουδεμία οδηγία στον Εργολάβο έχει δικαίωμα να δώσει ο Επιθεωρητής Εργοταξίου.

ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

Εκχώρηση του Συμβολαίου   **3.1**   Ο Εργολάβος δεν έχει δικαίωμα να εκχωρήσει όλο ή μέρος του Συμβολαίου ή δικαιωμάτων του που απορρέουν από αυτό σε τρίτους χωρίς την προηγούμενη συναίνεση του Εργοδότη, η παραχώρηση της οποίας (παρά τις πρόνοιες του εδαφίου 1.5) βρίσκεται στην απόλυτη κρίση του Εργοδότη.

Νοείται ότι σε περίπτωση εφαρμογής του εδαφίου 63.1, οποιαδήποτε τέτοια συναίνεση δόθηκε για εκχώρηση του Συμβολαίου, παύει να ισχύει.

Ανάθεση του Συμβολαίου   **4.1**   Ο Εργολάβος δεν έχει δικαίωμα να αναθέσει όλο το Έργο. Εκτός όπου προβλέπεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο, ο Εργολάβος δεν έχει δικαίωμα να αναθέσει μέρος του Έργου σε Υπεργολάβους χωρίς την προηγούμενη συναίνεση του Μηχανικού. Τέτοια συναίνεση ουδόλως απαλλάσσει τον Εργολάβο από οποιαδήποτε ευθύνη ή υποχρέωση του που απορρέει από το Συμβόλαιο και ο Εργολάβος παραμένει πλήρως υπεύθυνος για τις πράξεις, λάθη ή παραλείψεις οποιουδήποτε Υπεργολάβου, εργοδοτουμένων ή αντιπροσώπων του, ως εάν να ήταν πράξεις, λάθη ή παραλείψεις του ίδιου του Εργολάβου, των εργοδοτουμένων του ή των αντιπροσώπων του.

Νοείται ότι ο Εργολάβος δεν είναι υποχρεωμένος να εξασφαλίσει τέτοια συναίνεση για:

- (α) την προμήθεια εργατικών,
- (β) την αγορά υλικών τα οποία συνάδουν με τις προδιαγραφές που καθορίζονται στο Συμβόλαιο, ή
- (γ) την ανάθεση σε Υπεργολάβο οποιουδήποτε μέρους του Έργου για το οποίο ο Υπεργολάβος αναφέρεται στο Συμβόλαιο.

Νοείται περαιτέρω ότι σε περίπτωση εφαρμογής του εδαφίου 63.1, οποιαδήποτε συναίνεση δόθηκε για τέτοια ανάθεση, παύει να ισχύει.

**Εκχώρηση των
υποχρεώσεων
Υπεργολάβων**

4.2 Σε περίπτωση που κάποιος Υπεργολάβος έχει αναλάβει έναντι του Εργολάβου, σε σχέση με τις εργασίες που εκτελούνται, ή τα εμπορεύματα, υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό ή υπηρεσίες που παρέχονται από τον Υπεργολάβο αυτό, οποιαδήποτε συνεχιζόμενη υποχρέωση που εκτείνεται για περίοδο πέραν της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα, τότε ο Εργολάβος οφείλει, οποτεδήποτε μετά τη λήξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα του ζητηθεί τούτο από τον Εργοδότη, να εκχωρήσει στον Εργοδότη με έξοδα του τελευταίου τα οφέλη της υποχρέωσης αυτής για την εναπομένουσα περίοδο.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

**Γλώσσα και
Νομοθεσία**

5.1 (α) Η γλώσσα η οποία πρέπει να χρησιμοποιείται και στην οποία πρέπει να ερμηνεύεται το παρόν Συμβόλαιο είναι η Ελληνική.
(β) Σε όλες τις περιπτώσεις, το Συμβόλαιο διέπεται από και πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας.

**Τα έγγραφα
συμπληρώνουν
το ένα το άλλο**

5.2 Τα διάφορα έγγραφα του Συμβολαίου θα πρέπει να λαμβάνονται ως αμοιβαίως ερμηνευόμενα και να θεωρείται ότι συμπληρώνει το ένα το άλλο, αλλά σε περίπτωση ασαφειών ή ασυμφωνιών αυτές θα πρέπει να ερμηνεύονται και διευθετούνται από το Μηχανικό ο οποίος οφείλει να δίδει στον Εργολάβο σχετικές οδηγίες και σε αυτή την περίπτωση, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο, η σειρά προτεραιότητας των εγγράφων του Συμβολαίου θα είναι ως ακολούθως:

- (1) Συμφωνία
- (2) Επιστολή Αποδοχής
- (3) Προσφορά
- (4) Ειδικοί Όροι του Συμβολαίου (Μέρος II)
- (5) Γενικοί Όροι του Συμβολαίου (Μέρος I)
- (6) Ειδικές Προδιαγραφές, περιλαμβανομένων των κανόνων μετρήσεως του Έργου
- (7) Σχέδια
- (8) Γενικές Προδιαγραφές, και
- (9) Δελτία Ποσοτήτων και οποιαδήποτε άλλα έγγραφα αποτελούν μέρος του Συμβολαίου.

- Ιδιοκτησία των Σχεδίων**   **6.1**   Τα Σχέδια θα παραμείνουν υπό την αποκλειστική φύλαξη του Μηχανικού, δύο όμως αντίγραφα αυτών πρέπει να δοθούν δωρεάν στον Εργολάβο. Ο Εργολάβος οφείλει να προβαίνει σε δικές του διευθετήσεις και με δικά του έξοδα να προμηθεύεται, εάν χρειάζεται, επιπλέον αντίγραφα. Εκτός εάν είναι άκρως απαραίτητο για σκοπούς του Συμβολαίου, τα Σχέδια, Προδιαγραφές και άλλα έγγραφα που δίνονται από τον Εργοδότη ή το Μηχανικό δεν πρέπει, χωρίς τη συναίνεση του Μηχανικού, να διαβιβάζονται από τον Εργολάβο σε οποιοδήποτε.
- Ο Εργολάβος οφείλει να προμηθεύει το Μηχανικό με τέσσερα αντίγραφα όλων των Σχεδίων, Προδιαγραφών και άλλων εγγράφων που υποβάλλονται από τον Εργολάβο και εγκρίνονται από το Μηχανικό σύμφωνα με το άρθρο 7. Επιπλέον ο Εργολάβος οφείλει, εφόσον τούτο του ζητηθεί, να παρέχει στον Εργοδότη επιπρόσθετα αντίγραφα τέτοιων Σχεδίων, Προδιαγραφών και άλλων εγγράφων, και ο Εργοδότης οφείλει να πληρώνει το κόστος αυτών.
- Ένα αντίγραφο Σχεδίων να παραμένει στο Εργοτάξιο**   **6.2**   Ο Εργολάβος οφείλει να διατηρεί πάντοτε στο Εργοτάξιο μια πλήρη σειρά Σχεδίων, τα οποία πρέπει να είναι σε κάθε εύλογο χρόνο στη διάθεση του Μηχανικού και οποιουδήποτε προσώπου έχει γραπτώς εξουσιοδοτηθεί από το Μηχανικό.
- Διακοπή προόδου**   **6.3**   Ο Εργολάβος οφείλει να ειδοποιεί έγκαιρα το Μηχανικό, με κοινοποίηση στον Εργοδότη, όταν λόγω ελλείψεως σχεδίων, πληροφοριών, οδηγιών ή εγκρίσεων ο προγραμματισμός ή η εκτέλεση του Έργου ενδέχεται να καθυστερήσουν ή διαταραχθούν εκτός εάν οποιαδήποτε πρόσθετα σχέδια ή οδηγίες εκδοθούν από το Μηχανικό εντός εύλογου χρόνου. Η ειδοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομέρειες των σχεδίων ή οδηγιών που απαιτούνται και τους λόγους γιατί και μέχρι πότε αυτά απαιτούνται και την καθυστέρηση ή διαταραχή που ενδέχεται να προκληθεί εάν η έκδοση αυτών καθυστερήσει.
- Καθυστερήσεις και έξοδα λόγω Σχεδίων**   **6.4**   Εάν, λόγω παράλειψης ή αδυναμίας του Μηχανικού να εκδώσει, εντός εύλογου υπό όλες τις περιστάσεις χρόνου, οποιαδήποτε σχέδια, πληροφορίες, οδηγίες ή εγκρίσεις για τα οποία έχει δοθεί ειδοποίηση από τον Εργολάβο σύμφωνα με το εδάφιο 6.3, ο Εργολάβος υποστεί καθυστέρηση και/ή επιπλέον έξοδα τότε ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει:

- (α) τυχόν παράταση χρόνου που δικαιούται ο Εργολάβος σύμφωνα με το άρθρο 44, και
- (β) το ποσό που δικαιούται ο Εργολάβος για τα έξοδα αυτά, το οποίο θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου,

και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

Παράλειψη του Εργολάβου να υποβάλει Σχέδια

6.5 Νοείται ότι εάν η παράλειψη ή αδυναμία του Μηχανικού να εκδώσει οποιαδήποτε σχέδια, πληροφορίες, οδηγίες ή εγκρίσεις οφείλεται εν όλω ή εν μέρει στην παράλειψη του Εργολάβου να υποβάλει Σχέδια, Προδιαγραφές ή άλλα έγγραφα τα οποία οφείλει να υποβάλει σύμφωνα με το Συμβόλαιο, τότε ο Μηχανικός οφείλει να λάβει υπόψη την παράλειψη αυτή του Εργολάβου κατά τον προσδιορισμό του που αναφέρεται στο εδάφιο 6.4.

Νέα Σχέδια και οδηγίες

7.1 Ο Μηχανικός έχει εξουσία να εκδίδει προς τον Εργολάβο, από καιρού εις καιρό, συμπληρωματικά Σχέδια και οδηγίες για την ορθή και επαρκή εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό. Ο Εργολάβος οφείλει να εφαρμόζει και δεσμεύεται από τέτοια Σχέδια και οδηγίες.

Σχέδια του Εργολάβου

7.2 Όπου το Συμβόλαιο προβλέπει ότι μέρος των Μόνιμων Έργων πρέπει να μελετηθεί από τον Εργολάβο, ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλει στο Μηχανικό, για έγκριση:

- (α) τέτοια σχέδια, προδιαγραφές, υπολογισμούς και άλλες πληροφορίες που είναι αναγκαία για την ικανοποίηση του Μηχανικού όσον αφορά την καταλληλότητα και επάρκεια της μελέτης, και
- (β) εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης μαζί με σχέδια των Μόνιμων Έργων όπως θα έχουν κατασκευαστεί κατά τη συμπλήρωσή τους, σε επαρκή λεπτομέρεια ώστε ο Εργοδότης να είναι σε θέση να λειτουργήσει, συντηρήσει, αποσυναρμολογήσει, επανασυναρμολογήσει και προσαρμόσει τα Μόνιμα Έργα που αφορά η μελέτη. Το μέρος αυτό των Μόνιμων Έργων δεν θα θεωρείται ότι έχει συμπληρωθεί για σκοπούς παραλαβής σύμφωνα με το άρθρο 48 μέχρι τα εγχειρίδια λειτουργίας και συντήρησης, μαζί με τα σχέδια των Μόνιμων Έργων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, υποβληθούν στο Μηχανικό και εγκριθούν από αυτόν.

Νοείται ότι τα σχέδια, προδιαγραφές και υπολογισμοί που αναφέρονται στην παράγραφο (α) του παρόντος εδαφίου πρέπει να υποβάλλονται έγκαιρα ώστε να παρέχεται επαρκής χρόνος στο Μηχανικό για εξέταση αυτών και υποβολή τυχόν σχολίων ή παρατηρήσεων και στον Εργολάβο για διόρθωση ή τροποποίηση αυτών, εάν χρειαστεί.

**Η έγκριση δεν
απαλλάσσει τον
Εργολάβο**

7.3 Η έγκριση από το Μηχανικό, σύμφωνα με το εδάφιο 7.2, σε ουδεμία περίπτωση θα απαλλάσσει τον Εργολάβο από τις ευθύνες του που απορρέουν από το Συμβόλαιο.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

**Γενικές
υποχρεώσεις του
Εργολάβου**

8.1 Ο Εργολάβος οφείλει να σχεδιάζει (στον βαθμό που καθορίζεται στο Συμβόλαιο), εκτελέσει και συμπληρώσει το Έργο και επιδιορθώσει οποιαδήποτε ελαττώματα σε αυτό, με τη δέουσα προσοχή και επιμέλεια και σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου. Ο Εργολάβος οφείλει να παρέχει όλη την αναγκαία επιστασία, εργατικά, υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό, Μηχανήματα Εργολάβου και οτιδήποτε άλλο, μόνιμης ή προσωρινής φύσης, που χρειάζεται για το σχεδιασμό, εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό, στο βαθμό που η ανάγκη για την παροχή των πιο πάνω καθορίζεται ή εύλογα συμπεραίνεται από το Συμβόλαιο.

Ο Εργολάβος οφείλει να ειδοποιεί χωρίς καθυστέρηση το Μηχανικό, με κοινοποίηση στον Εργοδότη, για κάθε λάθος, παράλειψη, ασάφεια ή άλλο ελάττωμα στο σχεδιασμό ή στις Προδιαγραφές του Έργου που εντοπίζει κατά την εξέταση του Συμβολαίου ή την εκτέλεση του Έργου.

**Εργασίες και
μέθοδοι
κατασκευής**

8.2 Ο Εργολάβος είναι απόλυτα υπεύθυνος για την επάρκεια, σταθερότητα και ασφάλεια για όλες τις εργασίες στο Εργοτάξιο και τις μεθόδους κατασκευής. Νοείται ότι ο Εργολάβος δεν φέρει ευθύνη (εκτός όπως αναφέρεται πιο κάτω ή όπως άλλως συμφωνηθεί) για το σχεδιασμό και τις προδιαγραφές των Μόνιμων Έργων, ή για το σχεδιασμό και τις προδιαγραφές των Προσωρινών Έργων που δεν έχουν ετοιμαστεί από αυτόν. Όπου το Συμβόλαιο προβλέπει ότι μέρος των Μόνιμων Έργων θα σχεδιαστεί από τον Εργολάβο, αυτός είναι πλήρως υπεύθυνος για το μέρος αυτό των Έργων, ανεξάρτητα οποιασδήποτε σχετικής έγκρισης από το Μηχανικό.

- Λεπτομέρειες μεθόδων κατασκευής**   **9.1**   Ο Εργολάβος οφείλει, εφόσον τούτο του ζητηθεί από το Μηχανικό, να υποβάλει λεπτομέρειες των διευθετήσεων και μεθόδων που προτίθεται να υιοθετήσει για την εκτέλεση του Έργου. Ουδεμία ουσιώδης διαφοροποίηση των διευθετήσεων και μεθόδων αυτών πρέπει να γίνεται χωρίς να έχει προηγουμένως ειδοποιηθεί σχετικά ο Μηχανικός.
- Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου**   **10.1**   Για την πιστή εκτέλεση του Συμβολαίου ο Εργολάβος οφείλει, εντός 28 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της Επιστολής Αποδοχής, να εξασφαλίσει με δικά του έξοδα και υποβάλει στον Εργοδότη, ειδοποιώντας ταυτόχρονα το Μηχανικό, Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα της εγκρίσεως του Εργοδότη, για ποσό ίσο με το ποσοστό που αναφέρεται στο Παράρτημα Προσφοράς εφαρμοζόμενου επί του Ποσού Συμβολαίου. Η εγγύηση πρέπει να είναι στη μορφή του εντύπου που επισυνάπτεται στους παρόντες Όρους.
- Μη εκπλήρωση Συμβολαίου**   **10.2**   Ο Εργοδότης έχει το απόλυτο δικαίωμα της μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του που απορρέουν από το Συμβόλαιο μέχρι η Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου που αναφέρεται στο εδάφιο 10.1 υποβληθεί από τον Εργολάβο και τύχει της έγκρισής του.
- Λύση εργοδότησης - Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου**   **10.3**   Σε περίπτωση που η Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου που αναφέρεται στο εδάφιο 10.1 δεν υποβληθεί από τον Εργολάβο στον Εργοδότη εντός 28 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της Επιστολής Αποδοχής, ο Εργοδότης έχει το απόλυτο δικαίωμα, χωρίς επηρεασμό των δικαιωμάτων του ή οποιωνδήποτε απαιτήσεων που έχει ή θα έχει έναντι του Εργολάβου για τη μη συμμόρφωση του Εργολάβου με τις πρόνοιες του εδαφίου 10.1 ή οποιασδήποτε άλλης πρόνοιας του Συμβολαίου, και αφού δώσει 7 ημερών γραπτή προειδοποίηση στον Εργολάβο, να λύσει την εργοδότηση του Εργολάβου και να κατάσχει την Εγγύηση Συμμετοχής χωρίς πλέον να φέρει οποιαδήποτε ευθύνη έναντι του Εργολάβου για οποιοδήποτε ζήτημα ή θέμα οποιασδήποτε μορφής σχετικά με το Συμβόλαιο. Ο Εργοδότης θα δικαιούται πληρωμής από τον Εργολάβο για όλα τα έξοδα που θα υποστεί για επιλογή νέου εργολάβου για την εκτέλεση του Έργου, το δε ποσό αυτό θα μπορεί, κατά την απόλυτη κρίση του Εργοδότη, να ανακτηθεί από την Εγγύηση Συμμετοχής.

**Ισχύς της
Εγγύησης Πιστής
Εκτέλεσης
Συμβολαίου**

10.4 Η Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου πρέπει να παραμένει σε ισχύ μέχρι και την 28η ημέρα μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο Πιστοποιητικό Ευθύνης Ελαττωμάτων σύμφωνα με το άρθρο 62. Προς τούτο, ο Εργολάβος οφείλει να ανανεώνει την ισχύ της Εγγύησης Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου μέχρι και την πιο πάνω ημερομηνία.

Μετά την ημερομηνία συμπλήρωσης του Έργου που έχει πιστοποιηθεί από το Μηχανικό σύμφωνα με το άρθρο 48, ή σε περίπτωση έκδοσης από το Μηχανικό, σύμφωνα με το άρθρο 48, περισσότερων του ενός πιστοποιητικών, μετά την τελευταία ημερομηνία που θα έχει πιστοποιηθεί, ο Εργολάβος θα έχει δικαίωμα να μειώσει κατά το ήμισυ το ποσό της Εγγύησης Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου.

**Επιθεώρηση
Εργοταξίου**

11.1 Ο Εργοδότης αναμένεται να έχει θέσει στη διάθεση του Εργολάβου, πριν την υποβολή από τον Εργολάβο της Προσφοράς, τα υδρολογικά εκείνα δεδομένα και στοιχεία για τις συνθήκες του υπεδάφους που ο ίδιος έχει εξασφαλίσει από έρευνες που έχουν γίνει αναφορικά με το Έργο, ο Εργολάβος όμως είναι υπεύθυνος για τον τρόπο που αυτός θα ερμηνεύσει τα στοιχεία αυτά.

Ο Εργολάβος θα θεωρείται ότι έχει επισκεφτεί και εξετάσει το Εργοτάξιο και τις γύρω αυτού περιοχές και τις διαθέσιμες με αυτά πληροφορίες και έχει ικανοποιήσει τον εαυτό του (στο βαθμό που τούτο είναι πρακτικά δυνατό, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες κόστους και χρόνου) πριν υποβάλει την Προσφορά του, αναφορικά με:

- (α) τη φύση και κατάσταση του Εργοταξίου και των γύρω περιοχών, περιλαμβανομένης της κατάστασης του υπεδάφους,
- (β) τις υδρολογικές και κλιματικές συνθήκες,
- (γ) την έκταση και φύση των εργασιών και υλικών που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό, και
- (δ) την προσπέλαση προς το Εργοτάξιο και τις διευκολύνσεις που ενδεχομένως να χρειαστεί,

και, γενικά, θα θεωρείται ότι έχει εξασφαλίσει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, όπως αναφέρεται πιο πάνω, όσον αφορά τους κινδύνους, απρόβλεπτες καταστάσεις και κάθε άλλο στοιχείο που θα μπορούσε να επηρεάσει την Προσφορά του.

Ο Εργολάβος θα θεωρείται ότι έχει βασίσει την Προσφορά του στα δεδομένα που διέθεσε ο Εργοδότης και στη δική του επιθεώρηση, έρευνα και εξέταση, όλα όπως αναφέρονται πιο πάνω.

**Επάρκεια της
Προσφοράς**

12.1 Νοείται ότι ο Εργολάβος έχει ικανοποιήσει τον εαυτό του για την ορθότητα και επάρκεια της Προσφοράς, των τιμών και τιμών μονάδος των Δελτίων Ποσοτήτων και των τιμών και τιμών μονάδος του Καταλόγου Τιμών Μονάδος, εάν υπάρχει, τα οποία, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο, καλύπτουν όλες τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το Συμβόλαιο (περιλαμβανομένων και αυτών που αφορούν την προμήθεια υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού ή υπηρεσιών, αυτών που αφορούν απρόβλεπτα για τα οποία υπάρχουν Ποσά Προνοίας, και αυτών που αφορούν Ποσά Βασικού Κόστους) και κάθε άλλο θέμα ή πράγμα που είναι αναγκαία για την ορθή εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό. Νοείται περαιτέρω ότι στους παρόντες Όρους ο όρος “τιμές και τιμές μονάδος των Δελτίων Ποσοτήτων” περιλαμβάνει την τροποποίηση των τιμών και τιμών μονάδος που αναφέρονται στα Δελτία Ποσοτήτων κατά την εκατοστιαία προσαρμογή που υπολογίζεται από το Ποσό Προσαρμογής, εάν υπάρχει, που προκύπτει από την Προσφορά.

**Απρόβλεπτα
φυσικά εμπόδια
και συνθήκες**

12.2 Εάν, παραταύτα, κατά την εκτέλεση του Έργου, ο Εργολάβος συναντήσει στο Εργοτάξιο φυσικά ή τεχνητά εμπόδια ή φυσικές συνθήκες, άλλες από κλιματικές συνθήκες ή συνθήκες υπεδάφους (στις συνθήκες υπεδάφους μη περιλαμβανομένων συνθηκών που σχετίζονται με τη στάθμη των υπογείων υδάτων), τα οποία εμπόδια ή συνθήκες, κατά τη γνώμη του, δεν θα μπορούσαν να έχουν εύλογα προβλεφθεί από ένα έμπειρο εργολάβο, τότε οφείλει να ειδοποιήσει αμέσως το Μηχανικό, να καθορίσει επακριβώς τα φυσικά εμπόδια ή συνθήκες που έχει συναντήσει και, εάν τούτο είναι πρακτικά εφικτό στην ίδια ειδοποίηση αλλιώς το ενωρίτερο δυνατό, να δώσει πλήρεις λεπτομέρειες των αναμενόμενων καθυστερήσεων και άλλων επιπτώσεων στην εκτέλεση του Έργου, αναφέροντας ταυτόχρονα τα μέτρα που προτείνει για αντιμετώπιση του προβλήματος και ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων αυτών.

Μετά τη λήψη της ειδοποίησης του Εργολάβου ο Μηχανικός οφείλει, εάν κατά τη γνώμη του τέτοια εμπόδια ή συνθήκες δεν θα μπορούσαν να έχουν εύλογα προβλεφθεί από ένα έμπειρο Εργολάβο και αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει:

- (α) τυχόν παράταση χρόνου που δικαιούται ο Εργολάβος σύμφωνα με το άρθρο 44, και
- (β) το ποσό το οποίο θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου αναφορικά με τα έξοδα τα οποία έχει υποστεί ή θα υποστεί ο Εργολάβος ως αποτέλεσμα της ύπαρξης των φυσικών αυτών εμποδίων ή συνθηκών, στο βαθμό που αυτά δεν θα μπορούσαν να έχουν εύλογα προβλεφθεί από ένα έμπειρο εργολάβο,

και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Για τον προσδιορισμό αυτό πρέπει να ληφθούν υπόψη τυχόν σχετικές οδηγίες που έχουν εκδοθεί στον Εργολάβο, και οποιαδήποτε κατάλληλα και εύλογα μέτρα, αποδεκτά από το Μηχανικό, έχει λάβει ο Εργολάβος λόγω απουσίας συγκεκριμένων οδηγιών από το Μηχανικό. Νοείται ότι κατά τον προσδιορισμό αυτό ο Μηχανικός οφείλει επίσης να διερευνήσει και να λάβει υπόψη κατά πόσο άλλες συνθήκες (όπως καθορίζονται πιο πάνω), σε άλλα μέρη του Έργου, ήταν ευμενέστερες από αυτές που θα μπορούσαν να έχουν εύλογα προβλεφθεί από τον Εργολάβο όταν υπέβαλλε την Προσφορά. Νοείται περαιτέρω ότι σε ουδεμία περίπτωση είναι δυνατό ο συνυπολογισμός όλων των συνθηκών με βάση το εδάφιο αυτό, να έχει ως καθαρό αποτέλεσμα την αφαίρεση χρόνου από το Χρόνο Αποπεράτωσης ή την αφαίρεση ποσού από το Ποσό Συμβολαίου.

Το Έργο να είναι σύμφωνα με το Συμβόλαιο	13.1	Εκτός εάν είναι νομικά ή φυσικά αδύνατο, ο Εργολάβος οφείλει να εκτελεί και συμπληρώσει το Έργο και να επιδιορθώνει οποιαδήποτε ελαττώματα σε αυτό, εφαρμόζοντας αυστηρά τις πρόνοιες του Συμβολαίου, προς ικανοποίηση του Μηχανικού. Ο Εργολάβος οφείλει να συμμορφώνεται πλήρως με τις οδηγίες του Μηχανικού επί παντός θέματος, ανεξάρτητα εάν αυτό αναφέρεται στο Συμβόλαιο ή όχι, που άπτεται ή αφορά το Συμβόλαιο. Ο Εργολάβος οφείλει να λαμβάνει οδηγίες μόνον από το Μηχανικό (ή από αντιπρόσωπο του).
Πρόγραμμα εργασίας	14.1	Ο Εργολάβος οφείλει, εντός 28 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της Επιστολής Αποδοχής, να υποβάλει στο Μηχανικό για τη συναίνεση του λεπτομερές πρόγραμμα εργασίας που θα δείχνει τη σειρά με την οποία προτείνει όπως εκτελεστεί το Έργο. Το πρόγραμμα πρέπει να συνάδει με το Χρόνο Αποπεράτωσης του Έργου και των Τμημάτων αυτού, εάν εφαρμόζεται, και με οποιοσδήποτε άλλους χρονικούς περιορισμούς ή

αλληλουχίες εκτέλεσης εργασιών που καθορίζονται στο Συμβόλαιο. Πρέπει επίσης να είναι τύπου χρόνος/θέση των διάφορων εργασιών που συνιστούν το Έργο και να συνοδεύεται από ευθύγραμμο γράφημα (διάγραμμα Gantt) στο οποίο να παριστάνεται η σειρά εκτέλεσης των εργασιών και οι κρίσιμες δραστηριότητες των εργασιών. Χωρίς περιορισμό της γενικότητας, όλα τα πιο πάνω στοιχεία πρέπει να ετοιμάζονται με τη βοήθεια κατάλληλου λογισμικού προγράμματος της εγκρίσεως του Μηχανικού, και να υποβάλλονται στο Μηχανικό τόσο εκτυπωμένα όσο και σε ηλεκτρονική μορφή. Στο πρόγραμμα πρέπει να λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι απαιτούμενοι χρόνοι για παράδοση των υλικών και να παρουσιάζονται λεπτομέρειες των Μηχανημάτων Εργολάβου και εργατικού δυναμικού που προτείνονται από τον Εργολάβο για χρήση στις κυριότερες δραστηριότητες.

**Αναθεώρηση
προγράμματος**

14.2 Εάν σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή ο Μηχανικός είναι της γνώμης ότι η πραγματική πρόοδος του Έργου δεν συνάδει με το πρόγραμμα για το οποίο έχει δοθεί συναίνεση σύμφωνα με το εδάφιο 14.1, ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλει, όταν του το ζητήσει ο Μηχανικός, αναθεωρημένο πρόγραμμα στο οποίο θα παρουσιάζονται οι τροποποιήσεις επί του αρχικού προγράμματος που είναι αναγκαίες ώστε να διασφαλιστεί ότι το Έργο θα συμπληρωθεί εντός του Χρόνου Αποπεράτωσης.

**Διάγραμμα
χρηματικής ροής**

14.3 Ο Εργολάβος οφείλει, εντός 28 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της Επιστολής Αποδοχής, να υποβάλει στο Μηχανικό λεπτομερή κατάσταση και σχετικό διάγραμμα της χρηματικής ροής στα οποία θα παρουσιάζονται οι προγραμματισμένες, ανά μήνα, αναμενόμενες πληρωμές που θα δικαιούται ο Εργολάβος σύμφωνα με το Συμβόλαιο. Ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλλει αναθεωρημένα τα πιο πάνω στοιχεία, στην ίδια μορφή, όποτε τούτο του ζητείται από το Μηχανικό.

**Εβδομαδιαίο
πρόγραμμα**

14.4 Ο Εργολάβος οφείλει, εφόσον τούτο του ζητηθεί από το Μηχανικό, να υποβάλλει εβδομαδιαίως πρόγραμμα, σύμφωνο με το πρόγραμμα του εδαφίου 14.1, με λεπτομέρειες για τις εργασίες που θα εκτελέσει την επερχόμενη εβδομάδα.

- Ο Εργολάβος δεν απαλλάσσεται** **14.5** Η υποβολή προγραμμάτων και λεπτομερειών από τον Εργολάβο και η παροχή συναίνεσης από το Μηχανικό δεν απαλλάσσουν τον Εργολάβο από οποιαδήποτε ευθύνη ή υποχρέωση του που απορρέει από το Συμβόλαιο. Νοείται ότι η παραχώρηση τέτοιας συναίνεσης σε ουδεμία περίπτωση θα θεωρείται ότι καθιστά το υποβληθέν πρόγραμμα μέρος του Συμβολαίου, ή ότι συνιστά οδηγία για εκτέλεση των εργασιών όπως καθορίζεται στο πρόγραμμα αυτό.
- Αναφορά γεγονότων που προκαλούν καθυστέρηση** **14.6** Ο Εργολάβος οφείλει να ειδοποιεί, το πρακτικά ενωρίτερο δυνατό, το Μηχανικό για γεγονότα ή καταστάσεις που δυνατό να προκαλέσουν καθυστέρηση ή διαταραχή ή να εμποδίσουν τη συμπλήρωση του Έργου, αναφέροντας ταυτόχρονα τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για αντιμετώπιση και/ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τα γεγονότα ή καταστάσεις αυτές.
- Καθυστέρηση στην υποβολή προγράμματος** **14.7** Μέχρι ο Εργολάβος να υποβάλει στο Μηχανικό το πρόγραμμα του εδαφίου 14.1, στο οποίο να περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες που αναφέρονται στο εδάφιο αυτό, ο Μηχανικός οφείλει να αφαιρεί ως κράτηση από κάθε Πιστοποιητικό Ενδιάμεσης Πληρωμής το ποσό που υπολογίζεται εφαρμόζοντας ποσοστό 15 τοις εκατό επί των ποσών τα οποία ο Εργολάβος δικαιούται με βάση τις παραγράφους (α), (β), (γ), (δ) και (ε) του εδαφίου 60.1, εξαιρουμένου του ποσού της προκαταβολής σύμφωνα με το εδάφιο 60.11, μέχρι το κρατηθέν αυτό ποσό φθάσει το ποσό που υπολογίζεται εφαρμόζοντας ποσοστό 5 τοις εκατό επί του Ποσού Συμβολαίου. Με την εκπλήρωση από τον Εργολάβο της πιο πάνω υποχρέωσης, περί υποβολής του προγράμματος κατά το εδάφιο 14.1, και νοουμένου ότι τούτο θα συμβεί το αργότερο 56 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της εντολής έναρξης από το Μηχανικό σύμφωνα με το εδάφιο 41.1, το κρατηθέν ποσό πρέπει να πιστοποιηθεί από το Μηχανικό για πληρωμή στον Εργολάβο. Σε διαφορετική περίπτωση η κράτηση που έχει επιβληθεί λαμβάνει τη μορφή ανέκκλητης ποινικής ρήτρας. Η ίδια διαδικασία επιβολής κράτησης πρέπει να ακολουθείται μέχρι ο Εργολάβος υποβάλει στο Μηχανικό αναθεωρημένο πρόγραμμα σύμφωνα με το εδάφιο 14.2. Στην περίπτωση αυτή το όριο των 56 ημερών υπολογίζεται από την ημερομηνία που ο Μηχανικός θα ζητήσει από τον Εργολάβο την υποβολή αναθεωρημένου προγράμματος.

- Επιστασία Εργολάβου**   **15.1**   Ο Εργολάβος οφείλει να παρέχει την απαιτούμενη επιστασία και επίβλεψη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου και για όσο χρόνο μετά θεωρήσει ο Μηχανικός αναγκαίο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Εργολάβου σύμφωνα με το Συμβόλαιο. Ο Εργολάβος οφείλει, εφόσον έχει τα απαιτούμενα από τη νομοθεσία προσόντα, ή έμπειρος και εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του της εγκρίσεως του Μηχανικού (τέτοια έγκριση μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή), να επιβλέπει το Έργο επί συνεχούς βάσεως. Ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος οφείλει να παραλαμβάνει, εκ μέρους του Εργολάβου, τις οδηγίες του Μηχανικού.
- Εάν ο Μηχανικός ανακαλέσει έγκριση που έχει δώσει για τον αντιπρόσωπο του Εργολάβου, ο Εργολάβος οφείλει, το ενωρίτερο δυνατό μετά τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης ανάκλησης της έγκρισης, να απομακρύνει τον αντιπρόσωπο από το Έργο και να μην τον εργοδοτήσει ξανά στο Έργο υπό οποιαδήποτε ιδιότητα και να τον αντικαταστήσει αμέσως με άλλο αντιπρόσωπο της εγκρίσεως του Μηχανικού.
- Προσωπικό Εργολάβου**   **16.1**   Για την εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και την επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου, ο Εργολάβος οφείλει να εργοδοτεί πρόσωπα ικανά και εκπαιδευμένα για το είδος της εργασίας που θα εκτελούν. Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να ζητήσει πλήρη βιογραφικά στοιχεία για οποιοδήποτε εργοδοτούμενο του Εργολάβου.
- Απομάκρυνση εργοδοτούμενων του Εργολάβου**   **16.2**   Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να διατάζει την απομάκρυνση από το Έργο οποιουδήποτε εργοδοτούμενου του Εργολάβου ο οποίος, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, δεικνύει ανάρμοστη συμπεριφορά, ή είναι ακατάλληλος για να εκτελεί τα καθήκοντα του, ή η παρουσία του οποίου στο Εργοτάξιο θεωρείται καθ' οιονδήποτε τρόπο από το Μηχανικό ανεπιθύμητη, και το πρόσωπο αυτό δεν θα πρέπει να εργοδοτηθεί ξανά για το Έργο χωρίς τη συναίνεση του Μηχανικού. Οποιοσδήποτε εργοδοτούμενος απομακρύνεται από το Έργο πρέπει να αντικαθίσταται το ενωρίτερο δυνατό.
- Χάραξη Έργου**   **17.1**   Ο Εργολάβος είναι υπεύθυνος για:
- (α) την ακριβή χάραξη και οριοθέτηση του Έργου σε σχέση με τις γραμμές, υψόμετρα και σημεία αναφοράς που παρέχει γραπτώς ο Μηχανικός,

- (β) την ορθότητα, τηρουμένων των πιο πάνω επιφυλάξεων, της χωροθέτησης και των υψομέτρων, διαστάσεων και ευθυγράμμισης όλων των μερών του Έργου, και
- (γ) την παροχή όλων των αναγκαίων οργάνων, συσκευών και εργατικών σε σχέση με τις πιο πάνω υποχρεώσεις.

Εάν, οποιαδήποτε στιγμή κατά την εκτέλεση του Έργου, εντοπιστεί ή διαφανεί οποιοδήποτε λάθος στη χωροθέτηση, υψόμετρα, διαστάσεις ή ευθυγράμμιση οποιουδήποτε μέρους του Έργου, ο Εργολάβος οφείλει, όταν τούτο του ζητηθεί από το Μηχανικό, να επανορθώσει το λάθος προς ικανοποίηση του Μηχανικού, με δικά του έξοδα εκτός εάν το λάθος αυτό οφείλεται σε λανθασμένα δεδομένα που έχουν γραπτώς παρασχεθεί από το Μηχανικό, στην οποία περίπτωση ο Μηχανικός οφείλει να προσδιορίσει το ποσό που θα πρέπει να προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου σύμφωνα με το άρθρο 52 και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

Ο έλεγχος από το Μηχανικό της χάραξης ή χωροθέτησης οποιασδήποτε γραμμής ή επιπέδου σε ουδεμία περίπτωση απαλλάσσει τον Εργολάβο από την ευθύνη του για την ορθότητα και ακρίβεια αυτών και ο Εργολάβος οφείλει να διαφυλάσσει και προστατεύει όλα τα σημεία χαράξεως.

**Διερευνητικές
γεωτρήσεις και
φρεάτια**

- 18.1** Εάν, οποιαδήποτε στιγμή κατά την εκτέλεση του Έργου, ο Μηχανικός ζητήσει από τον Εργολάβο τη διάνοιξη διερευνητικών γεωτρήσεων ή φρεατίων, αυτό πρέπει να αποτελέσει το περιεχόμενο σχετικής οδηγίας σύμφωνα με το άρθρο 51, εκτός εάν η εργασία αυτή περιλαμβάνεται ως εργασία ή Ποσό Προνοίας στα Δελτία Ποσοτήτων.

**Προστασία
κοινού και
περιβάλλοντος**

- 19.1** Καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης και συμπλήρωσης του Έργου και επιδιόρθωσης οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό, ο Εργολάβος οφείλει:
- (α) να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ασφάλεια και προστασία όλων των προσώπων που δικαιούνται να βρίσκονται στο Εργοτάξιο και προς τούτο να διατηρεί το Εργοτάξιο (στο βαθμό που αυτό βρίσκεται υπό τον έλεγχο του) και το Έργο (στο βαθμό που αυτό δεν έχει συμπληρωθεί ή δεν χρησιμοποιείται από τον Εργοδότη) σε τάξη,

- (β) να παρέχει και να συντηρεί με δικά του έξοδα όλα τα αναγκαία μέτρα (όπως κατάλληλο φωτισμό, περιφράξεις, σήμανση, περιορισμό της σκόνης, μείωση θορύβου και τα λοιπά) όταν και όπου τούτο είναι αναγκαίο ή ζητηθεί από το Μηχανικό ή από αρμόδια αρχή, για την προστασία του Έργου και τη διασφάλιση της ασφάλειας και υγείας του κοινού κατά τη διάρκεια τόσο της ημέρας όσο και της νύκτας, και
- (γ) να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για την προστασία του περιβάλλοντος εντός και εκτός του Εργοταξίου και να αποφεύγει την πρόκληση ζημιάς ή την παρενόχληση του κοινού ή δημόσιων ή ιδιωτικών περιουσιών από τη ρύπανση, θόρυβο, σκόνη, εναπόθεση υλικών ή άλλες αιτίες που οφείλονται στη μεθοδολογία εκτέλεσης των εργασιών.

**Ευθύνη
Εργοδότη**

19.2 Στην περίπτωση που ο Εργοδότης θα εκτελέσει με δικά του συνεργεία, εντός του Εργοταξίου, οποιαδήποτε εργασία σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 31 τότε, σε σχέση με τις εργασίες αυτές, οφείλει:

- (α) να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ασφάλεια και προστασία όλων των προσώπων που δικαιούνται να βρίσκονται στο Εργοτάξιο, και
- (β) να διατηρεί το Εργοτάξιο σε τάξη.

Στην περίπτωση που ο Εργοδότης θα εργοδοτήσει, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 31, άλλους εργολάβους στο Εργοτάξιο, τότε οφείλει να απαιτήσει απ' αυτούς να λάβουν ανάλογα μέτρα για την ασφάλεια και αποφυγή των κινδύνων.

**Φροντίδα του
Έργου**

20.1 Ο Εργολάβος έχει πλήρη ευθύνη για τη φροντίδα και διατήρηση σε άριστη κατάσταση του Έργου και του Μηχανικού Εξοπλισμού και υλικών που θα ενσωματωθούν σε αυτό, από το Χρόνο Έναρξης μέχρι την ημερομηνία έκδοσης του Πιστοποιητικού Παραλαβής για ολόκληρο το Έργο, οπότε και η ευθύνη για τη φροντίδα αυτή μεταφέρεται στον Εργοδότη. Νοείται ότι:

- (α) στην περίπτωση που ο Μηχανικός εκδώσει Πιστοποιητικό Παραλαβής για οποιοδήποτε Τμήμα ή μέρος των Μόνιμων Έργων ο Εργολάβος παύει να έχει ευθύνη για τη φροντίδα του Τμήματος ή μέρους αυτού από την ημερομηνία έκδοσης του Πιστοποιητικού Παραλαβής, οπότε και η ευθύνη για τη φροντίδα του Τμήματος ή μέρους αυτού μεταφέρεται στον Εργοδότη, και

(β) ο Εργολάβος έχει πλήρη ευθύνη για τη φροντίδα οποιωνδήποτε παραμενουσών εργασιών και του Μηχανικού Εξοπλισμού και υλικών που θα ενσωματωθούν στο Έργο, τα οποία αναλαμβάνει να ολοκληρώσει κατά τη διάρκεια της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα, και η ευθύνη αυτή παραμένει μέχρι οι παραμένουσες αυτές εργασίες συμπληρωθούν σύμφωνα με το άρθρο 49.

Ευθύνη για επανόρθωση απώλειας ή ζημιάς

20.2 Εάν το Έργο, ή οποιοδήποτε μέρος του, ή Μηχανικός Εξοπλισμός ή υλικά που θα ενσωματωθούν σ' αυτό, υποστούν, από οποιαδήποτε αιτία εκτός των κινδύνων που αναφέρονται στο εδάφιο 20.4, οποιαδήποτε απώλεια ή ζημιά κατά την περίοδο για την οποία ο Εργολάβος έχει την ευθύνη της φροντίδας τους, τότε ο Εργολάβος οφείλει να επανορθώσει με δικά του έξοδα την απώλεια ή τη ζημιά αυτή έτσι ώστε τα Μόνιμα Έργα να συνάδουν από κάθε άποψη με τις πρόνοιες του Συμβολαίου προς ικανοποίηση του Μηχανικού. Ο Εργολάβος είναι επίσης υπεύθυνος για οποιαδήποτε απώλεια ή ζημιά στο Έργο προκαλείται από αυτόν κατά την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας για συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τα άρθρα 49 και 50.

Απώλεια ή ζημιά λόγω ευθύνης του Εργοδότη

20.3 Σε περίπτωση που οποιαδήποτε τέτοια απώλεια ή ζημιά οφείλεται σε κίνδυνο που καθορίζεται στο εδάφιο 20.4, ή σε συνδυασμό με άλλους κινδύνους, ο Εργολάβος οφείλει, εάν και στο βαθμό που τούτο θα του ζητηθεί από το Μηχανικό, να επανορθώσει την απώλεια ή ζημιά και ο Μηχανικός οφείλει να υπολογίσει το σχετικό ποσό το οποίο θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου σύμφωνα με το άρθρο 52 και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Σε περίπτωση που η απώλεια ή ζημιά οφείλεται σε συνδυασμό κινδύνων, τότε ο προαναφερόμενος υπολογισμός πρέπει να λαμβάνει υπόψη το μερίδιο ευθύνης του Εργολάβου και του Εργοδότη.

Κίνδυνοι του Εργοδότη

20.4 Οι κίνδυνοι του Εργοδότη είναι:
(α) πόλεμος, εχθροπραξίες (είτε κηρύχθηκε πόλεμος είτε όχι), εισβολή και ενέργεια εχθρικών δυνάμεων, εντός της Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο).

- (β) εξέγερση, τρομοκρατική ενέργεια, επανάσταση, ανταρσία, εμφύλιος πόλεμος ή παράνομη κατάληψη εξουσίας, εντός της Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο),
- (γ) ιονίζουσες ακτινοβολίες, ή μόλυνση από ραδιενέργεια από πυρηνικά υλικά, ή από πυρηνικά απόβλητα, εντός της Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο),
- (δ) κύματα πίεσεως από αεροσκάφη που ταξιδεύουν με ηχητικές ή υπερηχητικές ταχύτητες, εντός της Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο),
- (ε) βίαιη διατάραξη της τάξης, οχλαγωγία ή αναταραχή, εντός της Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο), εκτός εάν αυτή περιορίζεται στους εργοδοτούμενους του Εργολάβου ή των Υπεργολάβων του και προκύπτει από τη διεξαγωγή του Έργου,
- (στ) απώλεια ή ζημιά λόγω χρήσης ή κατοχής από τον Εργοδότη οποιουδήποτε Τμήματος ή μέρους των Μόνιμων Έργων, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο,
- (ζ) απώλεια ή ζημιά στο βαθμό που οφείλεται στη μελέτη του Έργου, εκτός εάν η μελέτη υποβάλλεται από τον Εργολάβο ή ο Εργολάβος είναι υπεύθυνος γι' αυτήν, και
- (η) οποιαδήποτε δράση των δυνάμεων της φύσης (στο βαθμό που αυτή συμβαίνει στο Εργοτάξιο), την οποία ένας έμπειρος εργολάβος:
  - (i) δεν θα μπορούσε εύλογα να αναμένει, ή
  - (ii) θα μπορούσε εύλογα να αναμένει, αλλά δεν θα μπορούσε εύλογα να είχε εμποδίσει την πρόκληση απώλειας ή ζημιάς σε φυσική περιουσία με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων και αναγκαίων προφυλάξεων.

Ασφάλεια Έργου 21.1
και
Μηχανημάτων
Εργολάβου

Ο Εργολάβος οφείλει, χωρίς περιορισμό των υποχρεώσεων και ευθυνών του ή των υποχρεώσεων και ευθυνών του Εργοδότη που απορρέουν από το άρθρο 20, να ασφαλίσει:

- (α) το Έργο, μαζί με το Μηχανικό Εξοπλισμό και τα υλικά που θα ενσωματωθούν σε αυτό, για ποσό ίσο με την αξία αποκατάστασης αυτών (συμπεριλαμβανομένου του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας) αυξημένο κατά ένα ποσοστό 20 τοις εκατό για κάλυψη τυχόν επιπρόσθετων εξόδων όπως για αμοιβή μελετών, κατεδάφιση και απομάκρυνση οποιουδήποτε μέρους του Έργου και λοιπών εξόδων, πάντοτε νοουμένου ότι η παρεχόμενη κάλυψη δεν θα είναι για ποσό μικρότερο από το Ποσό Συμβολαίου αυξημένο κατά ένα ποσοστό 20 τοις εκατό (πλέον του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας), και
- (β) τα Μηχανήματα Εργολάβου και άλλα υλικά και αντικείμενα τα οποία έχουν μεταφερθεί στο Εργοτάξιο από τον Εργολάβο, για ποσό ίσο με το κόστος αποκατάστασης τους στο Εργοτάξιο.

**Κάλυψη
ασφάλειας
Έργου**

21.2 Η ασφάλεια της παραγράφου (α) του εδαφίου 21.1 πρέπει να ασφαρίζει το Έργο από κοινού στα ονόματα του Εργοδότη και του Εργολάβου και να παρέχει κάλυψη:

- (α) στον Εργοδότη και στον Εργολάβο για κάθε απώλεια ή ζημιά οποιασδήποτε μορφής που προκαλείται από οποιαδήποτε αιτία, εκτός των αναφερόμενων στο εδάφιο 21.3, για όλη την περίοδο από το Χρόνο Έναρξης μέχρι την ημερομηνία έκδοσης του Πιστοποιητικού Παραλαβής του Έργου ή Τμήματος ή μέρους αυτού, ανάλογα με την περίπτωση, και
- (β) στον Εργολάβο για την ευθύνη του:
  - (i) κατά τη διάρκεια της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα για απώλεια ή ζημιά που οφείλεται σε αιτία που προέκυψε πριν την έναρξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα, και
  - (ii) για απώλεια ή ζημιά που προκαλείται από τον Εργολάβο κατά την εκτέλεση από αυτόν οποιωνδήποτε εργασιών για σκοπούς συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τα άρθρα 49 και 50.

Νοείται ότι η ασφάλεια πρέπει να καλύπτει και τις εργασίες των Υπεργολάβων καθώς και τις εργασίες που θα εκτελεστούν από τον Εργοδότη και/ή από άλλους εργολάβους, σύμφωνα με το άρθρο 31.

Νοείται περαιτέρω ότι στην ασφάλεια της παραγράφου (α) του εδαφίου 21.1 θα πρέπει να καθορίζεται ότι οι πληρωμές από την ασφάλεια θα γίνονται στον Εργοδότη.

**Εξαιρούμενοι
κίνδυνοι από την
ασφάλεια του
Έργου**

- 21.3** Δεν υπάρχει υποχρέωση για κάλυψη από τις ασφάλειες που αναφέρονται στο εδάφιο 21.1 τυχόν απώλειας ή ζημιάς που προκαλείται από:
- (α) πόλεμο, εχθροπραξίες (είτε κηρύχθηκε πόλεμος είτε όχι), εισβολή και ενέργεια εχθρικών δυνάμεων, εντός της Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο),
  - (β) εξέγερση, τρομοκρατική ενέργεια, επανάσταση, ανταρσία, εμφύλιος πόλεμος ή παράνομη κατάληψη εξουσίας, εντός της Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο),
  - (γ) ιονίζουσες ακτινοβολίες ή μόλυνση από ραδιενέργεια από πυρηνικά υλικά, ή από πυρηνικά απόβλητα, εντός της Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο), ή
  - (δ) κύματα πιέσεως από αεροσκάφη που ταξιδεύουν με ηχητικές ή υπερηχητικές ταχύτητες, εντός της Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο).

**Βλάβες σε
πρόσωπα και
περιουσίες**

- 22.1** Ο Εργολάβος οφείλει, εκτός εάν και στο βαθμό που το Συμβόλαιο προβλέπει διαφορετικά, να καλύπτει και εξασφαλίζει τον Εργοδότη για κάθε απώλεια και από κάθε απαίτηση, δικαστική αγωγή, ζημιά, δαπάνη, έξοδα και χρεώσεις οποιασδήποτε μορφής σχετικά με τα πιο κάτω (με επιφύλαξη των εξαιρέσεων που καθορίζονται στο εδάφιο 22.2):
- (α) το θάνατο ή τραυματισμό οποιουδήποτε προσώπου, ή
  - (β) την απώλεια ή ζημιά σε οποιαδήποτε περιουσία, περιλαμβανομένης της περιουσίας του Εργοδότη (άλλης από το Έργο),

τα οποία ενδέχεται να προκύψουν ή να οφείλονται στην εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου ή στην επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό, μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης του Πιστοποιητικού Ευθύνης Ελαττωμάτων και περιλαμβανομένων τυχόν περιόδων αναστολής των εργασιών.

Εξαιρέσεις	22.2	<p>Οι εξαιρέσεις που αναφέρονται στο εδάφιο 22.1 είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> (α) η μόνιμη χρήση ή κατοχή γης από το Έργο ή μέρος αυτού, (β) το δικαίωμα του Εργοδότη να εκτελέσει το Έργο ή μέρος αυτού, επί, υπό, διαμέσου, ή μέσα σε οποιαδήποτε γη, (γ) η ζημιά σε περιουσία όταν η ζημιά αυτή είναι το αναπόφευκτο αποτέλεσμα της εκτέλεσης και συμπλήρωσης του Έργου και της επιδιόρθωσης οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό, σύμφωνα με το Συμβόλαιο, εκτός ζημιάς που οφείλεται σε δόνηση από δονητικό οδοστρωτήρα, και (δ) ο θάνατος ή τραυματισμός οποιουδήποτε προσώπου ή η απώλεια ή ζημιά σε οποιαδήποτε περιουσία, στο βαθμό που οφείλονται σε πράξη ή παράλειψη του Εργοδότη, εργοδοτούμενων ή αντιπροσώπων του, ή άλλων εργολάβων που δεν εργοδοτούνται από τον Εργολάβο.
Ευθύνη Εργοδότη	22.3	<p>Ο Εργοδότης οφείλει να καλύπτει και εξασφαλίζει τον Εργολάβο από κάθε απαίτηση, δικαστική αγωγή, ζημιά, δαπάνη, έξοδα και χρεώσεις σχετικά με τα θέματα που καθορίζονται στο εδάφιο 22.2.</p>
Ασφάλεια για βλάβες σε πρόσωπα και περιουσίες	23.1	<p>Πριν το Χρόνο Έναρξης, ο Εργολάβος οφείλει χωρίς περιορισμό των υποχρεώσεων και ευθυνών του ή των υποχρεώσεων και ευθυνών του Εργοδότη που απορρέουν από το άρθρο 22, να ασφαλίσει, από κοινού στα ονόματα του Εργοδότη και του Εργολάβου, έναντι ευθύνης για το θάνατο ή τραυματισμό οποιουδήποτε προσώπου (εκτός των αναφερομένων στο άρθρο 24) ή την απώλεια ή ζημιά σε οποιαδήποτε περιουσία, περιλαμβανομένης της περιουσίας του Εργοδότη (άλλης από το Έργο), που προκύπτουν ή οφείλονται στην εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου ή στην επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό, μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης του Πιστοποιητικού Ευθύνης Ελαττωμάτων και περιλαμβανομένων τυχόν περιόδων αναστολής των εργασιών.</p>
Ελάχιστο ποσό ασφάλισης	23.2	<p>Η ασφάλεια για βλάβες σε πρόσωπα και περιουσίες πρέπει να είναι το ελάχιστο για το ποσό που αναφέρεται στο Παράρτημα Προσφοράς.</p>
Αμφοτεροβαρής ευθύνη	23.3	<p>Η ασφάλεια για βλάβες σε πρόσωπα και περιουσίες πρέπει να περιλαμβάνει πρόνοια αμφοτεροβαρούς ευθύνης για κάλυψη του Εργοδότη και του Εργολάβου και ως ξεχωριστά ασφαλιζόμενους.</p>

**Εργατικά
ατυχήματα ή
τραυματισμοί**

24.1 Ο Εργοδότης δεν ευθύνεται για ή αναφορικά με οποιοσδήποτε ζημιές ή πληρωτέες αποζημιώσεις σε οποιοδήποτε εργοδοτούμενο του Εργολάβου ή οποιοδήποτε Υπεργολάβου του, εκτός στην περίπτωση θανάτου ή τραυματισμού που οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη του Εργοδότη, εργοδοτουμένων ή αντιπροσώπων του. Ο Εργολάβος οφείλει να καλύπτει και εξασφαλίζει τον Εργοδότη για κάθε τέτοια βλάβη ή αποζημίωση, εκτός των προαναφερομένων περιπτώσεων ευθύνης του Εργοδότη, και από κάθε απαίτηση, δικαστική αγωγή, ζημιά, δαπάνη, έξοδα και χρεώσεις οποιασδήποτε μορφής αναφορικά και σχετικά με τα πιο πάνω.

**Ασφάλεια για
ατυχήματα**

24.2 Ο Εργολάβος οφείλει να ασφαλίσει τον εαυτό του έναντι της ευθύνης του αυτής και να διατηρήσει την ασφάλεια για όσο καιρό εργοδοτεί υπαλλήλους στο Έργο. Όσον αφορά τους εργοδοτούμενους των Υπεργολάβων του, η προαναφερθείσα υποχρέωση του Εργολάβου να ασφαλίσει σύμφωνα με το εδάφιο αυτό θεωρείται ως εκπληρωθείσα μόνον εάν κάθε Υπεργολάβος ασφαλίσει τον εαυτό του έναντι της ευθύνης του αναφορικά με εκείνα τα πρόσωπα και με εκείνο τον τρόπο ώστε τελικά ο Εργοδότης να καλύπτεται και εξασφαλίζεται σύμφωνα με το έγγραφο σύμβασης ασφάλισης όπως προνοείται στο εδάφιο 24.1. Νοείται ότι ο Εργολάβος οφείλει να ζητά από κάθε Υπεργολάβο του να παραδώσει στον Εργοδότη, εφόσον τούτο του ζητηθεί, το έγγραφο σύμβασης ασφάλισης και την απόδειξη πληρωμής του τρέχοντος ασφαλιστρού.

**Αποδεικτικά
στοιχεία για
ασφάλειες**

25.1 Ο Εργολάβος οφείλει, πριν από το Χρόνο Έναρξης, να παρουσιάσει στον Εργοδότη στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι προβλεπόμενες στο Συμβόλαιο ασφάλειες έχουν τεθεί σε ισχύ. Οφείλει επίσης, εντός 42 ημερών από το Χρόνο Έναρξης, να υποβάλει στον Εργοδότη τα έγγραφα σύμβασης ασφάλισης. Κατά την παρουσίαση τέτοιων στοιχείων και την υποβολή τέτοιων εγγράφων στον Εργοδότη, ο Εργολάβος οφείλει να ενημερώνει το Μηχανικό σχετικά. Νοείται ότι όλες οι ασφάλειες θα είναι από εγκεκριμένες ασφαλιστικές εταιρείες της έγκρισης του Εργοδότη, σε μορφή και με όρους της έγκρισης του Εργοδότη.

- Επάρκεια των ασφαλειών**   **25.2**   Ο Εργολάβος οφείλει να ειδοποιεί τις ασφαλιστικές εταιρείες για τυχόν αλλαγές στη φύση, διάρκεια ή πρόγραμμα εκτέλεσης του Έργου και να διασφαλίζει την επάρκεια των ασφαλειών καθ' όλη τη διάρκεια που προβλέπεται στο Συμβόλαιο. Οφείλει επίσης, εφόσον τούτο του ζητηθεί, να παρουσιάσει στον Εργοδότη τα εν ισχύ έγγραφα σύμβασης ασφάλισης και τις αποδείξεις πληρωμής του τρέχοντος ασφάλιστρου.
- Παράλειψη Εργολάβου να ασφαλίσει**   **25.3**   Σε περίπτωση που ο Εργολάβος παραλείψει να θέσει ή να διατηρήσει εν ισχύ οποιαδήποτε από τις ασφάλειες που προβλέπονται στο Συμβόλαιο, ή παραλείψει να παρουσιάσει στον Εργοδότη εντός της περιόδου που καθορίζεται στο εδάφιο 25.1 τα έγγραφα σύμβασης ασφάλισης τότε, και σε οποιαδήποτε τέτοια περίπτωση, ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να θέσει και να διατηρήσει εν ισχύ κάθε τέτοια ασφάλεια, και να πληρώσει οποιοδήποτε ασφάλιστρο απαιτηθεί για το σκοπό αυτό, και να αφαιρέσει το ποσό που θα καταβάλει και κάθε άλλο σχετικό έξοδο από τα ποσά που οφείλονται ή θα οφείλονται στον Εργολάβο ή να απαιτήσει τα πιο πάνω ως χρέος από τον Εργολάβο.
- Συμμόρφωση με πρόνοιες των ασφαλειών**   **25.4**   Στην περίπτωση που ο Εργολάβος ή ο Εργοδότης παραλείψουν να συμμορφωθούν με πρόνοιες των εγγράφων σύμβασης ασφάλισης που τίθενται εν ισχύ σύμφωνα με το Συμβόλαιο, το κάθε μέρος θα καλύπτει και εξασφαλίζει το άλλο μέρος για κάθε απώλεια ή απαίτηση που προκύπτει από την παράλειψη αυτή.
- Ευθύνη για ποσά που δεν έχουν ανακτηθεί**   **25.5**   Ουδεμία πρόνοια στα άρθρα περί ασφαλειών θα περιορίζει τις υποχρεώσεις ή ευθύνες των μερών, όπως αυτές καθορίζονται στους άλλους όρους του παρόντος Συμβολαίου ή άλλως πως. Οποιαδήποτε ποσά δεν έχουν ασφαλιστεί ή δεν έχουν ανακτηθεί από την ασφάλεια, πρέπει να καταβάλλονται από τον Εργολάβο και/ή τον Εργοδότη ανάλογα με τις υποχρεώσεις και ευθύνες τους αυτές. Παραταύτα, στην περίπτωση που ο Εργολάβος παραλείψει να θέσει και διατηρήσει εν ισχύ οποιαδήποτε ασφάλεια η οποία είναι διαθέσιμη και η οποία προβλέπεται στο Συμβόλαιο να τεθεί και διατηρηθεί εν ισχύ, χωρίς ο Εργοδότης να έχει συναινέσει ρητώς στην παράλειψη αυτή και/ή να έχει ασκήσει το δικαίωμα του με βάση το εδάφιο 25.3 να θέσει και να διατηρήσει ο ίδιος εν ισχύ την ασφάλεια αυτή, τότε οποιαδήποτε ποσά θα είχαν ανακτηθεί από την ασφάλεια αυτή πρέπει να καταβάλλονται από τον Εργολάβο.

Συμμόρφωση με νόμους και κανονισμούς

26.1 Ο Εργολάβος οφείλει να συμμορφώνεται από κάθε άποψη, δίνοντας μεταξύ άλλων όλες τις αναγκαίες ειδοποιήσεις και πληρώνοντας όλα τα σχετικά τέλη και φόρους, με τις πρόνοιες:

- (α) των νόμων της Κυπριακής Δημοκρατίας και των δυνάμει αυτών εκδιδόμενων κανονισμών, διαταγμάτων, πράξεων ή αποφάσεων οποιασδήποτε αρχής ή οργάνου ασκούντος εκτελεστική εξουσία ή οποιοδήποτε διοικητικό λειτούργημα, σε ό,τι αφορά την εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου ή στην επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό, και
- (β) των κανόνων και κανονισμών όλων των δημόσιων οργανισμών και εταιρειών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, των οποίων η ιδιοκτησία ή τα δικαιώματα επηρεάζονται ή ενδεχομένως να επηρεαστούν από το Έργο,

και να καλύπτει και εξασφαλίζει τον Εργοδότη από κάθε ποινική ρήτρα και ευθύνη οποιοδήποτε είδους για παραβίαση των προνοιών αυτών. Νοείται ότι, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο, ο Εργοδότης έχει την ευθύνη για την εξασφάλιση πολεοδομικής και οικοδομικής άδειας για το Έργο.

Αρχαιότητες

27.1 Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει την απόλυτη κυριότητα επί όλων των απολιθωμάτων, νομισμάτων, εγγράφων και άλλων αντικειμένων αξίας ή γεωλογικού ή αρχαιολογικού ενδιαφέροντος τα οποία δυνατό να βρεθούν στο Εργοτάξιο. Ο Εργολάβος οφείλει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια και να λαμβάνει κάθε δυνατό μέτρο ώστε να παρεμποδίσει τους εργοδοτούμενους του ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο από το να μετακινήσει ή προκαλέσει ζημιά σε οποιοδήποτε τέτοιο αντικείμενο, να πληροφορεί αμέσως το Μηχανικό για την ανακάλυψη και την ακριβή τοποθεσία του αντικειμένου και να συμμορφώνεται με τις οδηγίες του Μηχανικού για τον τρόπο χειρισμού του θέματος. Εάν, λόγω τέτοιων οδηγιών, ο Εργολάβος υποστεί καθυστέρηση και/ή επιπλέον έξοδα τότε ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει:

- (α) τυχόν παράταση χρόνου που δικαιούται ο Εργολάβος σύμφωνα με το άρθρο 44, και
- (β) το ποσό που δικαιούται ο Εργολάβος για τα έξοδα αυτά, το οποίο θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου.

και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

- Αρχαιολογικοί χώροι**   **27.2**   Χωρίς περιορισμό των προνοιών του εδαφίου 27.1, εάν κατά την εκτέλεση των εργασιών αποκαλυφθούν οποιοδήποτε αρχαιολογικοί χώροι ή αρχαιότητες, ο Εργολάβος οφείλει να διακόπτει αμέσως τις εργασίες στην περιοχή που έγινε η αποκάλυψη και να πληροφορεί σχετικά το Μηχανικό. Ουδεμία εργασία στην περιοχή πρέπει να επαναρχίσει εκτός εάν δοθεί στο Μηχανικό έγκριση του Διευθυντή Τμήματος Αρχαιοτήτων και ο Μηχανικός δώσει σχετική οδηγία στον Εργολάβο. Νοείται ότι ο Εργολάβος είναι υπεύθυνος για την ασφαλή φύλαξη του συγκεκριμένου μέρους του Εργοταξίου μέχρι η ευθύνη της φύλαξης αναληφθεί από το Τμήμα Αρχαιοτήτων.
- Δικαιώματα ευρεσιτεχνίας**   **28.1**   Ο Εργολάβος οφείλει να εξασφαλίζει και καλύπτει τον Εργοδότη από κάθε απαίτηση ή δικαστική αγωγή για παραβίαση οποιωνδήποτε δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, εμπορικών σημάτων ή ονομάτων ή άλλων κατοχυρωμένων δικαιωμάτων αναφορικά με τα Μηχανήματα Εργολάβου, υλικά, ή Μηχανικό Εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται για ή σε σχέση με το Έργο και από κάθε σχετική με αυτά ζημιά, δαπάνη, χρεώσεις και έξοδα οποιασδήποτε μορφής, εκτός εάν η παραβίαση αυτή είναι αποτέλεσμα της συμμόρφωσης με τη μελέτη ή Προδιαγραφές που έχουν παρασχεθεί από το Μηχανικό.
- Προνόμια λατομείων**   **28.2**   Ο Εργολάβος οφείλει, εκτός όπου ορίζεται διαφορετικά, να πληρώνει όλα τα σχετικά δικαιώματα και άλλα προνόμια, ενοίκιο και άλλες πληρωμές ή αποζημιώσεις για την εξόρυξη ή απόκτηση άμμου, χαλίκων ή άλλων υλικών που θα χρησιμοποιηθούν στο Έργο και να καλύπτει και εξασφαλίζει τον Εργοδότη από κάθε απαίτηση τρίτων για το θέμα αυτό. Νοείται ότι, με εξαίρεση τις εκσκαφές που ορίζονται στο Συμβόλαιο, ουδεμία εκσκαφή πρέπει να γίνεται στο Έργο, χωρίς τη συναίνεση του Μηχανικού.
- Εναπόθεση υλικών**   **28.3**   Πριν την εναπόθεση οποιωνδήποτε υλικών, σκυβάλων, παρατηγμάτων ή Προσωρινών Έργων παντός είδους σε κρατική ή ιδιωτική γη ο Εργολάβος οφείλει να εξασφαλίζει και παρουσιάζει στο Μηχανικό σχετική άδεια των αρμοδίων αρχών και επηρεαζόμενων ιδιοκτητών. Ο Εργολάβος οφείλει να πληρώνει όλα τα σχετικά δικαιώματα και τέλη και να συμμορφώνεται με όλους τους όρους των σχετικών αδειών και να καλύπτει και εξασφαλίζει τον Εργοδότη από κάθε απαίτηση τρίτων για το θέμα αυτό.

Κυριότητα υλικών εκσκαφής	28.4	Εκτός όπου προβλέπεται διαφορετικά, όλα τα υλικά τα οποία προκύπτουν από εκσκαφές στο Εργοτάξιο θα παραμένουν στην κυριότητα του Εργοδότη και δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται στο Έργο ή απομακρύνονται από το Εργοτάξιο ή πωλούνται ή με άλλο τρόπο διατίθενται χωρίς τη συναίνεση του Μηχανικού.
Παρεμπόδιση της κυκλοφορίας και παρακείμενων περιουσιών	29.1	<p>Όλες οι εργασίες για την εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και την επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό πρέπει, στο βαθμό που τούτο είναι εφικτό λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του Συμβολαίου, να διεξάγονται με τέτοιο τρόπο ώστε κατά το δυνατό να αποφεύγεται:</p> <p>(α) η παρενόχληση και ταλαιπωρία του κοινού, και</p> <p>(β) η παρεμπόδιση της προσπέλασης και χρήσης δημόσιων ή ιδιωτικών δρόμων, μονοπατιών και περιουσιών.</p> <p>Ο Εργολάβος οφείλει να εξασφαλίζει και καλύπτει τον Εργοδότη από κάθε απαίτηση, δικαστική αγωγή, ζημιά, δαπάνη, έξοδα και χρεώσεις οποιασδήποτε μορφής, στο βαθμό που ο Εργολάβος είναι υπεύθυνος για αυτά.</p>
Αποφυγή πρόκλησης ζημιών σε δρόμους	30.1	Ο Εργολάβος οφείλει να χρησιμοποιεί κάθε εύλογο μέσο για την αποφυγή πρόκλησης ζημιάς σε οποιοδήποτε δρόμο ή γέφυρα από τη διακίνηση των οχημάτων ή μηχανημάτων του ή των οχημάτων ή μηχανημάτων οποιουδήποτε Υπεργολάβου του. Μεταξύ άλλων, ο Εργολάβος οφείλει να επιλέγει τέτοια δρομολόγια και να χρησιμοποιεί τέτοια οχήματα και να περιορίζει και κατανέμει τα φορτία με τέτοιο τρόπο και να ελαχιστοποιεί κατά το δυνατό τη διακίνηση υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού, Μηχανημάτων Εργολάβου ή Προσωρινών Έργων από και προς το Εργοτάξιο, ώστε να αποφεύγεται η πρόκληση ζημιάς σε τέτοιους δρόμους ή γέφυρες.
Μεταφορά Μηχανημάτων Εργολάβου ή Προσωρινών Έργων	30.2	Εάν για τη διευκόλυνση της μετακίνησης των Μηχανημάτων Εργολάβου ή Προσωρινών Έργων απαιτηθεί η ενίσχυση οποιασδήποτε γέφυρας ή η μετατροπή ή βελτίωση οποιοδήποτε δρόμου τα οποία επικοινωνούν με ή βρίσκονται στο δρομολόγιο προς το Εργοτάξιο τότε, εκτός εάν το Συμβόλαιο προβλέπει διαφορετικά, ο Εργολάβος είναι υπεύθυνος και οφείλει να πληρώνει το κόστος για την ενίσχυση, μετατροπή ή βελτίωση αυτή. Ο Εργολάβος οφείλει να καλύπτει και εξασφαλίζει τον Εργοδότη από κάθε απαίτηση ή δικαστική αγωγή για οποιοδήποτε ζημίες σε οποιοδήποτε δρόμο ή γέφυρα προκληθούν από τέτοια μετακίνηση.

**Μεταφορά
υλικών ή
Μηχανικού
Εξοπλισμού**

30.3 Εάν, παρά τις πρόνοιες του εδαφίου 30.1, κατά τη μεταφορά υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού, προκληθεί οποιαδήποτε ζημιά σε οποιαδήποτε γέφυρα ή δρόμο τα οποία επικοινωνούν με ή βρίσκονται στο δρομολόγιο προς το Εργοτάξιο, τότε ο Εργολάβος οφείλει να ειδοποιεί σχετικά το Μηχανικό, με κοινοποίηση στον Εργοδότη, αμέσως μόλις λάβει γνώση της ζημιάς αυτής ή μόλις παραλάβει οποιαδήποτε απαίτηση από την αρμόδια προς τούτο αρχή. Εάν, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ή κανονισμούς, αυτός που μεταφέρει τέτοια υλικά ή Μηχανικό Εξοπλισμό οφείλει να αποζημιώσει την αρμόδια αρχή για τη ζημιά, ο Εργοδότης δεν θα είναι υπεύθυνος για τέτοιες δαπάνες, χρεώσεις ή έξοδα. Σε άλλες περιπτώσεις ο Εργοδότης οφείλει να διαπραγματευτεί τη ρύθμιση και να πληρώσει την οφειλή σχετικά με την απαίτηση αυτή και να καλύψει και εξασφαλίσει τον Εργολάβο από κάθε σχετική απαίτηση ή δικαστική αγωγή. Νοείται ότι εάν και στο βαθμό που τέτοια απαίτηση ή μέρος αυτής οφείλεται, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, στην παράλειψη του Εργολάβου να τηρήσει και εφαρμόσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το εδάφιο 30.1, τότε το ποσό, που θα προσδιοριστεί από το Μηχανικό, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, ως οφειλόμενο στην παράλειψη αυτή θα ανακτάται από τον Εργοδότη εκ του Εργολάβου και θα μπορεί να αφαιρεθεί από τον Εργοδότη από τα ποσά που οφείλονται ή θα οφείλονται στον Εργολάβο και ο Μηχανικός θα ειδοποιεί σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Νοείται ότι ο Εργοδότης οφείλει να ειδοποιεί τον Εργολάβο και να διαβουλευτεί μαζί του οποτεδήποτε θα διαπραγματευτεί με τρίτους το διακανονισμό τέτοιας απαίτησης εάν, ως αποτέλεσμα του διακανονισμού, ο Εργολάβος θα οφείλει την καταβολή αποζημίωσης.

**Ευκαιρίες σε
άλλους
εργολάβους**

31.1 Ο Εργολάβος οφείλει να παρέχει, σύμφωνα με τις υποδείξεις ή απαιτήσεις του Μηχανικού, κάθε λογική διευκόλυνση και διευθέτηση για εκτέλεση των δικών τους εργασιών:

- (α) σε κάθε άλλο εργολάβο που εργοδοτείται από τον Εργοδότη και στους εργοδοτούμενους του εργολάβου αυτού,
- (β) στους εργοδοτούμενους του Εργοδότη, και
- (γ) στους εργοδοτούμενους οποιασδήποτε αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας κοινής ωφέλειας που τυχόν εργοδοτούνται εντός ή πλησίον του Εργοταξίου σε οποιαδήποτε εργασία που δεν περιλαμβάνεται στο Συμβόλαιο ή σε οποιαδήποτε εργασία που περιλαμβάνεται σε οποιαδήποτε σύμβαση την οποία συνάπτει ο Εργοδότης, σε σχέση ή συμπληρωματικά προς το Έργο.

- Διευκολύνσεις σε άλλους εργολάβους**   **31.2**   Εάν, ωστόσο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 31.1 και χωρίς τούτο να προβλέπεται αλλού στο Συμβόλαιο, ο Εργολάβος οφείλει μετά που θα του ζητηθεί γραπτώς από το Μηχανικό:
- (α) να καταστήσει διαθέσιμο σε οποιοδήποτε τέτοιο εργολάβο ή στον Εργοδότη ή την αρμόδια αρχή ή στην υπηρεσία κοινής ωφέλειας, οποιουσδήποτε δρόμους ή διόδους για τα οποία η συντήρηση είναι ευθύνη του,
  - (β) να επιτρέψει τη χρήση από τους πιο πάνω των Προσωρινών Έργων ή των Μηχανημάτων Εργολάβου στο Εργοτάξιο, ή
  - (γ) να παρέχει οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία οποιασδήποτε μορφής,
- τότε ο Μηχανικός οφείλει να υπολογίσει το ποσό που θα προστεθεί στο Ποσό του Συμβολαίου σύμφωνα με το άρθρο 52 και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.
- Ο Εργολάβος να διατηρεί το Εργοτάξιο καθαρό**   **32.1**   Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου ο Εργολάβος οφείλει να διατηρεί το Εργοτάξιο καθαρό και απαλλαγμένο από άχρηστα αντικείμενα ή εμπόδια και να αποθηκεύει ή απομακρύνει όσα Μηχανήματα Εργολάβου και πλεονάζοντα υλικά δεν είναι πλέον χρήσιμα για το Έργο και να καθαρίζει ή απομακρύνει οποιαδήποτε σκύβαλα ή Προσωρινά Έργα τα οποία δεν απαιτούνται άλλο.
- Καθαρισμός του Εργοταξίου μετά την αποπεράτωση**   **33.1**   Με την έκδοση του κάθε Πιστοποιητικού Παραλαβής ο Εργολάβος οφείλει να απομακρύνει από το μέρος εκείνο του Εργοταξίου για το οποίο εκδίδεται το Πιστοποιητικό όλα τα Μηχανήματα Εργολάβου, τυχόν πλεονάζοντα υλικά, σκύβαλα και παραπήγματα ή Προσωρινά Έργα παντός είδους, και να παραδίδει το μέρος αυτό του Εργοταξίου και του Έργου καθαρό και περιποιημένο προς ικανοποίηση του Μηχανικού. Νοείται ότι ο Εργολάβος έχει δικαίωμα να διατηρήσει στο Εργοτάξιο, μέχρι τη λήξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα, εκείνα τα υλικά, Μηχανήματα Εργολάβου και Προσωρινά Έργα τα οποία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του κατά την Περίοδο Ευθύνης για Ελαττώματα.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ

Εργοδότηση υπαλλήλων και εργατών

34.1 Ο Εργολάβος οφείλει, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο, να προβεί στις δικές του διευθετήσεις για την εργοδότηση όλου του προσωπικού και των εργατών του, ημεδαπών ή όχι, και για την πληρωμή, στέγαση, σίτιση και μεταφορά αυτών.

Συμμόρφωση με την Εργατική Νομοθεσία

34.2 Ο Εργολάβος οφείλει να συμμορφώνεται σε ό,τι αφορά τους εργοδοτούμενους του, περιλαμβανομένων των εργοδοτούμενων των Υπεργολάβων του, με τους Πρότυπους Κανόνες αναφορικά με εργατικά ζητήματα σε Κυβερνητικά και άλλα Δημόσια Συμβόλαια που δημοσιεύτηκαν στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας αρ. 1391, Γνωστοποίηση αρ. 1833 και με ημερομηνία 30/9/1977, καθώς και με οποιουσδήποτε επιπρόσθετους σχετικούς κανόνες οι οποίοι εκδόθηκαν μετέπειτα και/ή κατά τη διάρκεια του Συμβολαίου. Νοείται ότι η διασφάλιση της συμμόρφωσης των Υπεργολάβων με τους εν λόγω Κανόνες αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του Εργολάβου ο οποίος γενικά θα καλύπτει και εξασφαλίζει τον Εργοδότη από κάθε απαίτηση, δικαστική αγωγή, ζημιά, δαπάνη, έξοδα και χρεώσεις για μη συμμόρφωση του ίδιου ή Υπεργολάβων του με τους Κανόνες αυτούς. Νοείται περαιτέρω ότι ο Εργολάβος και οι Υπεργολάβοι του οφείλουν να αναγνωρίζουν και να σέβονται το δικαίωμα των εργοδοτούμενων τους να ανήκουν σε αναγνωρισμένες Συντεχνίες.

Σύμφωνα με τα πιο πάνω, ο Εργολάβος, πριν την έκδοση οποιουδήποτε πιστοποιητικού πληρωμής, οφείλει να δηλώνει υπευθύνως προς το Μηχανικό ότι συμμορφώνεται με τις πρόνοιες της πιο πάνω παραγράφου και ότι:

- (α) κατέβαλε τα πραγματικά ημερομίσθια που προνοούνται από τις συλλογικές συμβάσεις για κάθε εργοδοτούμενο,
- (β) δεν υπάρχει καθυστέρηση στην καταβολή οποιωνδήποτε οφειλόμενων ημερομισθίων,
- (γ) δεν υπάρχει καθυστέρηση στην καταβολή οποιωνδήποτε ωφελημάτων των εργαζομένων όπως είναι, μεταξύ άλλων, η καταβολή στο Ταμείο Προνοίας, το Ταμείο Εορτών, Αδειών και Φιλοδωρημάτων και το Ταμείο Ιατρικής Περίθαλψης, και
- (δ) δεν υπάρχει καθυστέρηση στην καταβολή οποιωνδήποτε ποσών στα Ταμεία που αναφέρονται στο παρόν εδάφιο.

Ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να ζητεί από τις Συντεχνίες και το Ταμείο Προνοίας όπως επιβεβαιώσουν ότι ο Εργολάβος και οποιοσδήποτε Υπεργολάβος του έχουν τακτοποιημένες όλες τις οικονομικές υποχρεώσεις τους προς τους εργοδοτούμενους τους, το Ταμείο Προνοίας των εργοδοτούμενων τους και τις Συντεχνίες και ότι εφαρμόζουν τους Πρότυπους Κανόνες σε σχέση με το Συμβόλαιο. Σε περίπτωση που ο Εργολάβος ή οποιοσδήποτε Υπεργολάβος του παραλείψει ή αρνείται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του αυτές, τότε ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να αποκόπτει από τα εκάστοτε πιστοποιητικά πληρωμής του Εργολάβου τα αντίστοιχα ποσά και να τα καταβάλλει κατ' ευθείαν στους εργοδοτούμενους, το Ταμείο Προνοίας των εργοδοτούμενων και τις Συντεχνίες, ανάλογα με την περίπτωση.

Οι αποκοπές πρέπει να αφορούν υποχρεώσεις του Εργολάβου ή οποιουδήποτε Υπεργολάβου του σχετικά με την απασχόληση των εργοδοτούμενων τους αναφορικά με το παρόν Συμβόλαιο.

Εργατικά ταμεία

34.3 Σε περίπτωση που ο Εργολάβος ή οποιοσδήποτε Υπεργολάβος του παραλείψει ή αρνείται να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του προς τα διάφορα Ταμεία που διαχειρίζεται ή για τα οποία τον έλεγχο της είσπραξης εισφορών έχει το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τότε ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να αποκόπτει από τα εκάστοτε πιστοποιητικά πληρωμής του Εργολάβου τα αντίστοιχα ποσά που οφείλονται στα Ταμεία αυτά, και τα οποία αναφέρονται πιο κάτω:

- (α) Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- (β) Κεντρικό Ταμείο Αδειών,
- (γ) Ταμείο για Πλεονάζον Προσωπικό,
- (δ) Ταμείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, και
- (ε) Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης (εάν υπάρχει)

Οι αποκοπές πρέπει να αφορούν υποχρεώσεις του Εργολάβου ή οποιουδήποτε Υπεργολάβου του σχετικά με την απασχόληση των εργοδοτούμενων τους αναφορικά με το παρόν Συμβόλαιο.

Ο Εργολάβος πριν την έκδοση οποιουδήποτε πιστοποιητικού πληρωμής, έχει υποχρέωση να παρουσιάσει στο Μηχανικό απόδειξη πληρωμής εισφορών (Πιστοποιητικό Εισφορών και Τέλους) για εξόφληση των υποχρεώσεων του προς τα πιο πάνω Ταμεία.

- Εργοδότηση υπαλλήλων του Εργοδότη** **34.4** Ο Εργολάβος δεν πρέπει να εργοδοτεί ούτε να προσπαθεί να εργοδοτήσει πρόσωπα που εργοδοτούνται ή παρέχουν υπηρεσίες στον Εργοδότη ή στο Μηχανικό αναφορικά με το παρόν Συμβόλαιο.
- Πρώτες βοήθειες** **34.5** Ο Εργολάβος οφείλει να διατηρεί στο Εργοτάξιο διευκολύνσεις πρώτων βοηθειών για την περίπτωση όλου του προσωπικού σε περίπτωση ατυχημάτων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου ή επιδιόρθωσης οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό. Ο Εργολάβος οφείλει επίσης να διασφαλίζει ότι, σε κάθε όχημα που χρησιμοποιείται για μεταφορά προσωπικού και εργατών από ή προς το Εργοτάξιο, υπάρχει ανά πάσα στιγμή κουτί πρώτων βοηθειών.
- Ωράριο εργασίας** **34.6** Ο Εργολάβος οφείλει να ακολουθεί ωράριο και συνθήκες εργασίας για τους εργοδοτούμενους του όπως αυτά έχουν συμφωνηθεί και ορίζονται στις συλλογικές συμβάσεις στον αντίστοιχο τομέα εργασίας, ή εάν τέτοιες συμβάσεις δεν υπάρχουν, όπως αυτά έχει επικρατήσει στην αγορά να θεωρούνται αντίστοιχα ως το σύνηθες ωράριο και οι συνήθεις συνθήκες εργασίας. Σε περίπτωση που ο Εργολάβος επιθυμεί να εργαστεί εκτός του ωραρίου αυτού θα μπορεί να κάνει τούτο μόνο με τη συναίνεση του Μηχανικού.
- Ασφάλεια, υγεία και ευημερία στην εργασία** **34.7** Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου ο Εργολάβος οφείλει, χωρίς περιορισμό των υποχρεώσεων και ευθυνών του ή των υποχρεώσεων και ευθυνών του Εργοδότη που απορρέουν από τα άρθρα 19 και 24, να λαμβάνει όλα τα μέτρα για προστασία και ασφάλεια των εργοδοτούμενων του, των εργοδοτούμενων των Υπεργολάβων και οποιουδήποτε άλλου προσώπου που επηρεάζεται από τις εργασίες, περιλαμβανομένων των εργοδοτούμενων του Εργοδότη, οποιουδήποτε άλλου εργολάβου που εργοδοτείται από τον Εργοδότη, και οποιασδήποτε αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, εκτελούν δικές τους εργασίες με βάση το άρθρο 31 των Όρων, και να συμμορφώνεται με τις οδηγίες του Μηχανικού και, χωρίς περιορισμό της γενικότητας, με όλες τις πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων του 1996-2003, των περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2002, του περί Εργοστασίων Νόμου Κεφ. 134, των περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμών του 1973, περιλαμβανομένων και όλων των άλλων κανονισμών που έχουν εκδοθεί δυνάμει των πιο πάνω νόμων, και κάθε νόμου και κανονισμού που τροποποιεί ή αντικαθιστά τους πιο πάνω νόμους και κανονισμούς.

Χωρίς περιορισμό της γενικότητας, ο Εργολάβος οφείλει:

- (α) να εκπονεί το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (Φάση 2 – στάδιο εκτέλεσης), κατά την έννοια των περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2002, και να το υποβάλει στο Μηχανικό πριν το Χρόνο Έναρξης. Νοείται ότι στο Σχέδιο αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι εργασίες των Υπεργολάβων, του Εργοδότη, οποιουδήποτε άλλου εργολάβου που εργοδοτείται από τον Εργοδότη, και οποιασδήποτε αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, εκτελούν δικές τους εργασίες με βάση το άρθρο 31 των Όρων. Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση μη υποβολής του Σχεδίου όπως καθορίζεται πιο πάνω, ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να εκδώσει οδηγίες για την αναστολή όλων των εργασιών στο Έργο ή μέρος αυτού σύμφωνα με την παράγραφο (δ) του εδαφίου 40.1,
- (β) εκτός εάν καθορίζεται διαφορετικά στο Μέρος II των Όρων, να ορίζει κατάλληλα προσοντούχο, σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμούς του 2002, εργοδοτούμενο του ως «Συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου», κατά την έννοια των ίδιων Κανονισμών. Νοείται ότι οι εξουσίες του Συντονιστή αυτού, όπως καθορίζονται στους εν λόγω Κανονισμούς, θα εκτείνονται και στους εργοδοτούμενους των Υπεργολάβων, καθώς και στους εργοδοτούμενους του Εργοδότη, οποιουδήποτε άλλου εργολάβου που εργοδοτείται από τον Εργοδότη, και οποιασδήποτε αρμόδιας αρχής ή υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, εκτελούν δικές τους εργασίες με βάση το άρθρο 31 των Όρων,
- (γ) να διασφαλίζει ότι όλοι οι εργοδοτούμενοι του, περιλαμβανομένων των εργοδοτούμενων των Υπεργολάβων, γνωρίζουν το περιεχόμενο του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας και ότι αντίγραφο του Σχεδίου βρίσκεται σε προσβάσιμο χώρο στο Εργοτάξιο,
- (δ) με σκοπό την αναπροσαρμογή του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας, να παρέχει στο «Συντονιστή για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου», όλες τις πληροφορίες για κάθε μεταβολή που δυνατό να επηρεάζει τα θέματα ασφάλειας και υγείας στο Εργοτάξιο,

- (ε) να διαβιβάζει στον Αρχιεπιθεωρητή την εκ των προτέρων Γνωστοποίηση, όπως καθορίζεται στους περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμούς του 2002,
- (στ) σε περίπτωση που ο «Συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου» είναι εργοδοτούμενος του, να παραδώσει στον Εργοδότη όχι αργότερα από 21 ημέρες μετά την έκδοση του Πιστοποιητικού Παραλαβής για ολόκληρο το Έργο, το Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας, αναπροσαρμοσμένο ώστε αυτός να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του Έργου έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε, και
- (ζ) να λαμβάνει υπόψη τα περιεχόμενα του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας κατά την ετοιμασία του προγράμματος εργασίας του εδαφίου 14.1.

**Διαγωγή
προσωπικού**

- 34.8** Ο Εργολάβος οφείλει να λαμβάνει συνεχώς κάθε εύλογο μέτρο προφύλαξης για την παρεμπόδιση επίδειξης παράνομης, ταραχώδους ή απρεπούς διαγωγής από ή ανάμεσα εις το προσωπικό και εργάτες και για τη διαφύλαξη της ηρεμίας και προστασία των προσώπων και περιουσιών στη γειτονία του Έργου.

**Κατάλογος
εργοδοτούμενων
και
Μηχανημάτων
Εργολάβου**

- 35.1** Ο Εργολάβος οφείλει να τηρεί μητρώο όλων των εργοδοτούμενων του, περιλαμβανομένων και των εργοδοτούμενων των Υπερβολάβων του, στο οποίο θα δεικνύονται και τα ημερομίσθια και ώρες εργασίας του κάθε εργοδοτούμενου. Το μητρώο πρέπει, εφόσον τούτο ζητηθεί, να ετοιμάζεται και υποβάλλεται στο Μηχανικό σε εβδομαδιαία βάση, σε μορφή που θα καθορίσει ο Μηχανικός. Εφόσον τούτο ζητηθεί, το μητρώο πρέπει να τίθεται στη διάθεση του Εργοδότη ή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τηρουμένων των αναλογιών, πρέπει να τηρείται επίσης μητρώο Μηχανημάτων Εργολάβου.

**Αναφορά
ατυχημάτων**

- 35.2** Ο Εργολάβος οφείλει να αναφέρει στο Μηχανικό λεπτομέρειες οποιουδήποτε ατυχήματος το ενωρίτερο δυνατό μετά που αυτό θα συμβεί. Σε περίπτωση οποιουδήποτε θανατηφόρου ή σοβαρού ατυχήματος, ο Εργολάβος οφείλει να ειδοποιεί αμέσως τον Εργοδότη και το Μηχανικό με τον ταχύτερο δυνατό τρόπο.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ, ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ποιότητα υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού και εργασίας   **36.1**   Όλα τα υλικά, Μηχανικός Εξοπλισμός και τεχνουργία πρέπει:

(α) να είναι όπως προδιαγράφονται στο Συμβόλαιο και σύμφωνα με τις οδηγίες του Μηχανικού, και

(β) να υπόκεινται, από καιρού εις καιρό, σύμφωνα με τις οδηγίες του Μηχανικού, σε δοκιμές στο χώρο παραγωγής ή κατασκευής ή στο Εργοτάξιο ή αλλού, όπως ορίζεται στο Συμβόλαιο.

Ο Εργολάβος οφείλει να παρέχει κάθε βοήθεια, εργασία, ηλεκτρισμό, καύσιμα, αποθήκες, συσκευές, εργαλεία και όργανα που απαιτούνται για την εκτέλεση των δοκιμών και να προμηθεύει έγκαιρα δείγματα των υλικών που προτίθεται να χρησιμοποιήσει στο Έργο. Τα δείγματα αυτά πρέπει να επιλέγονται και ελέγχονται σύμφωνα με τις οδηγίες του Μηχανικού.

Έξοδα δειγμάτων   **36.2**   Όλα τα έξοδα για την προμήθεια και/ή υποβολή των δειγμάτων θα βαρύνουν τον Εργολάβο, εφόσον η προμήθεια και/ή υποβολή τους σαφώς προνοείται στο Συμβόλαιο.

Έξοδα δοκιμών   **36.3**   Τα έξοδα των δοκιμών θα βαρύνουν τον Εργολάβο, εφόσον οι δοκιμές προνοούνται στο Συμβόλαιο.

Έξοδα δοκιμών που δεν προνοούνται στο Συμβόλαιο   **36.4**   Εάν ο Μηχανικός ζητήσει την εκτέλεση οποιασδήποτε δοκιμής που δεν προνοείται στο Συμβόλαιο και η δοκιμή δείξει ότι τα υλικά, Μηχανικός Εξοπλισμός ή εργασία δεν είναι σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου προς ικανοποίηση του Μηχανικού, τότε τα έξοδα της δοκιμής αυτής θα βαρύνουν τον Εργολάβο, διαφορετικά θα εφαρμόζεται το εδάφιο 36.5.

Προσδιορισμός από το Μηχανικό για τα έξοδα δοκιμών   **36.5**   Στην περίπτωση που, σύμφωνα με το εδάφιο 36.4, εφαρμόζεται το παρόν εδάφιο ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει:

(α) τυχόν παράταση χρόνου που δικαιούται ο Εργολάβος σύμφωνα με το άρθρο 44, και

(β) το ποσό που δικαιούται ο Εργολάβος για τα έξοδα αυτά, το οποίο θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου.

και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

**Δοκιμές σε
εγκεκριμένα
εργαστήρια**

- 36.6** (α) Εκτός εάν προνοείται διαφορετικά στο Συμβόλαιο, όλες οι δοκιμές πρέπει να γίνονται σε εγκεκριμένα δημόσια ή διαπιστευμένα ιδιωτικά εργαστήρια και να χρεώνονται σύμφωνα με τα εγκεκριμένα τέλη. Σε περίπτωση που ο Εργολάβος, μετά από έγκριση του Μηχανικού, εγκαταστήσει δικό του εργαστήριο στο Εργοτάξιο, θα έχει δικαίωμα να διεξάγει σε αυτό μόνο δοκιμές για τις οποίες θα έχει την έγκριση του Μηχανικού.
- (β) Για σκοπούς επαλήθευσης ότι τα υλικά, Μηχανικός Εξοπλισμός και εργασία συνάδουν με τις πρόνοιες του Συμβολαίου, ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να ζητήσει τη διεξαγωγή δοκιμών στο εργαστήριο του Μηχανικού στο Εργοτάξιο, εάν υπάρχει, και/ή στο Κεντρικό Εργαστήριο του Τμήματος Δημοσίων Έργων στη Λευκωσία, και/ή σε οποιοδήποτε κρατικό ή άλλο εργαστήριο, και τέτοιες δοκιμές θα θεωρούνται ότι είναι δοκιμές που έγιναν σύμφωνα με οδηγίες του Μηχανικού, όπως περιγράφεται στο Εδάφιο 36.1.

**Επιθεώρηση
εργασιών**

- 37.1** Ο Μηχανικός, και οποιοσδήποτε εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του ή αντιπρόσωπος του Εργοδότη, έχουν δικαίωμα να εισέλθουν ανά πάσα στιγμή στο Εργοτάξιο και σε όλα τα εργαστήρια και χώρους στους οποίους κατασκευάζονται, δημιουργούνται ή προετοιμάζονται ή από τους οποίους προέρχονται υλικά ή Μηχανικός Εξοπλισμός που προορίζονται για το Έργο και ο Εργολάβος οφείλει να τους παρέχει προς τούτο κάθε δυνατή διευκόλυνση.

**Επιθεώρηση και
έλεγχος**

- 37.2** Ο Μηχανικός, και οποιοσδήποτε εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του ή αντιπρόσωπος του Εργοδότη, έχουν δικαίωμα να επιθεωρήσουν και ελέγξουν τα υλικά και το Μηχανικό Εξοπλισμό που προορίζονται για το Έργο κατά την κατασκευή, δημιουργία ή προετοιμασία αυτών. Εάν τα υλικά ή ο Μηχανικός Εξοπλισμός κατασκευάζονται, δημιουργούνται ή προετοιμάζονται σε εργαστήρια ή άλλους χώρους που δεν ανήκουν στον Εργολάβο, ο Εργολάβος οφείλει να εξασφαλίσει κάθε απαραίτητη άδεια στο Μηχανικό, ή τους αντιπροσώπους του ή τους αντιπροσώπους του Εργοδότη, για την επιθεώρηση και διεξαγωγή ελέγχων στα εργοστάσια ή χώρους αυτούς. Νοείται ότι η επιθεώρηση ή έλεγχος των υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού σε ουδεμία περίπτωση απαλλάσσουν τον Εργολάβο από τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το Συμβόλαιο.

**Χρόνος
επιθεώρησης και
ελέγχου**

37.3 Ο Εργολάβος και ο Μηχανικός θα συμφωνούν γενικά το χρόνο και τόπο για την επιθεώρηση και έλεγχο υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού. Ο Μηχανικός, και οποιοσδήποτε εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του ή αντιπρόσωπος του Εργοδότη, έχουν όμως δικαίωμα να πραγματοποιήσουν τέτοια επιθεώρηση και να εκτελέσουν τέτοια δοκιμή και χωρίς προειδοποίηση, εάν κρίνουν τούτο απαραίτητο. Νοείται ότι ο Εργολάβος οφείλει να ειδοποιεί έγκαιρα το Μηχανικό για τον τρόπο και χρόνο κατασκευής, δημιουργίας ή προετοιμασίας υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού.

Απόρριψη

37.4 Εάν, κατά το χρόνο και τόπο που είχε συμφωνηθεί σύμφωνα με το εδάφιο 37.3 τα υλικά ή ο Μηχανικός Εξοπλισμός δεν ήταν έτοιμα για επιθεώρηση, ή εάν ο Εργολάβος παραλείψει να ειδοποιήσει έγκαιρα το Μηχανικό για τον τόπο και χρόνο κατασκευής, δημιουργίας ή προετοιμασίας υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού και ως αποτέλεσμα δεν καταστεί δυνατή η επιθεώρηση ή έλεγχος αυτών και ο Μηχανικός έχει τη γνώμη ότι τούτο του στερεί την ικανότητα να διαπιστώσει κατά πόσον τα υλικά ή ο Μηχανικός Εξοπλισμός έχουν ελαττώματα ή με οποιοδήποτε τρόπο δεν συνάδουν με το Συμβόλαιο, ή εάν ως αποτέλεσμα επιθεώρησης ή ελέγχου σύμφωνα με το παρόν άρθρο ο Μηχανικός διαπιστώσει ότι τα υλικά ή ο Μηχανικός Εξοπλισμός έχουν ελαττώματα ή με οποιοδήποτε τρόπο δεν συνάδουν με το Συμβόλαιο, τότε ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να απορρίπτει τα υλικά ή Μηχανικό Εξοπλισμό και να ειδοποιεί σχετικά τον Εργολάβο παραθέτοντας τους λόγους απόρριψης. Ο Εργολάβος οφείλει τότε να επανορθώσει τα ελαττώματα και να διασφαλίσει ότι τα απορριφθέντα υλικά ή Μηχανικός Εξοπλισμός συνάδουν με το Συμβόλαιο. Ο Μηχανικός έχει επίσης δικαίωμα να ζητήσει τον επανέλεγχο των απορριφθέντων υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού. Όλα τα έξοδα από τέτοιους επανέλεγχους θα βαρύνουν τον Εργολάβο και εάν ο Εργοδότης υποστεί οποιαδήποτε έξοδα λόγω των επανελέγχων τότε ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει τα έξοδα αυτά, τα οποία θα πρέπει να ανακτηθούν από τον Εργοδότη εκ του Εργολάβου και τα οποία θα μπορούν να αφαιρεθούν από τα ποσά που οφείλονται ή θα οφείλονται στον Εργολάβο, και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

- Ανεξάρτητος επιθεωρητής**   **37.5**   Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να αναθέτει την επιθεώρηση και έλεγχο υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού σε ανεξάρτητο επιθεωρητή. Οποιαδήποτε τέτοια ανάθεση πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 2.4 και συνεπώς ο ανεξάρτητος επιθεωρητής θα θεωρείται βοηθός του Μηχανικού. Ο Εργολάβος πρέπει να ειδοποιείται για τέτοια ανάθεση τουλάχιστον 14 ημέρες προηγουμένως.
- Εξέταση αφανών εργασιών**   **38.1**   Ουδένα μέρος του Έργου πρέπει να καλύπτεται χωρίς την έγκριση του Μηχανικού και ο Εργολάβος οφείλει να παρέχει στο Μηχανικό κάθε ευκαιρία για να εξετάσει και μετρήσει οποιοδήποτε τέτοιο μέρος του Έργου που πρόκειται να καλυφθεί και να εξετάσει κάθε θεμελίωση προτού αυτή καλυφθεί. Ο Εργολάβος οφείλει να ειδοποιεί έγκαιρα το Μηχανικό οποτεδήποτε μέρος του Έργου ή θεμελίωση είναι έτοιμα ή πρόκειται να είναι έτοιμα για εξέταση και ο Μηχανικός οφείλει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, να εξετάσει και μετρήσει το μέρος αυτό του Έργου ή τη θεμελίωση αυτή, εκτός εάν θεωρεί την εξέταση αχρείαστη οπότε και θα ειδοποιεί σχετικά τον Εργολάβο.
- Αποκάλυψη αφανών εργασιών**   **38.2**   Ο Εργολάβος οφείλει να αποκαλύπτει οποιοδήποτε μέρος του Έργου, σύμφωνα με τις από καιρού εις καιρό οδηγίες του Μηχανικού και ακολούθως να επανακαλύπτει και επαναφέρει στην αρχική του κατάσταση το μέρος αυτό. Εάν το μέρος αυτό είχε καλυφθεί μετά από συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του εδαφίου 38.1 και βρεθεί να είναι σύμφωνα με το Συμβόλαιο, τότε ο Μηχανικός οφείλει αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει τα έξοδα τα οποία έχει υποστεί ο Εργολάβος από την αποκάλυψη και επαναφορά αυτή, τα οποία θα προστεθούν στο Ποσό Συμβολαίου, και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Σε κάθε άλλη περίπτωση όλα τα έξοδα θα βαρύνουν τον Εργολάβο.
- Απομάκρυνση ακατάλληλων υλικών Μηχανικού Εξοπλισμού ή εργασίας**   **39.1**   Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να εκδίδει από καιρού εις καιρό οδηγίες για την, εντός τέτοιου χρονικού διαστήματος όπως θα καθορίζεται στην οδηγία:
(α) απομάκρυνση από το Εργοτάξιο, οποιωνδήποτε υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού που κατά τη γνώμη του Μηχανικού δεν συνάδουν με το Συμβόλαιο,

- (β) αντικατάσταση των ακατάλληλων υλικών ή Μηχανικού Εξοπλισμού με άλλα κατάλληλα, και
- (γ) κατεδάφιση και ορθή επανακατασκευή, ανεξαρτήτως οποιωνδήποτε δοκιμών έχουν εκτελεστεί ή οποιωνδήποτε ενδιάμεσων πληρωμών έχουν γίνει, οποιασδήποτε εργασίας η οποία, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, δεν συνάδει με το Συμβόλαιο όσον αφορά:
  - (i) τα υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό ή τεχνουργία που χρησιμοποιήθηκαν σ' αυτήν, ή
  - (ii) τη μελέτη στην οποία βασίστηκε η εργασία, εφόσον αυτή έγινε από τον Εργολάβο ή εφόσον γι' αυτή ήταν υπεύθυνος ο Εργολάβος.

Τα έξοδα για τέτοια απομάκρυνση, αντικατάσταση ή κατεδάφιση και επανακατασκευή θα βαρύνουν τον Εργολάβο ο οποίος ουδεμία παράταση χρόνου θα δικαιούται εξ' αιτίας τυχόν καθυστέρησης που θα προκληθεί ως συνέπεια της οδηγίας αυτής.

**Υπαιτιότητα
Εργολάβου για
μή συμμόρφωση**

39.2 Σε περίπτωση υπαιτιότητας του Εργολάβου για τη μη εκτέλεση των οδηγιών του Μηχανικού που αναφέρονται στο άρθρο 39.1 εντός του χρονικού διαστήματος που έχει καθοριστεί ή, εάν δεν έχει καθοριστεί χρονικό διάστημα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ο Εργοδότης δικαιούται να εργοδοτήσει και πληρώσει άλλους για την εκτέλεση των οδηγιών αυτών και ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει όλα τα έξοδα τα οποία έχει υποστεί ο Εργοδότης και να αφαιρέσει το ποσό αυτό από τα ποσά που οφείλονται ή θα οφείλονται στον Εργολάβο και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

**Αναστολή
εργασιών**

40.1 Ο Εργολάβος οφείλει, μετά από οδηγίες του Μηχανικού, να αναστέλλει όλες τις εργασίες στο Έργο ή σε μέρος αυτού, για όσο χρόνο και με τέτοιο τρόπο που θα κρίνει σκόπιμο ο Μηχανικός και, κατά τη διάρκεια της αναστολής αυτής, να προφυλάσσει και προστατεύει επαρκώς το Έργο ή ανάλογα το μέρος αυτού, στο βαθμό που θα κριθεί αναγκαίο από το Μηχανικό. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που η αναστολή αυτή:

- (α) προβλέπεται με οποιοδήποτε τρόπο στο Συμβόλαιο,

- (β) καθίσταται αναγκαία λόγω υπαιτιότητας του Εργολάβου ή παράβασης από τον Εργολάβο του Συμβολαίου ή για λόγο για τον οποίο είναι υπεύθυνος ο Εργολάβος,
- (γ) καθίσταται αναγκαία λόγω κλιματικών συνθηκών στο Εργοτάξιο, ή
- (δ) καθίσταται αναγκαία για την ορθή εκτέλεση ή για την ασφάλεια του Έργου ή μέρους αυτού (εκτός και μέχρι το βαθμό εκείνο που η αναγκαιότητα αυτή προκύπτει από οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη του Μηχανικού ή του Εργοδότη ή από οποιοδήποτε εκ των κινδύνων που καθορίζονται στο εδάφιο 20.4),

θα εφαρμόζεται το εδάφιο 40.2.

Προσδιορισμός από το Μηχανικό των επιπτώσεων της αναστολής εργασιών

40.2 Στις περιπτώσεις που, σύμφωνα με το εδάφιο 40.1, εφαρμόζεται το παρόν εδάφιο ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει:

- (α) τυχόν παράταση χρόνου που δικαιούται ο Εργολάβος σύμφωνα με το άρθρο 44, και
- (β) το ποσό, το οποίο θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου, αναφορικά με τα έξοδα τα οποία έχει υποστεί ο Εργολάβος λόγω της αναστολής,

και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

Αναστολή εργασιών για διάρκεια πέραν των 84 ημερών

40.3 Εάν οι εργασίες στο Έργο ή μέρος αυτού ανασταλούν μετά από οδηγίες του Μηχανικού και εάν ο Μηχανικός δεν δώσει άδεια για άρση της αναστολής εντός 84 ημερών από την ημερομηνία αναστολής τότε, εκτός εάν η αναστολή περιλαμβάνεται στις παραγράφους (α), (β), (γ) ή (δ) του εδαφίου 40.1, ο Εργολάβος έχει δικαίωμα, μετά την πάροδο των 84 ημερών, να ειδοποιήσει το Μηχανικό ζητώντας άδεια όπως, εντός 28 ημερών από την παραλαβή της ειδοποίησης, προχωρήσει με την εκτέλεση των εργασιών στο Έργο ή στο μέρος αυτού που αφορά η αναστολή. Εάν, μέσα στην περίοδο των 28 ημερών, δεν δοθεί η άδεια αυτή τότε ο Εργολάβος έχει δικαίωμα, εφόσον η αναστολή αφορά μέρος μόνο του Έργου, να θεωρήσει την αναστολή ως αφαίρεση του μέρους αυτού του Έργου σύμφωνα με το άρθρο 51 και να ειδοποιήσει σχετικά το Μηχανικό, ή, εάν η αναστολή αφορά ολόκληρο το Έργο, να θεωρήσει την αναστολή ως παράβαση όρων του Συμβολαίου εκ μέρους του Εργοδότη και να λύσει, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 69.1, την, με βάση το Συμβόλαιο, εργοδότησή του οπότε και θα εφαρμόζονται οι πρόνοιες των εδαφίων 69.2 και 69.3.

ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

Έναρξη Έργου   **41.1**   Ο Εργολάβος οφείλει να αρχίσει την εκτέλεση του Έργου εντός του χρονικού διαστήματος που καθορίζεται στο Παράρτημα Προσφοράς, ή εάν δεν καθορίζεται, το ενωρίτερο δυνατό μετά τη λήψη εντολής έναρξης από το Μηχανικό. Η εντολή έναρξης πρέπει να εκδοθεί εντός του χρονικού διαστήματος που αναφέρεται στο Παράρτημα Προσφοράς. Μετά την έναρξη εκτέλεσης του Έργου, ο Εργολάβος οφείλει να εκτελεί τις εργασίες με την απαιτούμενη πρόοδο και χωρίς καθυστερήσεις.

**Παραχώρηση
Εργοταξίου και
πρόσβασης**

42.1   Με εξαίρεση τυχόν συγκεκριμένες αναφορές που περιλαμβάνονται στο Συμβόλαιο για:

- (α) την έκταση του μέρους του Εργοταξίου το οποίο πρέπει να παραχωρείται στον Εργολάβο από καιρού εις καιρό,
- (β) τη σειρά με την οποία τα διάφορα μέρη του Εργοταξίου πρέπει να παραχωρούνται στον Εργολάβο,

και, τηρουμένων οποιωνδήποτε προνοιών του Συμβολαίου αναφορικά με τη σειρά εκτέλεσης του Έργου, ο Εργοδότης, με την έκδοση από το Μηχανικό της εντολής έναρξης, οφείλει να παραχωρεί για κατοχή στον Εργολάβο,

- (γ) τέτοιο μέρος του Εργοταξίου, και
- (δ) τέτοια πρόσβαση

τα οποία, σύμφωνα με το Συμβόλαιο, πρέπει να παραχωρηθούν από τον Εργοδότη ώστε να μπορέσει ο Εργολάβος να αρχίσει και συνεχίσει την εκτέλεση του Έργου σύμφωνα με το πρόγραμμα που αναφέρεται στο άρθρο 14, εάν υπάρχει και νοουμένου ότι έχει παραχωρηθεί η συναίνεση του Μηχανικού σε αυτό, και διαφορετικά σύμφωνα με τέτοιες εύλογες προτάσεις που θα υποβάλει ο Εργολάβος στο Μηχανικό για έγκριση και θα εγκρίνει ο Μηχανικός, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

Ο Εργοδότης οφείλει να παραχωρεί, από καιρού εις καιρό, καθώς η εκτέλεση του Έργου θα προχωρεί, περαιτέρω μέρη του Εργοταξίου ώστε να μπορεί ο Εργολάβος να συνεχίσει την εκτέλεση του Έργου με τον απαιτούμενο ρυθμό, σύμφωνα με το προαναφερόμενο πρόγραμμα ή προτάσεις, ανάλογα με την περίπτωση.

Παράλειψη παραχώρησης του Εργοταξίου	42.2	<p>Εάν ο Εργολάβος υποστεί καθυστέρηση και/ή επιπλέον έξοδα λόγω παράλειψης του Εργοδότη να του παραχωρήσει το Εργοτάξιο ή μέρος αυτού ή πρόσβαση σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 42.1, ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει:</p> <p>(α) τυχόν παράταση χρόνου που δικαιούται ο Εργολάβος σύμφωνα με το άρθρο 44, και</p> <p>(β) το ποσό που δικαιούται ο Εργολάβος για τα έξοδα αυτά, το οποίο θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου</p> <p>και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.</p>
Δικαιώματα πρόσβασης και διευκολύνσεις	42.3	<p>Όλα τα έξοδα και χρεώσεις για ειδικά ή προσωρινά δικαιώματα πρόσβασης που απαιτούνται σε σχέση με την πρόσβαση στο Εργοτάξιο θα βαρύνουν τον Εργολάβο. Ο Εργολάβος οφείλει να εξασφαλίζει, επίσης με δικά του έξοδα, κάθε επιπρόσθετη διευκόλυνση εκτός του Εργοταξίου που απαιτείται για τους σκοπούς του Έργου.</p>
Χρόνος Αποπεράτωσης	43.1	<p>Ολόκληρο το Έργο και, εάν εφαρμόζεται, οποιοδήποτε Τμήμα απαιτείται να έχει συμπληρωθεί εντός καθορισμένου στο Παράρτημα Προσφοράς χρονικού διαστήματος, πρέπει να συμπληρωθούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 48, εντός του χρονικού διαστήματος που καθορίζεται στο Παράρτημα Προσφοράς για ολόκληρο το Έργο ή για το Τμήμα αυτό (ανάλογα με την περίπτωση), υπολογιζόμενου από το Χρόνο Έναρξης, και λαμβανομένης υπόψη τυχόν παράτασης χρόνου που έχει παραχωρηθεί με βάση το άρθρο 44.</p>
Παράταση Χρόνου Αποπεράτωσης	44.1	<p>Σε περίπτωση που:</p> <p>(α) η ποσότητα ή η φύση επιπρόσθετης ή συμπληρωματικής εργασίας, κατά την έννοια του εδαφίου 51.1,</p> <p>(β) οποιοσδήποτε λόγος καθυστέρησης αναφερόμενος στους παρόντες Όρους,</p> <p>(γ) εξαιρετικά δυσμενείς κλιματικές συνθήκες,</p> <p>(δ) οποιαδήποτε καθυστέρηση, εμπόδιο ή παρεμπόδιση από τον Εργοδότη, ή</p> <p>(ε) άλλες ειδικές συνθήκες που ενδεχομένως να προκύψουν, εξαιρουμένων αυτών που οφείλονται σε υπαιτιότητα του Εργολάβου ή σε παράβαση του Συμβολαίου από τον Εργολάβο ή για τις οποίες ευθύνεται ο Εργολάβος,</p>

είναι τέτοια που να δικαιολογούν την παραχώρηση στον Εργολάβο παράτασης του Χρόνου Αποπεράτωσης του Έργου, ή οποιουδήποτε Τμήματος ή μέρους αυτού, ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει την παράταση αυτή και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Νοείται ότι στον προσδιορισμό αυτό ο Μηχανικός οφείλει να λαμβάνει υπόψη και οποιεσδήποτε οδηγίες του έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 51 και οι οποίες αφορούν αφαίρεση, μείωση ή τροποποίηση οποιασδήποτε εργασίας του Έργου ή τροποποίηση οποιασδήποτε προκαθορισμένης χρονικής σειράς κατασκευής οποιουδήποτε μέρους του Έργου.

- Ο Εργολάβος να ειδοποιεί και να τεκμηριώνει**
- 44.2** Νοείται ότι ο Μηχανικός δεν είναι υποχρεωμένος να προσδιορίσει παράταση χρόνου για οποιαδήποτε αιτία εκτός εάν ο Εργολάβος:
- (α) έχει ειδοποιήσει εντός 28 ημερών αφότου παρουσιάστηκε για πρώτη φορά η αιτία αυτή το Μηχανικό με κοινοποίηση στον Εργοδότη, και
  - (β) έχει υποβάλει εντός 28 ημερών αφότου δόθηκε η ειδοποίηση αυτή, ή εντός τέτοιου άλλου εύλογου χρονικού διαστήματος που θα συμφωνήσει ο Μηχανικός, ώστε η υποβολή αυτή να μπορεί να μελετηθεί και αξιολογηθεί έγκαιρα, πλήρως τεκμηριωμένα δικαιολογητικά στοιχεία για την παράταση χρόνου που θεωρεί ότι δικαιούται.
- Ενδιάμεσος προσδιορισμός παράτασης χρόνου**
- 44.3** Νοείται περαιτέρω ότι εάν κάποια αιτία έχει συνεχή αποτελέσματα, τέτοια ώστε να μην είναι πρακτικά εφικτό για τον Εργολάβο να υποβάλει τα δικαιολογητικά στοιχεία εντός της περιόδου των 28 ημερών που αναφέρονται στην παράγραφο 44.2 (β), τότε παρ' όλα αυτά ο Μηχανικός θα είναι υποχρεωμένος να προσδιορίσει την παράταση χρόνου για την αιτία αυτή, νοουμένου ότι ο Εργολάβος θα του έχει υποβάλει ενδιάμεσα δικαιολογητικά στοιχεία σε διαστήματα μικρότερα των 28 ημερών και τελικά δικαιολογητικά στοιχεία εντός 28 ημερών από το πέρας της αιτίας αυτής. Με τη λήψη τέτοιων ενδιάμεσων δικαιολογητικών ο Μηχανικός οφείλει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, να προβεί σε ενδιάμεσο προσδιορισμό της παράτασης χρόνου και, με τη λήψη των τελικών δικαιολογητικών, να επανεξετάσει το θέμα στην ολότητα του και να προσδιορίσει μία συνολική παράταση χρόνου για την αιτία αυτή. Και στις

δύο αυτές περιπτώσεις ο Μηχανικός θα προσδιορίζει την παράταση χρόνου αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο και θα ειδοποιεί σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Νοείται ότι σε ουδεμία περίπτωση είναι δυνατό η τελική επανεξέταση του θέματος να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση οποιασδήποτε παράτασης χρόνου που έχει ήδη προσδιοριστεί από το Μηχανικό.

- Περιορισμοί στις ώρες εργασίας**   **45.1**   Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο, και τηρουμένων των προνοιών του εδαφίου 34.6, ουδεμία εργασία πρέπει να εκτελείται στη διάρκεια της νύκτας ή τις Κυριακές ή τις επίσημες ημέρες αργίας χωρίς τη συναίνεση του Μηχανικού, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που τίθεται θέμα ασφάλειας του Έργου ή διάσωσης ζωής ή περιουσίας οπότε ο Εργολάβος οφείλει να ειδοποιεί αμέσως το Μηχανικό. Νοείται ότι οι πρόνοιες του παρόντος εδαφίου δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις οποιασδήποτε εργασίας που είναι καθιερωμένο να εκτελείται με σύστημα βάρδιας.
- Πρόοδος Έργου**   **46.1**   Εάν για οποιοδήποτε λόγο, ο οποίος δεν δικαιολογεί την παραχώρηση στον Εργολάβο παράτασης χρόνου, ο ρυθμός προόδου εκτέλεσης του Έργου ή οποιουδήποτε Τμήματος του είναι καθ' οποιαδήποτε στιγμή, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, τόσο αργός ώστε να διαφαίνεται μη συμμόρφωση με το Χρόνο Αποπεράτωσης, τότε ο Μηχανικός θα ειδοποιεί σχετικά τον Εργολάβο ο οποίος οφείλει αμέσως μετά να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα, υπό τον όρο της συναίνεσης του Μηχανικού, για την επίσπευση της προόδου ώστε να υπάρχει συμμόρφωση με το Χρόνο Αποπεράτωσης. Ουδεμίας πρόσθετης πληρωμής θα δικαιούται ο Εργολάβος για τη λήψη των μέτρων αυτών. Εάν, ως αποτέλεσμα της ειδοποίησης του Μηχανικού προς τον Εργολάβο σύμφωνα με το παρόν εδάφιο, ο Εργολάβος θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να εργαστεί στη διάρκεια της νύκτας ή τις Κυριακές ή τις επίσημες ημέρες αργίας τότε έχει δικαίωμα να ζητήσει τη συναίνεση του Μηχανικού προς τούτο.
- Αποζημιώσεις για καθυστερήσεις**   **47.1**   Εάν ο Εργολάβος αποτύχει να συμμορφωθεί με το Χρόνο Αποπεράτωσης σύμφωνα με το άρθρο 48 για ολόκληρο το Έργο ή, εάν εφαρμόζεται, για οποιοδήποτε Τμήμα μέσα στον αντίστοιχο χρόνο που καθορίζεται στο άρθρο 43, τότε ο Εργολάβος θα αποζημιώνει τον Εργοδότη με το ποσό που αναφέρεται στο Παράρτημα Προσφοράς, για κάθε ημέρα ή μέρος της ημέρας που περνά μεταξύ του αντίστοιχου Χρόνου Αποπεράτωσης και της ημερομηνίας που αναγράφεται στο Πιστοποιητικό Παραλαβής για ολόκληρο το Έργο ή το αντίστοιχο Τμήμα.

Ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να αφαιρεί το ποσό των αποζημιώσεων αυτών από τα ποσά που οφείλονται ή θα οφείλονται στον Εργολάβο, χωρίς βλάβη του δικαιώματος του για ανάκτηση του ποσού αυτού με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο. Η πληρωμή ή αφαίρεση τέτοιων αποζημιώσεων ουδόλως απαλλάσσει τον Εργολάβο από την υποχρέωση του να συμπληρώσει το Έργο ή από οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση ή ευθύνη του που απορρέει από το Συμβόλαιο. Νοείται ότι, μετά την πάροδο του Χρόνου Αποπεράτωσης, το ποσό ανά ημέρα καθυστέρησης θα είναι άμεσα και πάραυτα οφειλόμενο και πληρωτέο από τον Εργολάβο στον Εργοδότη, χωρίς ο Εργολάβος να έχει δικαίωμα να αμφισβητήσει το ποσό αυτό και χωρίς ο Εργοδότης να έχει υποχρέωση να αποδείξει οποιαδήποτε ζημιά. Νοείται περαιτέρω ότι το συνολικό ποσό τέτοιων αποζημιώσεων δεν πρέπει να υπερβεί το ποσό που ισούται με το 20 τοις εκατό του Ποσού Συμβολαίου.

**Μείωση
αποζημιώσεων
για
καθυστερήσεις**

47.2 Εάν, πριν τη συμπλήρωση ολόκληρου του Έργου ή, εάν εφαρμόζεται, οποιουδήποτε Τμήματος, εκδοθεί Πιστοποιητικό Παραλαβής για οποιοδήποτε μέρος του Έργου ή για οποιοδήποτε μέρος του Τμήματος αυτού, τότε οι αποζημιώσεις για καθυστέρηση στη συμπλήρωση του υπόλοιπου Έργου ή του υπόλοιπου Τμήματος, για την περίοδο καθυστέρησης μετά την ημερομηνία που αναγράφεται στο Πιστοποιητικό Παραλαβής που έχει εκδοθεί, θα μειώνονται εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο, σύμφωνα με την αναλογία της αξίας του μέρους που έχει παραληφθεί προς την αξία ολόκληρου του Έργου ή Τμήματος, όποιου έχει εφαρμογή.

**Πρόσθετη αμοιβή
("bonus") για την
ενωρίτερη
συμπλήρωση
του Έργου**

47.3 Εάν ο Εργολάβος επιτύχει συμπλήρωση ολόκληρου του Έργου σύμφωνα με το άρθρο 48 πριν το Χρόνο Αποπεράτωσης, ο Εργοδότης οφείλει να πληρώνει στον Εργολάβο το ποσό που αναφέρεται στο Παράρτημα Προσφοράς, εάν εφαρμόζεται, για κάθε ημέρα που περνά μεταξύ της ημερομηνίας που αναφέρεται στο Πιστοποιητικό Παραλαβής για ολόκληρο το Έργο και του Χρόνου Αποπεράτωσης. Νοείται ότι, για σκοπούς του παρόντος εδαφίου, ο Χρόνος Αποπεράτωσης είναι σταθερός και αμετάβλητος, ίσος με το χρόνο που ορίζεται στο Παράρτημα Προσφοράς, και ουδεμία αναπροσαρμογή του χρόνου αυτού πρέπει να γίνεται λόγω παραχώρησης παράτασης χρόνου σύμφωνα με το άρθρο 44 ή οποιοδήποτε άλλο άρθρο του Συμβολαίου.

- Παραλαβή του Έργου**
- 48.1** Όταν ολόκληρο το Έργο έχει ουσιαστικά συμπληρωθεί και έχει επιτύχει οποιεσδήποτε Δοκιμές κατά τη Συμπλήρωση που προβλέπονται στο Συμβόλαιο, ο Εργολάβος οφείλει να δίνει στο Μηχανικό, με αντίγραφο στον Εργοδότη, σχετική ειδοποίηση συνοδευόμενη από γραπτή δέσμευση του ότι θα συμπληρώσει κατά την Περίοδο Ευθύνης για Ελαττώματα, με τη δέουσα επιμέλεια και προθυμία, οποιαδήποτε παραμένουσα εργασία. Η ειδοποίηση μαζί με τη δέσμευση αυτή θα θεωρούνται ως αίτηση του Εργολάβου προς το Μηχανικό για έκδοση του Πιστοποιητικού Παραλαβής σε σχέση με το Έργο. Ο Μηχανικός οφείλει, εντός 21 ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης, είτε να εκδώσει προς τον Εργολάβο το Πιστοποιητικό Παραλαβής, με αντίγραφο στον Εργοδότη, δηλώνοντας την ημερομηνία στην οποία, κατά τη γνώμη του, το Έργο είχε ουσιαστικά συμπληρωθεί σύμφωνα με το Συμβόλαιο, είτε να δώσει γραπτές οδηγίες στον Εργολάβο καθορίζοντας όλη την εργασία που, κατά τη γνώμη του, απαιτείται να γίνει από τον Εργολάβο προτού εκδοθεί το Πιστοποιητικό αυτό. Ο Μηχανικός οφείλει επίσης να ειδοποιήσει τον Εργολάβο για οποιαδήποτε ελαττωματική εργασία παρουσιαστεί στο Έργο μετά την έκδοση των οδηγιών αυτών η οποία επηρεάζει την ουσιαστική συμπλήρωση του Έργου. Ο Εργολάβος έχει δικαίωμα να λάβει το Πιστοποιητικό Παραλαβής εντός 21 ημερών από τη συμπλήρωση, προς ικανοποίηση του Μηχανικού, όλων των εργασιών που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και την επιδιόρθωση όλων των ελαττωμάτων για τα οποία έχει ειδοποιηθεί από το Μηχανικό.
- Παραλαβή Τμημάτων ή μέρους του Έργου**
- 48.2** Κατ' αναλογία των διαδικασιών που αναφέρονται στο εδάφιο 48.1, ο Εργολάβος έχει δικαίωμα να ζητήσει και ο Μηχανικός οφείλει να εκδώσει Πιστοποιητικό Παραλαβής για:
- (α) οποιοδήποτε Τμήμα για το οποίο στο Παράρτημα Προσφοράς καθορίζεται ξεχωριστός Χρόνος Αποπεράτωσης,
  - (β) οποιοδήποτε ουσιώδες μέρος των Μόνιμων Έργων έχει συμπληρωθεί προς ικανοποίηση του Μηχανικού και χρησιμοποιείται ή έχει καταληφθεί από τον Εργοδότη, με διαφορετικό τρόπο χρήσης ή κατάληψης από αυτόν που προβλέπεται στο Συμβόλαιο, ή

- (γ) οποιοδήποτε μέρος των Μόνιμων Έργων το οποίο ο Εργοδότης έχει επιλέξει να χρησιμοποιήσει ή καταλάβει πριν τη συμπλήρωση (νοουμένου ότι η χρήση ή κατάληψη αυτή δεν προβλέπεται στο Συμβόλαιο ή δεν έχει συμφωνηθεί με τον Εργολάβο ως προσωρινό μέτρο).

**Ουσιαστική
συμπλήρωση
μέρους του
Έργου**

- 48.3** Εάν οποιοδήποτε μέρος των Μόνιμων Έργων έχει ουσιαστικά συμπληρωθεί και έχει επιτύχει οποιεσδήποτε Δοκιμές κατά τη Συμπλήρωση που προβλέπονται στο Συμβόλαιο, τότε ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να εκδώσει Πιστοποιητικό Παραλαβής για το μέρος αυτό των Μόνιμων Έργων πριν τη συμπλήρωση ολόκληρου του Έργου και, με την έκδοση του Πιστοποιητικού αυτού, θα θεωρείται ότι ο Εργολάβος έχει αναλάβει να συμπληρώσει, κατά την Περίοδο Ευθύνης για Ελαττώματα, με τη δέουσα επιμέλεια και προθυμία, οποιαδήποτε παραμένονσα εργασία στο μέρος αυτό των Μόνιμων Έργων.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΓΙΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

**Περίοδος
Ευθύνης για
Ελαττώματα**

- 49.1** Στους παρόντες Όρους η φράση “Περίοδος Ευθύνης για Ελαττώματα” σημαίνει την περίοδο ευθύνης για ελαττώματα που αναφέρεται στο Παράρτημα Προσφοράς, η οποία υπολογίζεται:
- (α) από την ημερομηνία συμπλήρωσης του Έργου που έχει πιστοποιηθεί από το Μηχανικό σύμφωνα με το άρθρο 48, ή
  - (β) σε περίπτωση έκδοσης από το Μηχανικό, σύμφωνα με το άρθρο 48, περισσότερων του ενός πιστοποιητικών, από τις αντίστοιχες ημερομηνίες που έχουν πιστοποιηθεί,

και η οποία αναφέρεται στο Έργο ή σε Τμήμα ή σε μέρος των Μόνιμων Έργων, ανάλογα με την περίπτωση.

**Συμπλήρωση
παραμεινουσών
εργασιών και
επιδιόρθωση
ελαττωμάτων**

- 49.2** Με τελικό στόχο την παράδοση του Έργου στον Εργοδότη, κατά τη λήξη ή το ενωρίτερο δυνατό μετά τη λήξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα, στην κατάσταση που περιγράφεται στο Συμβόλαιο, εξαιρουμένης της αναμενόμενης φυσικής φθοράς, και προς ικανοποίηση του Μηχανικού, ο Εργολάβος οφείλει:
- (α) να συμπληρώσει τυχόν εργασίες που παρέμεναν ασυμπληρωτες κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στο Πιστοποιητικό Παραλαβής το ενωρίτερο δυνατό μετά την ημερομηνία αυτή, και

- (β) να εκτελέσει κάθε εργασία για τροποποίηση, ανακατασκευή, και επιδιόρθωση ελαττωμάτων, αστοχιών ή άλλων βλαβών για την οποία ο Μηχανικός, μετά από επιθεώρηση αυτού ή αντιπροσώπου του και/ή αντιπροσώπου του Εργοδότη πριν τη λήξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα, έχει δικαίωμα να δώσει οδηγία όπως εκτελεστεί κατά την Περίοδο Ευθύνης για Ελαττώματα ή εντός 14 ημερών μετά τη λήξη της περιόδου αυτής.

**Έξοδα
επιδιορθώσεων**

- 49.3** Όλες οι εργασίες που αναφέρονται στο εδάφιο 49.2 (β) πρέπει να εκτελούνται από τον Εργολάβο με δικά του έξοδα εάν η αναγκαιότητα για εκτέλεση των εργασιών αυτών προέκυψε λόγω:
- (α) της χρήσης υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού και τεχνουργίας που δεν ήταν σύμφωνα με το Συμβόλαιο,
- (β) λάθους στη μελέτη μέρους των Μόνιμων Έργων, όταν για τη μελέτη αυτή είναι υπεύθυνος ο Εργολάβος, ή
- (γ) αμέλειας ή παράλειψης του Εργολάβου να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε, ρητή ή εξυπακουόμενη, υποχρέωσή του που απορρέει από το Συμβόλαιο.

Εάν, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, η αναγκαιότητα αυτή προέκυψε λόγω οποιασδήποτε άλλης αιτίας, τότε ο Μηχανικός οφείλει να προσδιορίσει το ποσό που θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου σύμφωνα με το άρθρο 52 και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

**Παράλειψη του
Εργολάβου να
επιδιορθώσει τα
ελαττώματα**

- 49.4** Σε περίπτωση υπαιτιότητας εκ μέρους του Εργολάβου για τη μη εκτέλεση τέτοιας οδηγίας σε εύλογο χρόνο, ο Εργοδότης δικαιούται να εργοδοτήσει και πληρώσει άλλους για την εκτέλεση της εργασίας αυτής και εάν, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, ο Εργολάβος όφειλε με βάση το Συμβόλαιο να εκτελέσει την εργασία αυτή με δικά του έξοδα, τότε ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο να προσδιορίσει όλα τα έξοδα τα οποία θα ανακτώνται από τον Εργοδότη εκ του Εργολάβου και τα οποία θα μπορούν να αφαιρεθούν από τον Εργοδότη από τα ποσά που οφείλονται ή θα οφείλονται στον Εργολάβο, και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

Ο Εργολάβος να ερευνά   **50.1**   Εάν παρουσιαστεί στο Έργο οποιοδήποτε ελάττωμα, αστοχία ή άλλη βλάβη οποιαδήποτε χρονική στιγμή πριν τη λήξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα, ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να δώσει οδηγία στον Εργολάβο, με αντίγραφο στον Εργοδότη, όπως διερευνήσει με την καθοδήγηση του Μηχανικού, την αιτία του ελαττώματος, της αστοχίας ή της βλάβης αυτής. Εκτός εάν, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, για το ελάττωμα, την αστοχία ή τη βλάβη αυτή ευθύνεται με βάση το Συμβόλαιο ο Εργολάβος, ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει τα έξοδα που υπέστη ο Εργολάβος για την έρευνα αυτή, τα οποία θα προστεθούν στο Ποσό Συμβολαίου, και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Εάν, πάντοτε κατά τη γνώμη του Μηχανικού, για το ελάττωμα, την αστοχία ή τη βλάβη αυτή ευθύνεται ο Εργολάβος, τότε τα έξοδα για τη διεξαγωγή της προαναφερθείσας έρευνας θα βαρύνουν τον Εργολάβο ο οποίος θα οφείλει να επιδιορθώσει το ελάττωμα, την αστοχία ή τη βλάβη αυτή με δικά του έξοδα σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 49.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ, ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ, ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ

Τροποποιήσεις   **51.1**   Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να τροποποιεί τη φύση, ποιότητα ή ποσότητα του Έργου ή οποιοδήποτε μέρους του θεωρήσει αναγκαίο και προς τούτο, ή και για οποιοδήποτε άλλο λόγο κρίνει σκόπιμο, έχει δικαίωμα να δίνει οδηγίες στον Εργολάβο και ο Εργολάβος οφείλει να εκτελεί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- (α) να αυξάνει ή μειώνει την ποσότητα οποιασδήποτε εργασίας που περιλαμβάνεται στο Συμβόλαιο,
- (β) να παραλείπει οποιαδήποτε τέτοια εργασία (όχι όμως εάν η εργασία που θα αφαιρεθεί θα εκτελεστεί από τον Εργοδότη ή από άλλο εργολάβο),
- (γ) να τροποποιεί τον τύπο ή ποιότητα ή είδος οποιασδήποτε τέτοιας εργασίας,
- (δ) να τροποποιεί τα υψόμετρα, γραμμές, θέση και διαστάσεις οποιοδήποτε μέρους του Έργου,
- (ε) να εκτελεί πρόσθετη εργασία οποιοδήποτε είδους που είναι απαραίτητη για τη συμπλήρωση του Έργου, ή
- (στ) να τροποποιεί οποιαδήποτε χρονική σειρά κατασκευής οποιοδήποτε μέρους του Έργου.

Ουδεμία τέτοια τροποποίηση θα ακυρώνει το Συμβόλαιο καθ' οιονδήποτε τρόπο, αλλά οποιαδήποτε επιπλέον ή επί ελάττον δαπάνη λόγω τέτοιων τροποποιήσεων πρέπει να υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 52. Νοείται ότι όπου η έκδοση οδηγίας για τροποποίηση του Έργου καθίσταται αναγκαία εξ' υπαιτιότητας του Εργολάβου ή λόγω παράβασης του Συμβολαίου από τον Εργολάβο ή για άλλο λόγο για τον οποίο ευθύνεται ο Εργολάβος, τότε οποιαδήποτε έξοδα αντιστοιχούν στην παράβαση αυτή θα βαρύνουν τον Εργολάβο.

**Οδηγίες για
τροποποιήσεις**

51.2 Ο Εργολάβος δεν πρέπει να εκτελεί οποιαδήποτε τροποποίηση χωρίς οδηγία από το Μηχανικό. Νοείται ότι ουδεμία οδηγία θα απαιτείται για την αύξηση ή μείωση της ποσότητας οποιασδήποτε εργασίας όταν η αύξηση ή μείωση αυτή δεν είναι αποτέλεσμα οδηγίας που δίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος άρθρου, αλλά είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι οι ποσότητες υπερβαίνουν ή υπολείπονται αυτών που δηλώνονται στα Δελτία Ποσοτήτων.

**Εκτίμηση
τροποποιήσεων**

52.1 Όλες οι τροποποιήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 51 και οποιεσδήποτε προσθέσεις στο Ποσό Συμβολαίου που θα πρέπει να προσδιοριστούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 52 (οι τροποποιήσεις και προσθέσεις αυτές θα αναφέρονται στο παρόν άρθρο με τον όρο "τροποποιημένη εργασία") πρέπει να εκτιμώνται με τις τιμές και τιμές μονάδος του Συμβολαίου, νοούμενου ότι, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, οι τιμές αυτές είναι εφαρμόσιμες. Εάν το Συμβόλαιο δεν περιλαμβάνει τιμές ή τιμές μονάδος που είναι εφαρμόσιμες στην τροποποιημένη εργασία, τότε οι τιμές και τιμές μονάδος του Συμβολαίου πρέπει να χρησιμοποιούνται στο βαθμό που τούτο είναι λογικό ως βάση για την εκτίμηση, εάν δε και η μέθοδος αυτή αποδειχθεί ακατάλληλη τότε, μετά από διαβούλευση του Μηχανικού με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, κατάλληλες τιμές ή τιμές μονάδος θα συμφωνούνται μεταξύ του Μηχανικού και του Εργολάβου. Σε περίπτωση διαφωνίας, ο Μηχανικός θα ορίζει τέτοιες τιμές και τιμές μονάδος που, κατά τη γνώμη του, είναι κατάλληλες και θα ειδοποιεί σχετικά τον Εργολάβο με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Μέχρι να συμφωνηθούν ή οριστούν οι τιμές ή τιμές μονάδος, ο Μηχανικός οφείλει να προσδιορίζει προσωρινές τιμές ή τιμές μονάδος ώστε να είναι δυνατή η συμπερίληψη έναντι πληρωμής στα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 60.

Ο Εργολάβος οφείλει, όποτε τούτο του ζητηθεί από το Μηχανικό, να προσκομίζει κάθε σχετική προσφορά, τιμολόγιο, δελτίο παραλαβής, λογαριασμό ή απόδειξη, και ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να τα χρησιμοποιήσει στον ορισμό τιμών ή τιμών μονάδος, σύμφωνα με τα πιο πάνω.

**Εξουσία του
Μηχανικού να
ορίζει τιμές**

52.2 Νοείται ότι εάν η φύση ή η ποσότητα οποιασδήποτε τροποποιημένης εργασίας σε σχέση με τη φύση ή την ποσότητα του Έργου ή οποιουδήποτε μέρους αυτού είναι τέτοια ώστε, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, η τιμή ή τιμή μονάδος που περιλαμβάνεται στο Συμβόλαιο για οποιαδήποτε εργασία του Έργου να καθίσταται ακατάλληλη ή μη εφαρμόσιμη για την τροποποιημένη εργασία, τότε, μετά από διαβούλευση του Μηχανικού με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, θα συμφωνείται κατάλληλη τιμή ή τιμή μονάδος μεταξύ του Μηχανικού και του Εργολάβου. Σε περίπτωση διαφωνίας ο Μηχανικός θα ορίζει τέτοια τιμή ή τιμή μονάδος που, κατά τη γνώμη του, είναι κατάλληλη και θα ειδοποιεί σχετικά τον Εργολάβο με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Μέχρι να συμφωνηθούν ή οριστούν οι τιμές ή τιμές μονάδος, ο Μηχανικός οφείλει να προσδιορίζει προσωρινές τιμές ή τιμές μονάδος ώστε να είναι δυνατή η συμπερίληψη έναντι πληρωμής στα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 60.

Νοείται επίσης ότι ουδεμία αλλαγή στην τιμή ή τιμή μονάδος οποιασδήποτε εργασίας που περιλαμβάνεται στο Συμβόλαιο είναι δυνατή σύμφωνα με το εδάφιο αυτό, εκτός εάν η πραγματική ποσότητα της τροποποιημένης εργασίας που εκτελείται ή θα εκτελεστεί υπερβαίνει ή υπολείπεται της ποσότητας που αναφέρεται στα Δελτία Ποσοτήτων κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 20 τοις εκατό. Σε αυτή την περίπτωση, η αλλαγή στην τιμή ή τιμή μονάδος, που θα εφαρμόζεται στην τροποποιημένη εργασία, θα αφορά μόνο το ποσοστό εκείνο της εργασίας κατά το οποίο αυτό υπερβαίνει ή υπολείπεται του προαναφερθέντος ποσοστού του 20 τοις εκατό.

**Ανάκτηση ή
επιπλέον
απώλεια γενικών
εξόδων**

- 52.3** Εάν, κατά την έκδοση του Πιστοποιητικού Παραλαβής για ολόκληρο το Έργο, διαπιστωθεί ότι ως αποτέλεσμα:
- (α) όλων των τροποποιημένων εργασιών που εκτιμήθηκαν με βάση τις πρόνοιες των εδαφίων 52.1 και 52.2, και
  - (β) όλων των αναπροσαρμογών κατά την επιμέτρηση των εκτιμημένων ποσοτήτων των Δελτίων Ποσοτήτων, εξαιρουμένων (i) των Ποσών Προνοίας και Ποσών Βασικού Κόστους, (ii) των εργασιών με απολογισμό, και (iii) της αναπροσαρμογής τιμών σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 70,

αλλά όχι ως αποτέλεσμα οποιασδήποτε άλλης αιτίας, υπήρξαν αυξήσεις ή μειώσεις από το Ποσό Συμβολαίου που στο σύνολο τους είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση του “Καθαρού Ποσού Συμβολαίου” (που για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου θα σημαίνει το Ποσό Συμβολαίου αφαιρουμένων των Ποσών Προνοίας και Ποσών Βασικού Κόστους και του ποσού για εκτέλεση εργασιών με απολογισμό, εάν υπάρχουν) τότε, σε αυτή την περίπτωση (και αφού ληφθεί υπόψη οποιαδήποτε ενέργεια έχει ήδη γίνει σύμφωνα με τις πρόνοιες οποιουδήποτε άλλου εδαφίου του παρόντος άρθρου), μετά από διαβούλευση του Μηχανικού με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, η συνεπαγόμενη (λόγω της αύξησης) ανάκτηση των εξόδων Εργοταξίου και γενικών εξόδων διαχείρισης και κέρδους του Εργολάβου για το Συμβόλαιο πρέπει να συνυπολογίζεται στον υπολογισμό τυχόν αποζημίωσης που θα πρέπει να παραχωρηθεί στον Εργολάβο αναφορικά με τα έξοδα αυτά, λόγω παράτασης του Χρόνου Αποπεράτωσης του Έργου, ή οποιουδήποτε Τμήματος ή μέρους αυτού, ή λόγω οποιασδήποτε άλλης αιτίας. Νοείται ότι σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα της αύξησης του Καθαρού Ποσού Συμβολαίου η απόζημίωση αυτή προκύψει αρνητική τότε αυτή θα λαμβάνεται ίση με μηδέν.

Επίσης, εάν κατά την έκδοση του Πιστοποιητικού Παραλαβής για ολόκληρο το Έργο, διαπιστωθεί ότι ως αποτέλεσμα των αιτιών (α) και (β) πιο πάνω, αλλά όχι ως αποτέλεσμα οποιασδήποτε άλλης αιτίας, υπήρξαν αυξήσεις ή μειώσεις από το Ποσό Συμβολαίου που στο σύνολο τους είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση του Καθαρού Ποσού Συμβολαίου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 15 τοις εκατό του Καθαρού Ποσού Συμβολαίου τότε, σε αυτή την περίπτωση (και αφού ληφθεί υπόψη οποιαδήποτε ενέργεια έχει ήδη γίνει σύμφωνα με τις πρόνοιες οποιουδήποτε άλλου εδαφίου του παρόντος άρθρου), μετά από διαβού-

λευση του Μηχανικού με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, θα πρέπει να προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου τέτοιο ποσό που θα συμφωνηθεί μεταξύ του Μηχανικού και του Εργολάβου ή, εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία, τέτοιο ποσό που θα προσδιοριστεί από το Μηχανικό, αναφορικά με τα έξοδα Εργοταξίου και γενικά έξοδα διαχείρισης του Εργολάβου για το Συμβόλαιο. Το ποσό αυτό θα προκύπτει μόνον από το ποσοστό εκείνο κατά το οποίο η μείωση υπερβαίνει το 15 τοις εκατό του Καθαρού Ποσού Συμβολαίου.

Ο Μηχανικός οφείλει να ειδοποιεί τον Εργολάβο για κάθε προσδιορισμό του σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος εδαφίου, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

**Εργασίες με
απολογισμό**

52.4 Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα, εάν κατά τη γνώμη του αυτό είναι αναγκαίο ή επιθυμητό, να εκδώσει οδηγία για την εκτέλεση τροποποιημένης εργασίας με απολογισμό. Σε αυτή την περίπτωση ο Εργολάβος πρέπει να πληρώνεται για την εργασία αυτή σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στους κανόνες μετρήσεως για τις εργασίες με απολογισμό και με τις τιμές και τιμές μονάδος που αναφέρονται στα αντίστοιχα Δελτία Ποσοτήτων των εργασιών με απολογισμό. Εάν το Συμβόλαιο δεν περιλαμβάνει τιμές ή τιμές μονάδος για εργασίες με απολογισμό που είναι εφαρμόσιμες στην τροποποιημένη εργασία, τότε οι τιμές και τιμές μονάδος του Συμβολαίου πρέπει να χρησιμοποιούνται στο βαθμό που τούτο είναι λογικό ως βάση για την εκτίμηση, εάν δε και η μέθοδος αυτή αποδειχθεί ακατάλληλη τότε, μετά από διαβούλευση του Μηχανικού με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, κατάλληλες τιμές ή τιμές μονάδος θα συμφωνούνται μεταξύ του Μηχανικού και του Εργολάβου. Σε περίπτωση διαφωνίας, ο Μηχανικός θα ορίζει τέτοιες τιμές και τιμές μονάδος που, κατά τη γνώμη του, είναι κατάλληλες και θα ειδοποιεί σχετικά τον Εργολάβο με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Μέχρι να συμφωνηθούν ή οριστούν οι τιμές ή τιμές μονάδος, ο Μηχανικός οφείλει να προσδιορίζει προσωρινές τιμές ή τιμές μονάδος ώστε να είναι δυνατή η συμπερίληψη έναντι πληρωμής στα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 60.

Ο Εργολάβος οφείλει να προσκομίζει στο Μηχανικό τις αποδείξεις και δελτία παραλαβής που είναι απαραίτητα για την τεκμηρίωση των ποσών που έχουν πληρωθεί και, προτού παραγγείλει υλικά, να υποβάλλει στο Μηχανικό για έγκριση τις προσφορές που έχει λάβει για αυτά.

Ο Εργολάβος οφείλει, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εργασιών με απολογισμό, να παραδίδει κάθε ημέρα στο Μηχανικό, εις διπλούν, ακριβή κατάλογο με τα ονόματα, και το είδος και χρόνο απασχόλησης όλων των εργαζομένων στην εργασία αυτή και κατάσταση, επίσης εις διπλούν, στην οποία να δεικνύεται η περιγραφή και ποσότητα όλων των υλικών και Μηχανημάτων Εργολάβου που χρησιμοποιούνται στην εργασία. Ένα αντίγραφο του καταλόγου και της κατάστασης, εφόσον είναι ορθά, ή όταν συμφωνηθούν, πρέπει να υπογράφονται από το Μηχανικό και να επιστρέφονται στον Εργολάβο.

Στο τέλος κάθε μήνα ο Εργολάβος οφείλει να παραδίδει στο Μηχανικό τιμολογημένη κατάσταση των εργατικών, υλικών και Μηχανημάτων Εργολάβου που χρησιμοποιήθηκαν και ο Εργολάβος δεν θα δικαιούται οποιαδήποτε πληρωμή εκτός εάν παραδώσει όλους τους καταλόγους και καταστάσεις αυτές σε πλήρη και ακριβή μορφή. Νοείται ότι εάν ο Μηχανικός θεωρεί ότι για οποιοδήποτε λόγο η αποστολή των καταλόγων και καταστάσεων αυτών από τον Εργολάβο, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες πρόνοιες, ήταν πρακτικά αδύνατη τότε έχει δικαίωμα να προωθήσει πληρωμή για την εκτελεσθείσα εργασία, είτε με απολογισμό, εφόσον ικανοποιηθεί για το χρόνο για την εκτέλεση αυτής και τα εργατικά, υλικά και Μηχανήματα Εργολάβου που χρησιμοποιήθηκαν σ' αυτήν, είτε χρησιμοποιώντας τέτοια τιμή που, κατά τη γνώμη του, είναι δίκαιη και εύλογη.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΠΛΗΡΩΜΗ

**Ειδοποίηση
απαίτησης για
πρόσθετη
πληρωμή**   **53.1**   Ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη πρόνοια του Συμβολαίου, εάν ο Εργολάβος προτίθεται να απαιτήσει οποιαδήποτε πρόσθετη πληρωμή σύμφωνα με τις πρόνοιες οποιουδήποτε άρθρου του Συμβολαίου ή αλλιώς, οφείλει να δώσει στο Μηχανικό ειδοποίηση της πρόθεσής του αυτής, με κοινοποίηση στον Εργοδότη, εντός 28 ημερών αφότου παρουσιάστηκε για πρώτη φορά το γεγονός στο οποίο βασίζεται η απαίτηση.

**Τήρηση
στοιχείων**

53.2 Κατά τη χρονική διάρκεια του γεγονότος που αναφέρεται στο εδάφιο 53.1, ο Εργολάβος οφείλει να τηρεί συνεχώς εκείνα τα στοιχεία που εύλογα θα είναι αναγκαία για την τεκμηρίωση οποιασδήποτε απαίτησης που ενδεχομένως να υποβάλει στη συνέχεια. Χωρίς τούτο να σημαίνει παραδοχή ευθύνης του Εργοδότη, ο Μηχανικός οφείλει, με τη λήψη ειδοποίησης σύμφωνα με το εδάφιο 53.1, να επιθεωρεί τα στοιχεία αυτά και να δίνει, εάν επιθυμεί, οδηγίες στον Εργολάβο για τήρηση οποιωνδήποτε πρόσθετων στοιχείων που είναι εύλογα και που ενδεχομένως να αποτελέσουν αποδεικτικό υλικό για την απαίτηση για την οποία έχει δοθεί ειδοποίηση. Ο Εργολάβος οφείλει να επιτρέψει στο Μηχανικό να επιθεωρεί όλα τα στοιχεία που τηρούνται σύμφωνα με το παρόν εδάφιο και να του παρέχει αντίγραφο αυτών, όπως και όποτε ζητήσει ο Μηχανικός.

**Τεκμηρίωση
απαιτήσεων**

53.3 Εντός 28 ημερών αφότου δόθηκε η ειδοποίηση σύμφωνα με το εδάφιο 53.1, ή εντός τέτοιου άλλου εύλογου χρονικού διαστήματος που θα συμφωνήσει ο Μηχανικός, ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλει στο Μηχανικό έκθεση με πλήρως τεκμηριωμένα δικαιολογητικά στοιχεία για το ποσό που απαιτείται και για τα ερείσματα στα οποία εδράζεται η απαίτηση. Εάν το γεγονός στο οποίο βασίστηκε η απαίτηση έχει συνεχή αποτελέσματα, τότε η έκθεση αυτή θα θεωρείται ενδιάμεση και ο Εργολάβος θα οφείλει να υποβάλλει, σε διαστήματα που εύλογα θα ζητήσει ο Μηχανικός, περαιτέρω ενδιάμεσες εκθέσεις στις οποίες να παρουσιάζονται συσσωρευτικά τα απαιτούμενα ποσά και οποιαδήποτε πρόσθετα ερείσματα στα οποία εδράζεται η απαίτηση. Στις περιπτώσεις υποβολής ενδιάμεσων εκθέσεων, ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλει τελική έκθεση εντός 28 ημερών από το πέρας των συνεπειών του γεγονότος αυτού. Ο Εργολάβος οφείλει να κοινοποιεί στον Εργοδότη όλες τις εκθέσεις που υποβάλλει στο Μηχανικό σύμφωνα με το εδάφιο αυτό.

Μη συμμόρφωση

53.4 Ο Μηχανικός δεν είναι υποχρεωμένος να εξετάσει οποιαδήποτε απαίτηση του Εργολάβου για πρόσθετη πληρωμή η οποία δεν έχει υποβληθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος άρθρου. Νοείται ότι, εάν ο Εργολάβος αποτύχει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε από τις πρόνοιες του παρόντος άρθρου αναφορικά με οποιαδήποτε απαίτηση την οποία έχει ή προτίθεται να υποβάλει και παραταύτα ο Μηχανικός έχει τη γνώμη ότι η απαίτηση αυτή πρέπει να εξεταστεί, τότε το ποσό που θα

δικαιούται ο Εργολάβος αναφορικά με την απαίτηση αυτή δεν θα υπερβαίνει το ποσό που μπορεί να τεκμηριωθεί με βάση επιβεβαιωμένα στοιχεία τα οποία τηρήθηκαν κατά την εποχή που συνέβησαν τα σχετικά γεγονότα (είτε τα στοιχεία αυτά είχαν τεθεί υπόψη του Μηχανικού όπως αναφέρεται στα εδάφια 53.2 και 53.3 είτε όχι). Νοείται περαιτέρω ότι το ποσό που δικαιούται ο Εργολάβος σύμφωνα με τα πιο πάνω πρέπει να μειώνεται κατάλληλα ώστε να μην υπερβαίνει το ποσό που θα προέκυπτε εάν ο Εργολάβος είχε συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του παρόντος άρθρου και ο Εργοδότης είχε προβεί σε εύλογες ενέργειες για ελαχιστοποίηση των εξόδων του.

Πληρωμή για απαιτήσεις

53.5 Νοουμένου ότι ο Εργολάβος έχει υποβάλει επαρκή δικαιολογητικά στοιχεία σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος άρθρου, ο Εργολάβος έχει δικαίωμα να περιλάβει σε οποιαδήποτε ενδιάμεση πληρωμή που πιστοποιείται από το Μηχανικό σύμφωνα με το άρθρο 60, οποιοδήποτε ποσό το οποίο ο Μηχανικός, μετά από διαβούλευση με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, θα θεωρήσει οφειλόμενο στον Εργολάβο σε σχέση με οποιαδήποτε απαίτηση. Εάν τα δικαιολογητικά στοιχεία που υποβλήθηκαν δεν επαρκούν για τεκμηρίωση της απαίτησης στο σύνολο της, τότε ο Εργολάβος έχει δικαίωμα να πληρωθεί για το μέρος εκείνο της απαίτησης το οποίο τεκμηριώνεται, προς ικανοποίηση του Μηχανικού, από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν. Ο Μηχανικός οφείλει να ειδοποιεί τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη, για κάθε προσδιορισμό στον οποίο προβαίνει σύμφωνα με το παρόν εδάφιο.

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ, ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΈΡΓΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ

Μηχανήματα Εργολάβου, Προσωρινά Έργα και υλικά: Αποκλειστική χρήση για το Έργο

54.1 Όλα τα Μηχανήματα Εργολάβου, Προσωρινά Έργα και υλικά, εφόσον μεταφερθούν εντός του Εργοταξίου, θα θεωρούνται ως αποκλειστικά προοριζόμενα για την εκτέλεση του Έργου και ο Εργολάβος δεν έχει δικαίωμα να απομακρύνει αυτά ή οποιοδήποτε μέρος τους, εκτός για σκοπούς μετακίνησής τους από ένα μέρος του Εργοταξίου σε άλλο, χωρίς τη συναίνεση του Μηχανικού. Νοείται ότι δεν απαιτείται η συναίνεση για οχήματα που μεταφέρουν από ή προς το Εργοτάξιο προσωπικό, εργάτες, Μηχανήματα Εργολάβου, Προσωρινά Έργα, Μηχανικό Εξοπλισμό ή υλικά.

Ο Εργοδότης δεν ευθύνεται για ζημιές

54.2 Εκτός όπως αναφέρεται στα άρθρα 20 και 65, ουδεμία ευθύνη φέρει ο Εργοδότης για την απώλεια ή ζημιά σε οποιαδήποτε Μηχανήματα Εργολάβου, Προσωρινά Έργα ή υλικά.

- Εκτελωνίσεις και δασμοί**   **54.3**   Ο Εργολάβος οφείλει να δίνει όλες τις ειδοποιήσεις και να καταβάλλει όλες τις χρεώσεις, σχετικά τέλη και έξοδα μεταφοράς και τους δασμούς και φόρους παντός είδους σε σχέση με την εισαγωγή, εκτελωνισμό, μεταφορά ή επανεξαγωγή των Μηχανημάτων Εργολάβου, υλικών και άλλων αντικειμένων που απαιτούνται για το Έργο. Νοείται ότι ο Εργοδότης οφείλει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για διευκόλυνση του Εργολάβου, όπου απαιτείται, στον εκτελωνισμό των Μηχανημάτων Εργολάβου, υλικών και άλλων αντικειμένων που απαιτούνται για το Έργο.
- Επανεξαγωγή Μηχανημάτων Εργολάβου**   **54.4**   Ο Εργοδότης θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για διευκόλυνση του Εργολάβου, όπου απαιτείται, στην επανεξαγωγή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου, Μηχανημάτων Εργολάβου που ο Εργολάβος έχει εισαγάγει για σκοπούς του Έργου. Νοείται ότι η πλήρης ευθύνη για τέτοια επανεξαγωγή παραμένει στον Εργολάβο.
- Όροι για την εκμίσθωση Μηχανημάτων Εργολάβου**   **54.5**   Με σκοπό τη διασφάλιση, σε περίπτωση λύσης σύμφωνα με το άρθρο 63, της συνεχούς διάθεσης και παρουσίας στο Εργοτάξιο για την εκτέλεση του Έργου, οποιουδήποτε εκμισθωμένου Μηχανήματος, ο Εργολάβος οφείλει να μη μεταφέρει στο Εργοτάξιο και χρησιμοποιεί οποιοδήποτε εκμισθωμένο Μηχάνημα εκτός εάν η συμφωνία εκμίσθωσης (η οποία δεν πρέπει να περιλαμβάνει πρόνοια για ενοικιαγορά) περιλαμβάνει πρόνοια ότι ο ιδιοκτήτης του Μηχανήματος θα οφείλει, μετά από γραπτή απαίτηση του Εργοδότη εντός 7 ημερών από την ημερομηνία λύσης και εφόσον ο Εργοδότης αναλάβει να καταβάλλει όλα τα τέλη εκμισθώσεως από την ημερομηνία αυτή, να εκμισθώσει το Μηχάνημα στον Εργοδότη με τους ίδιους όρους από κάθε άποψη με τους οποίους εκμίσθωνε το Μηχάνημα ο Εργολάβος και με επιπλέον όρο ότι ο Εργοδότης θα έχει δικαίωμα να παραχωρήσει το Μηχάνημα για χρήση σε οποιοδήποτε άλλο εργολάβο εργοδοτήσει για εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό σύμφωνα με τις πρόνοιες του προαναφερθέντος άρθρου 63. Ο Εργολάβος οφείλει, εφόσον τούτο του ζητηθεί από το Μηχανικό, να γνωστοποιεί στο Μηχανικό το ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του ιδιοκτήτη των εκμισθωμένων Μηχανημάτων και να του παραδίδει αντίγραφο της συμφωνίας εκμίσθωσης.

- Έξοδα για σκοπούς του άρθρου 63**   **54.6**   Σε περίπτωση που ο Εργοδότης συνάψει συμφωνία εκμίσθωσης Μηχανήματος σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 54.5, όλα τα ποσά που θα καταβληθούν από τον Εργοδότη με βάση οποιαδήποτε τέτοια συμφωνία και όλα τα έξοδα που θα υποστεί (περιλαμβανομένων εξόδων χαρτοσήμανσης) για τη σύναψη τέτοιας συμφωνίας θα θεωρούνται, για σκοπούς του άρθρου 63, ότι αποτελούν μέρος των εξόδων για εκτέλεση και συμπλήρωση του Έργου και επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό.
- Πρόνοιες συμβολαίων υπεργολαβίας**   **54.7**   Σε περίπτωση που, σύμφωνα με το εδάφιο 4.1, ο Εργολάβος θα αναθέσει μέρος του Έργου σε οποιοδήποτε Υπεργολάβο, οφείλει να διασφαλίσει, μέσω του συμβολαίου υπεργολαβίας, την τήρηση των προνοιών του παρόντος άρθρου αναφορικά με τα Μηχανήματα Εργολάβου, Προσωρινά Έργα ή υλικά που θα χρησιμοποιεί για το Έργο ο Υπεργολάβος αυτός.
- Δεν υπονοείται έγκριση υλικών**   **54.8**   Σε ουδεμία περίπτωση πρέπει να θεωρείται ότι οι πρόνοιες του παρόντος άρθρου υποδηλώνουν, καθ' οιονδήποτε τρόπο, οποιαδήποτε έγκριση από το Μηχανικό των υλικών ή άλλων αντικειμένων που αναφέρονται στο άρθρο, ούτε και να εμποδίσουν την απόρριψη τέτοιων υλικών οποιαδήποτε στιγμή από το Μηχανικό.
- Λεπτομέρειες Μηχανημάτων Εργολάβου**   **54.9**   Ο Εργολάβος οφείλει, εφόσον τούτο του ζητηθεί από το Μηχανικό και είναι πρακτικά εφικτό, να υποβάλει στο Μηχανικό εντός 28 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της Επιστολής Αποδοχής, κατάλογο των Μηχανημάτων Εργολάβου που προτίθεται να χρησιμοποιήσει, με αναφορά στο είδος της εργασίας στο οποίο θα απασχοληθεί το κάθε Μηχάνημα, και
- (α) με λεπτομέρειες και πληροφορίες από τον κατασκευαστή των Μηχανημάτων Εργολάβου αναφορικά με τον τρόπο εγκατάστασης, χρήσης και συντήρησης αυτών, και
  - (β) με λεπτομέρειες και πληροφορίες αναφορικά με τυχόν τροποποιήσεις που έχουν γίνει στα Μηχανήματα Εργολάβου μετά την κατασκευή τους.
- Ο Εργολάβος οφείλει να τηρεί πλήρη στοιχεία αναφορικά με την προληπτική και επιδιορθωτική συντήρηση των Μηχανημάτων Εργολάβου κατά την εκτέλεση του Έργου.

Νοείται ότι οι χειριστές των Μηχανημάτων Εργολάβου πρέπει να είναι έμπειροι και κατάλληλα εκπαιδευμένοι.

Σε περίπτωση που στο Έργο θα γίνει χρήση γερανού, ο Εργολάβος οφείλει να διασφαλίσει ότι θα έχει εξασφαλιστεί, πριν τη χρησιμοποίηση του γερανού, Πιστοποιητικό Δοκιμής και Επιθεώρησης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΕΙΣ

Ποσότητες

55.1 Οι ποσότητες που παρουσιάζονται στα Δελτία Ποσοτήτων είναι οι εκτιμημένες ποσότητες για το Έργο, και δεν πρέπει να θεωρούνται ως οι ακριβείς και ορθές ποσότητες του Έργου που θα εκτελεστεί από τον Εργολάβο προς συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το Συμβόλαιο.

Επιμέτρηση ποσοτήτων

56.1 Ο Επιμετρητής Ποσοτήτων, εκ μέρους του Μηχανικού, οφείλει, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, να εξακριβώνει και προσδιορίζει με επιμέτρηση την αξία του Έργου σύμφωνα με το Συμβόλαιο και ο Εργολάβος πρέπει να πληρώνεται για την αξία αυτή σύμφωνα με το άρθρο 60. Ο Μηχανικός και ο Επιμετρητής Ποσοτήτων εκ μέρους του, οφείλει, όταν επιθυμεί την επιμέτρηση οποιουδήποτε μέρους του Έργου, να δίνει εύλογη προειδοποίηση στον Εργολάβο ο οποίος οφείλει:

- (α) να παρευρεθεί ο ίδιος ή να διαθέσει αμέσως ένα προσοντούχο αντιπρόσωπό του για να βοηθήσει τον Επιμετρητή Ποσοτήτων στη λήψη των μετρήσεων, και
- (β) να προμηθεύσει τον Επιμετρητή Ποσοτήτων με κάθε δικαιολογητικό και άλλο στοιχείο που αυτός θα ζητήσει.

Σε περίπτωση που ο Εργολάβος δεν παρευρεθεί ή αμελήσει ή παραλείψει να διαθέσει τέτοιο αντιπρόσωπο, τότε η επιμέτρηση που θα γίνει ή που θα εγκριθεί από τον Επιμετρητή Ποσοτήτων εκ μέρους του Μηχανικού θα θεωρείται ως η ορθή επιμέτρηση αυτού του μέρους του Έργου. Για την επιμέτρηση Μόνιμων Έργων που επιμετρώνται με χρήση καταγραφών και σχεδίων, ο Μηχανικός, ή ο Επιμετρητής Ποσοτήτων εκ μέρους του, οφείλει να ετοιμάζει καταγραφές και σχέδια καθώς η εργασία συνεχίζεται και ο Εργολάβος, όταν και όπως του ζητηθεί γραπτώς, να εξετάζει και συμφωνεί, εντός 14 ημερών, με τις καταγραφές και σχέδια αυτά όπως τα ετοίμασε ο Μηχανικός ή ο Επιμετρητής Ποσοτήτων ανάλογα με την περίπτωση, και να τα υπογράψει εφόσον συμφωνεί. Εάν ο Εργολάβος δεν εξετάσει τις καταγραφές και σχέδια τότε αυτά θα θεωρούνται ως ορθά. Εάν, μετά από την εξέταση τέτοιων καταγραφών και σχεδίων, ο Εργολάβος δεν συμφωνήσει με αυτά ή δεν τα υπογράψει ως συμφωνημένα, τότε παρ' όλα αυτά θα θεωρούνται ως ορθά, εκτός εάν ο Εργολάβος, εντός 14 ημερών από τέτοια εξέταση, υποβάλει στο Μηχανικό, με κοινοποίηση στον Επιμετρητή Ποσοτήτων, ειδοποίηση παραθέτοντας τους λόγους για τους οποίους αμφισβητεί την ορθότητα των καταγραφών και σχεδίων. Με τη λήψη τέτοιας ειδοποίησης, ο Μηχανικός, ή ο Επιμετρητής Ποσοτήτων εκ μέρους του, οφείλει να επανεξετάσει τις καταγραφές και τα σχέδια και είτε να τα επιβεβαιώσει είτε να τα τροποποιήσει.

Επιμετρητής Ποσοτήτων	56.2	Ο Επιμετρητής Ποσοτήτων, εκ μέρους του Μηχανικού, οφείλει να εκτιμά τα ποσά τα οποία θεωρεί οφειλόμενα και πληρωτέα στον Εργολάβο αναφορικά με τους λογαριασμούς που καθορίζονται στο άρθρο 60.
Μέθοδος μέτρησης	57.1	Οι εργασίες πρέπει να επιμετρούνται “καθαρές”, εκτός στις περιπτώσεις που προβλέπεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο.
Ανάλυση των κατ' αποκοπή ποσών	57.2	Για σκοπούς των πιστοποιητικών πληρωμής που υποβάλλονται σύμφωνα με το εδάφιο 60.1, ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλει στο Μηχανικό, με κοινοποίηση στον Επιμετρητή Ποσοτήτων, εντός 28 ημερών από τη λήψη της Επιστολής Αποδοχής, ανάλυση κάθε κατ' αποκοπή ποσού που περιλαμβάνεται στην Προσφορά. Οι αναλύσεις αυτές θα υπόκεινται στην έγκριση του Μηχανικού.

ΠΟΣΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΣΑ ΒΑΣΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

- Ορισμός των “Ποσών Προνοίας”**   **58.1**   “Ποσό Προνοίας” σημαίνει ποσό που περιλαμβάνεται στο Συμβόλαιο και καθορίζεται ως τέτοιο στα Δελτία Ποσοτήτων για την εκτέλεση οποιουδήποτε μέρους του Έργου ή για την προμήθεια εμπορευμάτων, υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού ή υπηρεσιών, ή για απρόβλεπτα, και το οποίο ποσό μπορεί να χρησιμοποιηθεί εξ’ ολοκλήρου ή εν μέρει ή καθόλου, σύμφωνα με τις οδηγίες του Μηχανικού. Ο Εργολάβος θα δικαιούται, σε σχέση με την εκτέλεση εργασίας, προμήθεια των πιο πάνω, ή απρόβλεπτα, εκείνα μόνο τα ποσά στα οποία αντιστοιχούν τα σχετικά Ποσά Προνοίας όπως ο Μηχανικός θα προσδιορίσει σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος άρθρου. Ο Μηχανικός οφείλει να ειδοποιεί τον Εργολάβο για κάθε προσδιορισμό του σύμφωνα με το παρόν εδάφιο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.
- Χρήση των Ποσών Προνοίας**   **58.2**   Αναφορικά με κάθε Ποσό Προνοίας ο Μηχανικός έχει εξουσία να εκδίδει οδηγίες για την εκτέλεση εργασίας ή για την προμήθεια εμπορευμάτων, υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού ή υπηρεσιών από:
- (α) τον Εργολάβο, σε αυτή δε την περίπτωση ο Εργολάβος θα δικαιούται ποσό ίσο με την αξία της εργασίας ή των εμπορευμάτων, υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού ή υπηρεσιών, που θα προσδιοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 52, εκτός εάν πρόκειται για εργασία η οποία θα εκτελεστεί με βάση προσφορά που είχε υποβάλει ο Εργολάβος, και
  - (β) τον Εργοδότη, ή οποιαδήποτε αρμόδια αρχή ή υπηρεσία κοινής ωφέλειας, ή άλλο εργολάβο ή προμηθευτή που θα επιλέξει και θα πληρώνει απευθείας ο Εργοδότης. Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να δώσει οδηγίες στον Εργολάβο να πληρώνει τους εργολάβους ή προμηθευτές αυτούς. Με εξαίρεση το ποσό που θα προσδιοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 52 αναφορικά με τυχόν έξοδα τα οποία έχει υποστεί ο Εργολάβος για εργασία που εκτέλεσε με βάση οδηγίες του Μηχανικού, ουδεμίας πρόσθετης πληρωμής θα δικαιούται ο Εργολάβος στην περίπτωση αυτή.
- Παρουσίαση αποδείξεων πληρωμών**   **58.3**   Ο Εργολάβος οφείλει να παρουσιάζει στο Μηχανικό κάθε προσφορά, τιμολόγιο, δελτίο παραλαβής, λογαριασμό ή απόδειξη σε σχέση με δαπάνη αναφορικά με Ποσά Προνοίας, εκτός για εργασία η αξία της οποίας εκτιμήθηκε με τιμές ή τιμές μονάδος που περιλαμβάνονται στην Προσφορά.

Ορισμός των “Ποσών Βασικού Κόστους” **58.4** “Ποσό Βασικού Κόστους” σημαίνει ποσό που περιλαμβάνεται στο Συμβόλαιο και καθορίζεται ως τέτοιο στα Δελτία Ποσοτήτων για την εκτέλεση οποιουδήποτε μέρους του Έργου ή για την προμήθεια εμπορευμάτων, υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού ή υπηρεσιών από διορισμένο Υπεργολάβο όπως ορίζεται πιο κάτω. Ο Εργολάβος θα δικαιούται, σε σχέση με την εκτέλεση εργασίας ή προμήθεια των πιο πάνω το ποσό που θα προσδιοριστεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 59.4, εκτός εάν πρόκειται για εργασία η οποία θα εκτελεστεί με βάση προσφορά που είχε υποβάλει ο Εργολάβος οπότε θα εφαρμόζονται οι πρόνοιες του εδαφίου 59.6.

ΔΙΟΡΙΣΜΕΝΟΙ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ

Ορισμός των “διορισμένων Υπεργολάβων” **59.1** Όλοι οι εξειδικευμένοι εργολάβοι, έμποροι, προμηθευτές και οποιοδήποτε άλλοι που εκτελούν εργασία ή προμηθεύουν εμπορεύματα, υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό ή υπηρεσίες για τα οποία έχει περιληφθεί στο Συμβόλαιο Ποσό Βασικού Κόστους, οι οποίοι έχουν διοριστεί ή επιλεγεί ή εγκριθεί από τον Εργοδότη ή το Μηχανικό, και όλα τα πρόσωπα με τα οποία με βάση τις πρόνοιες του Συμβολαίου ο Εργολάβος οφείλει να συμβληθεί με συμβόλαια υπερβολαβίας, θα θεωρούνται, κατά την εκτέλεση τέτοιας εργασίας και προμήθεια τέτοιων εμπορευμάτων, υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού ή υπηρεσιών, ως υπερβολάβοι του Εργολάβου και θα αναφέρονται στο παρόν Συμβόλαιο ως “διορισμένοι Υπεργολάβοι”.

Ένσταση στο διορισμό διορισμένων Υπεργολάβων **59.2** Ο Εργολάβος δεν πρέπει να καλείται από τον Εργοδότη ή το Μηχανικό, ή να θεωρείται ότι έχει υποχρέωση, να συμβληθεί με οποιοδήποτε διορισμένο Υπεργολάβο εναντίον του οποίου ο Εργολάβος εγείρει εύλογη ένσταση, ή ο οποίος αρνείται να συμβληθεί με τον Εργολάβο με συμβόλαιο υπερβολαβίας που περιέχει πρόνοιες σύμφωνα με τις οποίες:
(α) σε σχέση με τις εργασίες, εμπορεύματα, υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό ή υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο της υπερβολαβίας, ο διορισμένος Υπεργολάβος θα αναλάβει έναντι του Εργολάβου τέτοιες υποχρεώσεις και ευθύνες ώστε να καθίσταται δυνατό για τον Εργολάβο να απαλλαγεί των δικών του υποχρεώσεων και ευθυνών έναντι του Εργοδότη σύμφωνα με το Συμβόλαιο και να εξασφαλιστεί και καλυφθεί από κάθε απαίτηση, δικαστική αγωγή, ζημιά, δαπάνη, έξοδα και χρεώσεις για οποιοδήποτε λόγο και αναφορικά με οποιαδήποτε αιτία, που

προκύπτουν από οποιαδήποτε παράλειψη του διορισμένου Υπεργολάβου στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων και ευθυνών του αυτών, και

- (β) ο διορισμένος Υπεργολάβος θα εξασφαλίζει και καλύπτει τον Εργολάβο έναντι οποιασδήποτε αμέλειας του διορισμένου Υπεργολάβου, εργοδοτούμενων ή αντιπροσώπων του και έναντι οποιασδήποτε λανθασμένης χρήσης από αυτούς οποιωνδήποτε Προσωρινών Έργων που παρέχονται από τον Εργολάβο για σκοπούς του Συμβολαίου και από κάθε σχετική απαίτηση, δικαστική αγωγή, ζημιά, δαπάνη, έξοδα και χρεώσεις.

Απαιτήσεις για μελέτη να αναφέρονται ρητά

- 59.3** Εάν σε σχέση με οποιοδήποτε Ποσό Βασικού Κόστους οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν περιλαμβάνουν τη μελέτη ή ετοιμασία προδιαγραφών για οποιοδήποτε μέρος των Μονίμων Έργων ή για οποιονδήποτε Μηχανικό Εξοπλισμό που θα περιληφθεί σε αυτά, η ανάγκη αυτή πρέπει να αναφέρεται ρητά στο Συμβόλαιο και να περιλαμβάνεται στο συμβόλαιο διορισμένης Υπεργολαβίας. Το συμβόλαιο διορισμένης Υπεργολαβίας πρέπει να καθορίζει ότι ο διορισμένος Υπεργολάβος κατά την παροχή τέτοιων υπηρεσιών θα εξασφαλίζει και καλύπτει τον Εργολάβο από κάθε απαίτηση, δικαστική αγωγή, ζημιά, δαπάνη, έξοδα και χρεώσεις που προκύπτουν από οποιαδήποτε παράλειψη του διορισμένου Υπεργολάβου στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων και ευθυνών του αυτών.

Πληρωμές σε διορισμένους Υπεργολάβους

- 59.4** Για όλη την εργασία που εκτελέστηκε ή εμπορεύματα, υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό ή υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από οποιοδήποτε διορισμένο Υπεργολάβο, ο Εργολάβος θα δικαιούται:
- (α) το πραγματικό ποσό που πληρώθηκε ή οφείλεται να πληρωθεί από τον Εργολάβο, με βάση τις οδηγίες του Μηχανικού, και σύμφωνα με το συμβόλαιο διορισμένης Υπεργολαβίας, εκτός εάν το ποσό αυτό προκύπτει από παράβαση του συμβολαίου διορισμένης Υπεργολαβίας από τον Εργολάβο ή για την οποία ο Εργολάβος είναι υπεύθυνος,
- (β) αναφορικά με την εργασία που παρασχέθηκε από τον Εργολάβο, το ποσό, εάν υπάρχει, που περιλαμβάνεται στα Δελτία Ποσοτήτων ή, εάν δοθεί οδηγία από το Μηχανικό σύμφωνα με την παράγραφο (α) του εδαφίου 58.2, το ποσό που θα προσδιοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 52,

- (γ) αναφορικά με όλα τα άλλα έξοδα, εφόσον υπάρχει πρόνοια στα Δελτία Ποσοτήτων για ποσό έναντι του αντίστοιχου Ποσού Βασικού Κόστους, από το ποσό αυτό που περιλαμβάνεται στα Δελτία Ποσοτήτων. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει τέτοια πρόνοια τότε το ποσό αυτό θα προσδιορίζεται από το Μηχανικό, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο,
- (δ) αναφορικά με το κέρδος, το ποσό που δίνεται ως ποσοστό επί τοις εκατό επί του πραγματικού ποσού που πληρώθηκε ή οφείλεται να πληρωθεί, του ποσοστού αυτού υπολογιζόμενου, εφόσον υπάρχει πρόνοια στα Δελτία Ποσοτήτων για ποσοστό έναντι του αντίστοιχου Ποσού Βασικού Κόστους, από το ποσοστό αυτό που περιλαμβάνεται στα Δελτία Ποσοτήτων. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει τέτοια πρόνοια τότε το ποσοστό αυτό θα προσδιορίζεται από το Μηχανικό, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, και
- (ε) αναφορικά με προκαταβολές, το ποσό που θα προσδιοριστεί σύμφωνα με το εδάφιο 60.11.

**Πιστοποίηση
πληρωμών
στους
διορισμένους
Υπεργολάβους**

- 59.5** Πριν την έκδοση, σύμφωνα με το άρθρο 60, οποιουδήποτε πιστοποιητικού, το οποίο περιλαμβάνει οποιαδήποτε πληρωμή αναφορικά με προκαταβολή, εργασία που εκτελέστηκε ή εμπορεύματα, υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό ή υπηρεσίες που παρασχέθηκαν από οποιοδήποτε διορισμένο Υπεργολάβο, ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να απαιτήσει από τον Εργολάβο εύλογη απόδειξη ότι έχει καταβάλει στο διορισμένο Υπεργολάβο όλες τις πληρωμές, αφαιρουμένων των κρατήσεων, που προβλέπονται στο συμβόλαιο διορισμένης Υπεργολαβίας και που περιλαμβάνονταν στα προηγούμενα πιστοποιητικά σε σχέση με την προκαταβολή, εργασία ή εμπορεύματα, υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό ή υπηρεσίες του διορισμένου αυτού Υπεργολάβου, ή ότι για τις πληρωμές αυτές ο Εργολάβος έχει απαλλαγεί των υποχρεώσεων του. Εάν ο Εργολάβος παραλείψει να προσκομίσει τέτοια απόδειξη τότε, εκτός εάν ο Εργολάβος:
- (α) ικανοποιήσει γραπτώς το Μηχανικό ότι έχει εύλογη δικαιολογία για την κατακράτηση ή άρνηση για την καταβολή της πληρωμής αυτής, και
  - (β) παρουσιάσει στο Μηχανικό εύλογη απόδειξη ότι έχει πληροφόρησει γραπτώς για τα πιο πάνω το διορισμένο Υπεργολάβο,

ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να καταβάλει απευθείας στο διορισμένο αυτό Υπεργολάβο, με βάση την πιστοποίηση του Μηχανικού, κάθε πληρωμή, αφαιρουμένης της κράτησης, που προβλέπεται στο συμβόλαιο διορισμένης Υπεργολαβίας, την οποία ο Εργολάβος έχει παραλείψει να καταβάλει στο διορισμένο αυτό Υπεργολάβο και να αφαιρέσει με τη μέθοδο του συμψηφισμού το ποσό που θα πληρωθεί από οποιαδήποτε ποσά που οφείλονται ή θα οφείλονται από τον Εργοδότη προς τον Εργολάβο.

Νοείται ότι, όπου ο Μηχανικός έχει πιστοποιήσει και ο Εργοδότης έχει καταβάλει απευθείας πληρωμή σύμφωνα με τα πιο πάνω, ο Μηχανικός οφείλει, κατά την έκδοση οποιωνδήποτε επόμενων πιστοποιητικών για τον Εργολάβο, να αφαιρεί από αυτά το ποσό που έχει πληρωθεί, απευθείας όπως προαναφέρθηκε, αλλά δεν έχει δικαίωμα να κατακρατεί ή να καθυστερεί την έκδοση του πιστοποιητικού όταν αυτό πρέπει να εκδοθεί σύμφωνα με τους Όρους του Συμβολαίου.

Ο Εργοδότης έχει δικαίωμα, μετά από γραπτή αίτηση διορισμένου Υπεργολάβου, να γνωστοποιήσει σε αυτόν με κοινοποίηση στον Εργολάβο, τις πληρωμές που προβλέπονται στο συμβόλαιο διορισμένης Υπεργολαβίας και που περιλαμβάνονταν στα προηγούμενα πιστοποιητικά σε σχέση με την προκαταβολή, εργασία ή εμπορεύματα, υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό ή υπηρεσίες του διορισμένου αυτού Υπεργολάβου.

Νοείται περαιτέρω ότι ούτε η ύπαρξη ούτε η εφαρμογή των προαναφερόμενων εξουσιών του Εργοδότη και του Μηχανικού και ούτε οτιδήποτε άλλο το οποίο περιλαμβάνεται στους παρόντες Όρους θα καθιστά τον Εργοδότη καθ' οιονδήποτε τρόπο υπεύθυνο έναντι οποιουδήποτε διορισμένου Υπεργολάβου.

**Προσφορά από
τον Εργολάβο**

59.6 Τηρουμένων των προνοιών που καθορίζονται στα έγγραφα διαγωνισμού προσφορών που θα προκηρύξει ο Εργοδότης για ανάθεση των εργασιών οποιασδήποτε διορισμένης Υπεργολαβίας, ο Εργολάβος έχει δικαίωμα να συμμετάσχει σε κάθε τέτοιο διαγωνισμό, αλλά χωρίς βλάβη του δικαιώματος του Εργοδότη να απορρίψει τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε προσφορά ή να ακυρώσει το διαγωνισμό αυτό. Εάν η προσφορά του Εργολάβου σε τέτοιο διαγωνισμό γίνει αποδεκτή τότε, αναφορικά με την εργασία που αφορά η προσφορά αυτή (όπως τελικά θα γίνει αποδεκτή από τον Εργοδότη),

- (α) τηρουμένων των αναλογιών, θα εφαρμόζονται οι πρόνοιες των άρθρων 3 και 4,
- (β) οι ευθύνες, υποχρεώσεις και δικαιώματα του Εργολάβου επεκτείνονται ώστε να καλύψουν και περιλάβουν τις ευθύνες, υποχρεώσεις και δικαιώματα του διορισμένου Υπεργολάβου όπως καθορίζονται στην προσφορά αυτή, και
- (γ) το εδάφιο 59.4 δεν θα εφαρμόζεται. Για όλη την εργασία που εκτελέστηκε ή εμπορεύματα, υλικά, Μηχανικό Εξοπλισμό ή υπηρεσίες που παρασχέθηκαν, όλα με βάση την προσφορά αυτή, ο Εργολάβος θα δικαιούται
  - (i) το ποσό που προκύπτει με βάση την εν λόγω προσφορά,
  - (ii) αναφορικά με εργασία που παρασχέθηκε από τον Εργολάβο με βάση το Συμβόλαιο το ποσό, εάν υπάρχει, που περιλαμβάνεται στα Δελτία Ποσοτήτων ή, εάν δοθεί οδηγία από το Μηχανικό σύμφωνα με την παράγραφο (α) του εδαφίου 58.2 το ποσό που θα προσδιοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 52, και
  - (iii) αναφορικά με όλες τις άλλες χρεώσεις (στις οποίες δεν πρέπει να περιληφθεί οποιοδήποτε κέρδος) το ποσό που δίνεται ως ποσοστό επί τοις εκατό επί του πραγματικού ποσού που πληρώθηκε ή οφείλεται να πληρωθεί, του ποσοστού αυτού υπολογιζόμενου, εφόσον υπάρχει πρόνοια στα Δελτία Ποσοτήτων για ποσοστό έναντι του αντίστοιχου Ποσού Βασικού Κόστους, από το ποσοστό αυτό που περιλαμβάνεται στα Δελτία Ποσοτήτων. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει τέτοια πρόνοια τότε το ποσοστό αυτό θα προσδιορίζεται από το Μηχανικό, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο.

**Λύση της
εργοδότησης
διορισμένου
Υπεργολάβου**

59.7 Σε περίπτωση κατά την οποία η εργοδότηση οποιουδήποτε διορισμένου Υπεργολάβου λυθεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου διορισμένης Υπεργολαβίας, από τον Εργολάβο ή το διορισμένο Υπεργολάβο, τότε ο Εργοδότης ή ο Μηχανικός ανάλογα με την περίπτωση, θα οφείλει το πρακτικά ενωρίτερο δυνατό να διορίσει ή επιλέξει ή εγκρίνει κάποιον άλλο εξειδικευμένο εργολάβο, έμπορο ή προμηθευτή ανάλογα με την περίπτωση, και ο Εργολάβος, τηρουμένων των επιφυλάξεων του εδαφίου 59.2, θα οφείλει να συμβληθεί με συμβόλαιο υπεργολαβίας με το πρόσωπο αυτό.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ, ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ

- Μηνιαίοι λογαριασμοί**   **60.1**   Ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλλει στο Μηχανικό, με κοινοποίηση στον Εργοδότη και τον Επιμετρητή Ποσοτήτων, μετά το πέρας κάθε μήνα, αρχής γενομένης από την ημερομηνία ένα μήνα μετά το Χρόνο Έναρξης, αντίγραφο λογαριασμού, υπογραμμένο από τον αντιπρόσωπο του Εργολάβου που έχει εγκριθεί από το Μηχανικό σύμφωνα με το εδάφιο 15.1 και σε τέτοια μορφή όπως ο Μηχανικός ήθελε καθορίσει από καιρού εις καιρό. Στο λογαριασμό αυτό πρέπει να παρουσιάζονται τα ποσά που ο Εργολάβος θεωρεί ότι δικαιούται μέχρι το πέρας του μήνα αυτού αναφορικά με:
- (α) την αξία των Μόνιμων Έργων που εκτελέστηκαν,
  - (β) οποιαδήποτε άλλα άρθρα των Δελτίων Ποσοτήτων περιλαμβανομένων αυτών για Μηχανήματα Εργολάβου, Προσωρινά Έργα, εργασιών με απολογισμό και τα λοιπά,
  - (γ) το 85% της επί τιμολογίου αξίας αγοράς, νοουμένου ότι τούτη συνάδει με τις τιμές και τιμές μονάδος του Συμβολαίου άλλως η αξία που θα λαμβάνεται υπόψη θα διαφοροποιείται κατάλληλα, των υλικών και του Μηχανικού Εξοπλισμού, τα οποία παραδόθηκαν σε εύλογο χρόνο και όχι πρόωρα από τον Εργολάβο στο Εργοτάξιο για ενσωμάτωση στα Μόνιμα Έργα αλλά δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί σε αυτά, και νοουμένου ότι ο Εργολάβος έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα προστασίας τους από τις καιρικές συνθήκες ή άλλους κινδύνους,
  - (δ) αναπροσαρμογές τιμών σύμφωνα με το άρθρο 70, και
  - (ε) οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο ο Εργολάβος ενδεχομένως να δικαιούται σύμφωνα με το Συμβόλαιο ή αλλιώς.
- Μηνιαίες πληρωμές**   **60.2**   Ο Μηχανικός οφείλει, εντός 35 ημερών από τη λήψη τέτοιου λογαριασμού, να παραδώσει στον Εργοδότη Πιστοποιητικό Ενδιάμεσης Πληρωμής δηλώνοντας το ποσό της πληρωμής, το οποίο ο Μηχανικός θεωρεί οφειλόμενο και πληρωτέο στον Εργολάβο αναφορικά με το λογαριασμό αυτό, υποκείμενο:
- (α) πρώτο, στην κράτηση του ποσού που υπολογίζεται εφαρμόζοντας το Ποσοστό Κράτησης που αναφέρεται στο Παράρτημα Προσφοράς επί των ποσών τα οποία ο Εργολάβος δικαιούται με βάση τις παραγράφους (α), (β), (γ), (δ) και (ε) του εδαφίου 60.1 μέχρι το κρατηθέν ποσό να φθάσει στο Όριο του Ποσού Κράτησης που αναφέρεται στο Παράρτημα Προσφοράς, και

- (β) δεύτερο, στην αφαίρεση, άλλη από αυτή που αναφέρεται στο άρθρο 47, οποιωνδήποτε ποσών έχουν καταστεί οφειλόμενα και πληρωτέα από τον Εργολάβο στον Εργοδότη ή πρέπει να κρατηθούν με βάση οποιαδήποτε πρόνοια του Συμβολαίου.

Νοείται ότι ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να αφαιρέσει από οποιοδήποτε Πιστοποιητικό Πληρωμής, με τη μέθοδο του συμψηφισμού, οποιοδήποτε ποσό πιστοποιήσει ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και/ή ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ότι ο Εργολάβος οφείλει στο Τμήμα και/ή στην Υπηρεσία αυτή.

Ανεξάρτητα από τις πρόνοιες του παρόντος άρθρου ή οποιουδήποτε άλλου άρθρου του Συμβολαίου ουδένα ποσό πρέπει να πιστοποιείται από το Μηχανικό για πληρωμή μέχρι η Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου να υποβληθεί από τον Εργολάβο και να εγκριθεί από τον Εργοδότη.

**Πληρωμή του
Ποσού Κράτησης**

60.3

- (α) Με την έκδοση του Πιστοποιητικού Παραλαβής για ολόκληρο το Έργο, το μισό του Ποσού Κράτησης, ή με την έκδοση του Πιστοποιητικού Παραλαβής για Τμήμα ή μέρος των Μόνιμων Έργων μόνο τέτοιο ποσοστό του πιο πάνω που ο Μηχανικός θα προσδιορίσει λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική αξία του Τμήματος ή μέρους αυτού των Μόνιμων Έργων, πρέπει να πιστοποιηθεί από το Μηχανικό για πληρωμή στον Εργολάβο.
- (β) Με τη λήξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα το άλλο μισό του Ποσού Κράτησης πρέπει να πιστοποιηθεί από το Μηχανικό για πληρωμή στον Εργολάβο. Νοείται ότι, στην περίπτωση που διαφορετικές Περίοδοι Ευθύνης για Ελαττώματα τυγχάνουν εφαρμογής σε διαφορετικά Τμήματα ή μέρη των Μόνιμων Έργων σύμφωνα με το άρθρο 48, η φράση “λήξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα” θα θεωρείται, για σκοπούς του παρόντος εδαφίου, ότι σημαίνει τη λήξη της τελευταίας των περιόδων αυτών. Νοείται περαιτέρω ότι εάν κατά το χρόνο αυτό υπολείπεται για εκτέλεση από τον Εργολάβο οποιαδήποτε εργασία για την οποία δόθηκε οδηγία, σύμφωνα με τα άρθρα 49 και 50, αναφορικά με το Έργο, ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να κατακρατήσει από την πιστοποίηση, μέχρι τη συμπλήρωση της εργασίας αυτής, τόσο υπόλοιπο από το Ποσό Κράτησης το οποίο, κατά τη γνώμη του, αντιπροσωπεύει την αξία της εργασίας που παραμένει να εκτελεστεί.

**Διόρθωση
Πιστοποιητικών**

60.4 Ο Μηχανικός έχει δικαίωμα μέσω οποιουδήποτε Πιστοποιητικού Ενδιάμεσης Πληρωμής να διορθώνει ή τροποποιεί οποιοδήποτε προηγούμενο Πιστοποιητικό Ενδιάμεσης Πληρωμής που έχει εκδοθεί από αυτόν και έχει την εξουσία, εάν οποιαδήποτε εργασία δεν εκτελείται προς ικανοποίηση του, να παραλείψει ή μειώσει την αξία της εργασίας αυτής και οποιασδήποτε άλλης επηρεαζόμενης εργασίας σε οποιοδήποτε Πιστοποιητικό Ενδιάμεσης Πληρωμής.

**Προσωρινός
Τελικός
Λογαριασμός**

60.5 Όχι αργότερα από 84 ημέρες μετά την έκδοση του Πιστοποιητικού Παραλαβής για ολόκληρο το Έργο, ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλει στο Μηχανικό οκτώ αντίγραφα ενός Προσωρινού Τελικού Λογαριασμού συνοδευόμενου με υποστηρικτικά έγγραφα που θα δείχνουν σε λεπτομέρεια, στη μορφή που θα έχει εγκρίνει ο Μηχανικός:

- (α) την αξία όλης της εργασίας που έχει εκτελεσθεί σύμφωνα με το Συμβόλαιο μέχρι την ημερομηνία που αναφέρεται στο Πιστοποιητικό Παραλαβής,
- (β) οποιαδήποτε επιπλέον ποσά που ο Εργολάβος θεωρεί ως οφειλόμενα σε αυτόν από και σε σχέση με το Συμβόλαιο ή την εκτέλεση του Έργου, και
- (γ) εκτίμηση των ποσών που ο Εργολάβος θεωρεί ότι θα καταστούν οφειλόμενα σε αυτόν σύμφωνα με το Συμβόλαιο.

Τα κατ' εκτίμηση ποσά πρέπει να δεικνύονται ξεχωριστά στο λογαριασμό αυτό. Ο Μηχανικός οφείλει να πιστοποιήσει πληρωμή εντός 84 ημερών από τη λήψη του λογαριασμού αυτού σύμφωνα, με εξαίρεση τη χρονική αυτή προθεσμία, με το εδάφιο 60.2

**Τελικός
Λογαριασμός**

60.6 Όχι αργότερα από 56 ημέρες μετά την έκδοση του Πιστοποιητικού Ευθύνης Ελαττωμάτων σύμφωνα με το εδάφιο 62.1, ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλει στο Μηχανικό για μελέτη τρία αντίγραφα, το καθένα υπογραμμένο από τον αντιπρόσωπο του Εργολάβου που έχει εγκριθεί από το Μηχανικό σύμφωνα με το εδάφιο 15.1, ενός προσχεδίου του τελικού λογαριασμού συνοδευόμενου με υποστηρικτικά έγγραφα που θα δείχνουν σε λεπτομέρεια, στη μορφή που θα έχει εγκρίνει ο Μηχανικός:

- (α) την τελική αξία όλης της εργασίας που έχει εκτελεσθεί σύμφωνα με το Συμβόλαιο, και

(β) οποιαδήποτε επιπλέον ποσά που ο Εργολάβος θεωρεί ως οφειλόμενα σε αυτόν από και σε σχέση με το Συμβόλαιο ή την εκτέλεση του Έργου ή αλλιώς.

Εάν ο Μηχανικός διαφωνεί με ή δεν μπορεί να επιβεβαιώσει οποιοδήποτε μέρος του προσχεδίου του τελικού λογαριασμού, ο Εργολάβος οφείλει να υποβάλει τέτοια επιπρόσθετα στοιχεία που ο Μηχανικός μπορεί εύλογα να ζητήσει και να κάνει τέτοιες αλλαγές στο προσχέδιο του τελικού λογαριασμού όπως μπορεί να συμφωνηθεί μεταξύ του Μηχανικού και του Εργολάβου. Στη συνέχεια ο Εργολάβος οφείλει να ετοιμάσει και υποβάλει στο Μηχανικό τον τελικό λογαριασμό όπως έχει συμφωνηθεί (που για σκοπούς των παρόντων Όρων θα αναφέρεται ως “Τελικός Λογαριασμός”).

Εάν μετά από συζητήσεις μεταξύ του Μηχανικού και του Εργολάβου και οποιοσδήποτε αλλαγές στο προσχέδιο του τελικού λογαριασμού που μπορεί να έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των δύο, διαφανεί ότι υφίσταται διαφωνία, ο Μηχανικός θα παραδίδει στον Εργοδότη ένα Πιστοποιητικό Ενδιάμεσης Πληρωμής για αυτά τα μέρη του προσχεδίου του τελικού λογαριασμού, εάν υπάρχουν, για τα οποία δεν υπάρχει διαφωνία. Η διαφωνία μπορεί τότε να διευθετηθεί σύμφωνα με το άρθρο 67.

**Δήλωση
εξόφλησης**

60.7 Με την υποβολή του Τελικού Λογαριασμού, ο Εργολάβος οφείλει να δώσει στον Εργοδότη, με κοινοποίηση στο Μηχανικό, γραπτή δήλωση εξόφλησης στην οποία να επιβεβαιώνει ότι το σύνολο του Τελικού Λογαριασμού αντιπροσωπεύει πλήρη και τελική διευθέτηση όλων των χρημάτων που οφείλονται στον Εργολάβο και που προκύπτουν από και σε σχέση με το Συμβόλαιο. Νοείται ότι η δήλωση αυτή καθίσταται ενεργός μόνο μετά την πληρωμή, τηρουμένων των προνοιών του άρθρου 47, των ποσών που οφείλονται κατά το Πιστοποιητικό Τελικής Πληρωμής που εκδίδεται σύμφωνα με το εδάφιο 60.8 και την επιστροφή στον Εργολάβο της Εγγύησης Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου που αναφέρεται στο εδάφιο 10.1.

**Πιστοποιητικό
Τελικής
Πληρωμής**

60.8 Εντός 84 ημερών μετά την παραλαβή του Τελικού Λογαριασμού, και της γραπτής δήλωσης εξόφλησης, ο Μηχανικός οφείλει να εκδώσει στον Εργοδότη (με αντίγραφο στον Εργολάβο) Πιστοποιητικό Τελικής Πληρωμής στο οποίο θα αναφέρονται:

(α) το ποσό το οποίο, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, είναι τελικά οφειλόμενο σύμφωνα με το Συμβόλαιο ή αλλιώς, και

(β) μετά που θα πιστωθεί ο Εργοδότης με όλα τα ποσά που έχουν προηγουμένως πληρωθεί από αυτόν και με τα ποσά τα οποία δικαιούται ο Εργοδότης εκτός αυτών σύμφωνα με το άρθρο 47, το υπόλοιπο, εάν υπάρχει, που οφείλεται από τον Εργοδότη στον Εργολάβο ή από τον Εργολάβο στον Εργοδότη ανάλογα με την περίπτωση.

- Τερματισμός της ευθύνης Εργοδότη**   **60.9**   Ο Εργοδότης δεν είναι υπεύθυνος έναντι του Εργολάβου για οποιοδήποτε ζήτημα ή θέμα που προκύπτει από και σε σχέση με το Συμβόλαιο ή την εκτέλεση του Έργου, εκτός εάν ο Εργολάβος έχει περιλάβει σχετική απαίτηση στον Τελικό Λογαριασμό και (εκτός για ζητήματα ή θέματα που προκύπτουν μετά την έκδοση του Πιστοποιητικού Παραλαβής για ολόκληρο το Έργο) στον Προσωρινό Τελικό Λογαριασμό που αναφέρεται στο εδάφιο 60.5.
- Χρόνος πληρωμής**   **60.10**   Το ποσό που οφείλεται στον Εργολάβο με βάση οποιοδήποτε Πιστοποιητικό Ενδιάμεσης Πληρωμής που εκδίδεται από το Μηχανικό σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ή οποιοδήποτε άλλο όρο του Συμβολαίου, πρέπει, τηρουμένων των προνοιών του άρθρου 47, να πληρωθεί από τον Εργοδότη στον Εργολάβο εντός 28 ημερών μετά που το πιστοποιητικό αυτό θα παραδοθεί στον Εργοδότη, ή, στην περίπτωση του Πιστοποιητικού Τελικής Πληρωμής που αναφέρεται στο εδάφιο 60.8, εντός 56 ημερών μετά που το πιστοποιητικό αυτό θα παραδοθεί στον Εργοδότη. Σε περίπτωση παράλειψης του Εργοδότη να πληρώσει εντός των χρονικών προθεσμιών που αναφέρονται πιο πάνω, ο Εργοδότης οφείλει να καταβάλλει στον Εργολάβο τόκο υπερημερίας, με το εκάστοτε καθοριζόμενο από τον Υπουργό Οικονομικών ή άλλο αρμόδιο διοικητικό όργανο επιτόκιο, για όλα τα ποσά που δεν έχουν πληρωθεί από την ημερομηνία που τα ποσά αυτά θα έπρεπε να έχουν πληρωθεί. Οι πρόνοιες του παρόντος εδαφίου δεν επηρεάζουν τα δικαιώματα του Εργολάβου σύμφωνα με το άρθρο 69 ή άλλως πως.

Προκαταβολή

60.11 Μετά την έκδοση της εντολής έναρξης από το Μηχανικό σύμφωνα με το εδάφιο 41.1 και εφόσον ο Εργολάβος έχει υποβάλει στον Εργοδότη εγκεκριμένη Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου σύμφωνα με το εδάφιο 10.1 και Εγγύηση Προκαταβολής από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα της εγκρίσεως του Εργοδότη, με ισχύ μέχρι την ημερομηνία 28 ημέρες μετά τη λήξη του Χρόνου Αποπεράτωσης του Έργου, στη μορφή του εντύπου που επισυνάπτεται στους παρόντες Όρους και για ποσό ίσο με το Ποσοστό Προκαταβολής που αναφέρεται στο Παράρτημα Προσφοράς εφαρμοζόμενου επί του Καθαρού Ποσού Συμβολαίου όπως ορίζεται στο εδάφιο 52.3, ο Μηχανικός οφείλει να πιστοποιήσει για πληρωμή στον Εργολάβο το ποσό αυτό.

Το ποσό της Εγγύησης Προκαταβολής θα μειώνεται σταδιακά κατά το ποσό που αποπληρώνεται από τον Εργολάβο, όπως τούτο δεικνύεται στα Πιστοποιητικά Ενδιάμεσης Πληρωμής που εκδίδονται από το Μηχανικό σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Η προκαταβολή δεν θα υπόκειται σε κράτηση. Η προκαταβολή πρέπει να αποπληρώνεται μέσω αφαίρεσης στα Πιστοποιητικά Ενδιάμεσης Πληρωμής, αρχής γενομένης από το πρώτο Πιστοποιητικό που εκδίδεται μετά που η συνολική πιστοποιημένη αξία των Μόνιμων Έργων και οποιωνδήποτε άλλων εργασιών που περιλαμβάνονται στα Δελτία Ποσοτήτων (εξαιρουμένης της αφαίρεσης της κράτησης) θα υπερβεί το 30 τοις εκατό του Καθαρού Ποσού Συμβολαίου όπως ορίζεται στο εδάφιο 52.3. Το ποσό που θα αφαιρείται από κάθε Πιστοποιητικό Ενδιάμεσης Πληρωμής θα υπολογίζεται έτσι ώστε η αποπληρωμή να γίνεται σε ίσες μηνιαίες δόσεις και αυτή να έχει ολοκληρωθεί εντός του Χρόνου Αποπεράτωσης για ολόκληρο το Έργο, μη λαμβανόμενης υπόψη τυχόν παράτασης χρόνου που έχει παραχωρηθεί με βάση το άρθρο 44. Νοείται ότι εάν συμβεί οποιοδήποτε από τα γεγονότα που καθορίζονται στο εδάφιο 63.1 ή το Συμβόλαιο λυθεί σύμφωνα με τα άρθρα 65, 66 ή 69, τότε ολόκληρο το υπόλοιπο του ποσού προκαταβολής που δεν έχει αποπληρωθεί καθίσταται άμεσα και πάραυτα οφειλόμενο και πληρωτέο από τον Εργολάβο στον Εργοδότη.

Νοείται ότι, εάν και εφόσον, σε συμβόλαιο διορισμένης Υπεργολαβίας περιλαμβάνεται πρόνοια για καταβολή στο διορισμένο Υπεργολάβο προκαταβολής, και εφόσον ο διορισμένος Υπεργολάβος έχει υποβάλει στον Εργολάβο εγγύηση προκαταβολής σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου διορισμένης Υπεργολαβίας, και εφόσον ο Εργολάβος έχει

υποβάλει στον Εργοδότη Εγγύηση Προκαταβολής (πέραν αυτής που καθορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο αλλά στην ίδια μορφή) για το ποσό προκαταβολής που θα καταβληθεί στο διορισμένο Υπεργολάβο, τότε ο Μηχανικός οφείλει να πιστοποιήσει για πληρωμή στον Εργολάβο το ποσό αυτό. Η αποπληρωμή του ποσού θα γίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του συμβολαίου της διορισμένης Υπεργολαβίας.

Έγκριση Έργου	61.1	Μόνο το Πιστοποιητικό Ευθύνης Ελαττωμάτων, που αναφέρεται στο άρθρο 62, θα θεωρείται ότι αποτελεί έγκριση για το Έργο.
Πιστοποιητικό Ευθύνης Ελαττωμάτων	62.1	Το Συμβόλαιο δεν θα θεωρείται συμπληρωμένο μέχρι το Πιστοποιητικό Ευθύνης Ελαττωμάτων να υπογραφεί από το Μηχανικό και να παραδοθεί στον Εργοδότη, με αντίγραφο στον Εργολάβο, αναφέροντας την ημερομηνία κατά την οποία ο Εργολάβος έχει εκπληρώσει την υποχρέωση του να εκτελέσει και συμπληρώσει το Έργο και επιδιορθώσει οποιαδήποτε ελαττώματα σε αυτό προς ικανοποίηση του Μηχανικού. Το Πιστοποιητικό Ευθύνης Ελαττωμάτων πρέπει να δοθεί από το Μηχανικό εντός 28 ημερών από τη λήξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα, ή, εάν ισχύουν διαφορετικές περίοδοι ευθύνης για ελαττώματα σε διαφορετικά Τμήματα ή μέρη των Μόνιμων Έργων, από τη λήξη της τελευταίας αυτών περιόδου, ή το ενωρίτερο δυνατό μετά την ημερομηνία αυτή ώστε οποιοσδήποτε εργασίες για τις οποίες έχουν δοθεί οδηγίες, σύμφωνα με τα άρθρα 49 και 50, να έχουν συμπληρωθεί προς ικανοποίηση του Μηχανικού. Νοείται ότι η έκδοση του Πιστοποιητικού Ευθύνης Ελαττωμάτων δεν αποτελεί προϋπόθεση για την πληρωμή στον Εργολάβο του δεύτερου μέρους του Ποσού Κράτησης σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 60.3.
Μη εκπληρωθείσες υποχρεώσεις	62.2	Ανεξάρτητα από την έκδοση του Πιστοποιητικού Ευθύνης Ελαττωμάτων ο Εργολάβος και ο Εργοδότης παραμένουν υπεύθυνοι για την εκπλήρωση οποιασδήποτε υποχρέωσης προέκυψε με βάση τις πρόνοιες του Συμβολαίου πριν την έκδοση του Πιστοποιητικού Ευθύνης Ελαττωμάτων η οποία παραμένει μη εκπληρωθείσα τη χρονική στιγμή έκδοσης του Πιστοποιητικού Ευθύνης Ελαττωμάτων και, για σκοπούς προσδιορισμού της φύσης και έκτασης της υποχρέωσης αυτής, το Συμβόλαιο θα θεωρείται ότι παραμένει σε ισχύ μεταξύ των μερών του Συμβολαίου.

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ

**Λύση
εργοδότησης -
Υπαίτιος ο
Εργολάβος**

63.1 Εάν ο Εργολάβος κηρυχθεί δυνάμει των διατάξεων οποιουδήποτε νόμου σε κατάσταση πτώχευσης, εκκαθάρισης ή πτωχευτικού συμβιβασμού, ή εκούσια ή ακούσια πτωχεύσει ή χρεοκοπήσει ή περιέλθει σε κατάσταση εκκαθάρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή διάλυσης (άλλη από την περίπτωση εκούσιας εκκαθάρισης για σκοπούς συγχώνευσης ή αναδόμησης), ή καταστεί αφερέγγυος, ή προβεί σε διευθετήσεις με τους πιστωτές του, ή προβεί σε ανάθεση υπέρ των πιστωτών του, ή συμφωνήσει να εκτελεί το Συμβόλαιο ή οποιοδήποτε μέρους του υπό την επίβλεψη των πιστωτών του, ή εάν διοριστεί διαχειριστής, κηδεμόνας ή εκκαθαριστής επί οποιουδήποτε ουσιώδους μέρους των περιουσιακών του στοιχείων, ή εάν, δυνάμει των διατάξεων οποιουδήποτε νόμου αναφορικά με αναδιοργάνωση, διευθέτηση ή αναπροσαρμογή χρεών, έχει αρχίσει νομική διαδικασία ή έχει παρθεί απόφαση σχετικά με τη διάλυση ή εκκαθάριση, ή εάν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα για επιβολή ενεχυρίασης ουσιώδους μέρους των περιουσιακών του στοιχείων, ή εάν γίνει οποιαδήποτε ενέργεια ή συμβεί οποιοδήποτε γεγονός αναφορικά με τον Εργολάβο ή τα περιουσιακά του στοιχεία που, δυνάμει των διατάξεων οποιουδήποτε νόμου, έχουν ουσιαστικά παρόμοια αποτελέσματα με οποιεσδήποτε από τις προαναφερθείσες ενέργειες ή γεγονότα, ή εάν ο Εργολάβος ενεργήσει αντίθετα από τις πρόνοιες του εδαφίου 3.1, ή υπάρχει διάταγμα κατάσχεσης των εμπορευμάτων του, ή εάν ο Εργολάβος ενέχεται σε υπόθεση διαφθοράς ή δωροδοκίας ή προσφοράς προμήθειας ή φιλοδωρήματος, σε οποιοδήποτε πρόσωπο, ως αμοιβή ή κίνητρο για την εκτέλεση πράξης ή την παράλειψη ή αποχή από την εκτέλεση πράξης που σχετίζεται με το Συμβόλαιο, ή εάν ο Μηχανικός πιστοποιήσει στον Εργοδότη, με κοινοποίηση στον Εργολάβο, ότι, κατά τη γνώμη του, ο Εργολάβος:

- (α) έχει υπαναχωρήσει από το Συμβόλαιο,
- (β) χωρίς εύλογη δικαιολογία έχει παραλείψει:
  - (i) να αρχίσει την εκτέλεση του Έργου σύμφωνα με το εδάφιο 41.1, ή
  - (ii) να λάβει τα μέτρα, όπως αυτά καθορίζονται στο εδάφιο 46.1, για επίσπευση της προόδου εκτέλεσης του Έργου, ή οποιοδήποτε Τμήματος αυτού, εντός 28 ημερών από τη λήψη ειδοποίησης σύμφωνα με το εδάφιο 46.1,
- (γ) έχει παραλείψει να συμμορφωθεί με ειδοποίηση που δόθηκε σύμφωνα με το εδάφιο 37.4 ή με οδηγία που εκδόθηκε σύμφωνα με το εδάφιο 39.1, εντός 28 ημερών από τη λήψη τους,

- (δ) παρά την προηγούμενη γραπτή προειδοποίηση του Μηχανικού, κατ' εξακολούθηση ή κατάφωρα αμελεί να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το Συμβόλαιο, ή
- (ε) έχει ενεργήσει αντίθετα από τις πρόνοιες του εδαφίου 4.1,

τότε ο Εργοδότης έχει δικαίωμα, αφού δώσει στον Εργολάβο 14 ημερών προειδοποίηση, να εισέλθει στο Εργοτάξιο και στο Έργο και να λύσει την εργοδότηση του Εργολάβου χωρίς αυτό να απαλλάσσει τον Εργολάβο από οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις ή ευθύνες του που απορρέουν από το Συμβόλαιο, και χωρίς αυτό να επηρεάζει τα δικαιώματα και εξουσίες που παρέχονται στον Εργοδότη ή το Μηχανικό από το Συμβόλαιο. Ο Εργοδότης έχει τότε δικαίωμα να συμπληρώσει ο ίδιος το Έργο ή να εργοδοτήσει οποιοδήποτε άλλο εργολάβο για να συμπληρώσει το Έργο. Ο Εργοδότης ή ο άλλος εργολάβος θα έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν για τη συμπλήρωση αυτή τόσο μέρος των Μηχανημάτων Εργολάβου, Προσωρινών Έργων και υλικών όσο θα κρίνουν κατάλληλο.

**Εκτίμηση κατά
την ημερομηνία
λύσης**

- 63.2** Ο Μηχανικός οφείλει, το πρακτικά ενωρίτερο δυνατό μετά την είσοδο στο Εργοτάξιο και στο Έργο και τη λύση της εργοδότησης αυτής από τον Εργοδότη, να ορίσει και προσδιορίσει μονομερώς, ή με ή μετά από αναφορά στα μέρη ή μετά από τέτοια διερεύνηση ή εξέταση που ο ίδιος θα κρίνει κατάλληλη να κάνει ή αρχίσει, και να πιστοποιήσει:
- (α) το ποσό, εάν υπάρχει, το οποίο κατά το χρόνο της εισόδου και λύσης αυτής είχε εύλογα κερδηθεί από τον Εργολάβο ή το οποίο θα είχε εύλογα προκύψει ως κέρδος στον Εργολάβο αναφορικά με την εργασία που είχε μέχρι το χρόνο εκείνο πραγματικά γίνει από αυτόν σύμφωνα με το Συμβόλαιο, και
  - (β) την αξία των προαναφερόμενων μη χρησιμοποιηθέντων ή εν μέρει χρησιμοποιηθέντων υλικών, Μηχανημάτων Εργολάβου και Προσωρινών Έργων.

**Πληρωμή μετά τη
λύση**

- 63.3** Εάν ο Εργοδότης λύσει την εργοδότηση του Εργολάβου σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δεν θα έχει υποχρέωση να πληρώσει στον Εργολάβο οποιοδήποτε πρόσθετο ποσό (περιλαμβανομένων ζημιών) αναφορικά με το Συμβόλαιο μέχρι τη λήξη της Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα και, μετά από αυτή, μέχρι τα έξοδα για την εκτέλεση, συμπλήρωση και επιδιόρθωση των ελαττωμάτων, οι ζημιές ή ποινικές ρήτρες για καθυστέρηση στη συμπλήρωση, και όλα τα άλλα έξοδα τα οποία έχει υποστεί ο Εργοδότης έχουν εξακριβωθεί και το αντίστοιχο ποσό έχει πιστοποιηθεί από το Μηχανικό. Ο Εργολάβος θα έχει τότε δικαίωμα να λάβει μόνο

τέτοιο ποσό (εάν υπάρχει) που ο Μηχανικός θα πιστοποιήσει ότι θα ήταν πληρωτέο στον Εργολάβο εάν είχε αυτός δεόντως συμπληρώσει το Έργο (στη μορφή και έκταση που τελικά αυτό έχει εκτελεστεί), αφού πρώτα αφαιρεθεί το ποσό που προηγουμένως είχε πιστοποιήσει ο Μηχανικός ως οφειλόμενο στον Εργοδότη. Εάν το τελευταίο αυτό ποσό είναι μεγαλύτερο από αυτό το οποίο θα ήταν πληρωτέο στον Εργολάβο εάν είχε αυτός δεόντως συμπληρώσει το Έργο, τότε ο Εργολάβος οφείλει, όταν τούτο του ζητηθεί, να πληρώσει στον Εργοδότη το ποσό της πιο πάνω διαφοράς το οποίο θα θεωρείται ως χρέος οφειλόμενο από τον Εργολάβο στον Εργοδότη και το οποίο θα μπορεί να ανακτηθεί ανάλογα.

**Εκχώρηση των
προνομίων
συμφωνίας**

63.4 Εκτός εάν τούτο απαγορεύεται δια νόμου, ο Εργολάβος οφείλει, εφόσον του δοθεί οδηγία από το Μηχανικό εντός 14 ημερών από την είσοδο και λύση που αναφέρεται στο εδάφιο 63.1, να εκχωρήσει στον Εργοδότη τα προνόμια οποιασδήποτε συμφωνίας την οποία είχε συνάψει για την προμήθεια εμπορευμάτων ή υλικών ή υπηρεσιών και/ή για την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας για σκοπούς του Συμβολαίου.

**Επείγουσα
διορθωτική
εργασία**

64.1 Εάν λόγω ατυχήματος, ή αστοχίας, ή άλλου γεγονότος που συνέβη στο Έργο, ή μέσα ή σε σχέση με αυτό, ή οποιοδήποτε μέρος αυτού, είτε κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου, είτε κατά την Περίοδο Ευθύνης για Ελαττώματα είναι, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, επειγόντως απαραίτητη για την ασφάλεια του Έργου οποιαδήποτε διορθωτική ή άλλη εργασία και ο Εργολάβος είναι μη ικανός ή μη πρόθυμος να εκτελέσει πάραυτα την εργασία αυτή, τότε ο Εργοδότης θα έχει δικαίωμα να εκτελέσει ο ίδιος ή να εργοδοτήσει και πληρώσει άλλους για να εκτελέσουν την εργασία αυτή με τον τρόπο εκείνο που ο Μηχανικός θα θεωρήσει απαραίτητο. Εάν η εργασία ή επιδιόρθωση που εκτελέστηκε από τον Εργοδότη είναι εργασία την οποία, κατά τη γνώμη του Μηχανικού, ο Εργολάβος είχε υποχρέωση, σύμφωνα με το Συμβόλαιο, να εκτελέσει με δικά του έξοδα, τότε όλα τα άμεσα ή έμμεσα έξοδα που προέκυψαν εξ' αυτής πρέπει, μετά από διαβούλευση με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιοριστούν από το Μηχανικό και να ανακτηθούν από τον Εργοδότη εκ του Εργολάβου, και θα μπορούν να αφαιρεθούν από τον Εργοδότη από τα ποσά που οφείλονται ή θα οφείλονται στον Εργολάβο, και ο Μηχανικός οφείλει να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη. Νοείται ότι ο Μηχανικός οφείλει, το ενωρίτερο δυνατό μετά που θα συμβεί το γεγονός, να ειδοποιήσει επ' αυτού τον Εργολάβο.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

- Ουδεμία ευθύνη για ειδικούς κινδύνους**   **65.1**   Ουδεμία ευθύνη έχει ο Εργολάβος για τις συνέπειες οποιασδήποτε μορφής οποιωνδήποτε εκ των ειδικών κινδύνων που αναφέρονται στο εδάφιο 65.2, είτε από πλευράς κάλυψης είτε με άλλο τρόπο, για ή αναφορικά με:
- (α) καταστροφή ή ζημιά στο Έργο με εξαίρεση υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού ή εργασίας που είχε απορριφθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 39 πριν την εμφάνιση οποιωνδήποτε εκ των εν λόγω κινδύνων,
  - (β) καταστροφή ή ζημιά σε περιουσία, είτε του Εργοδότη είτε τρίτου προσώπου, ή
  - (γ) τραυματισμό ή απώλεια ζωής.
- Ειδικοί κίνδυνοι**   **65.2**   Οι ειδικοί κίνδυνοι είναι οι κίνδυνοι που καθορίζονται στις παραγράφους (α), (β), (γ), (δ) και (ε) του εδαφίου 20.4.
- Ζημιές στο Έργο από ειδικούς κινδύνους**   **65.3**   Εάν το Έργο ή οποιαδήποτε υλικά ή Μηχανικός Εξοπλισμός επί ή πλησίον του Εργοταξίου ή καθ' οδόν (εντός Κύπρου, με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο) προς το Εργοτάξιο, υποστούν καταστροφή ή ζημιά λόγω οποιουδήποτε εκ των αναφερόμενων ειδικών κινδύνων, ο Εργολάβος θα δικαιούται πληρωμής σύμφωνα με το Συμβόλαιο για οποιαδήποτε Μόνιμα Έργα που είχαν δεόντως εκτελεστεί και για οποιαδήποτε υλικά ή Μηχανικό Εξοπλισμό έχουν καταστραφεί ή υποστεί ζημιά και, στο βαθμό που τούτο θα ζητηθεί από το Μηχανικό ή θα είναι αναγκαίο για τη συμπλήρωση του Έργου, θα δικαιούται πληρωμής για επανόρθωση οποιωνδήποτε τέτοιων καταστροφών ή ζημιών στο Έργο, και ο Μηχανικός οφείλει να προσδιορίσει το ποσό που θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου σύμφωνα με το άρθρο 52 και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.
- Εκρήξεις, πύραυλοι**   **65.4**   Η καταστροφή, ζημιά, τραυματισμός ή απώλεια ζωής που προκαλούνται από εκρήξεις ή προσκρούσεις, οποτεδήποτε και οπουδήποτε στην Κύπρο (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο) και εάν συνέβηκαν, οποιασδήποτε νάρκης, βόμβας, οβίδας, χειροβομβίδας, ή άλλου βλήματος, πυραύλου, πυρομαχικών, ή εκρηκτικών πολέμου, θα θεωρούνται ως συνέπειες των εν λόγω ειδικών κινδύνων.

- Αυξημένες δαπάνες λόγω ειδικών κινδύνων**
- 65.5** Με εξαίρεση τις περιπτώσεις που ο Εργολάβος δικαιούται πληρωμής σύμφωνα με οποιαδήποτε άλλη πρόνοια του Συμβολαίου, ο Εργοδότης οφείλει να καταβάλλει στον Εργολάβο οποιαδήποτε έξοδα για την εκτέλεση του Έργου (εκτός αυτών που μπορεί να αποδοθούν στα έξοδα επανακατασκευής εργασίας που είχε απορριφθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 39 πριν την εμφάνιση οποιωνδήποτε εκ των εν λόγω κινδύνων) τα οποία με οποιοδήποτε τρόπο αποδίδονται ή προέκυψαν ως συνέπεια ή ως αποτέλεσμα ή σχετίζονται με τους εν λόγω ειδικούς κινδύνους, με την επιφύλαξη των προνοιών του παρόντος άρθρου που παρατίθενται πιο κάτω για την περίπτωση έκρηξης πολέμου, αλλά ο Εργολάβος οφείλει, αμέσως μόλις τα έξοδα αυτά περιέλθουν στην αντίληψη του, να ειδοποιήσει το Μηχανικό γι' αυτά. Ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει το ποσό το οποίο θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου αναφορικά με τα έξοδα του Εργολάβου που σχετίζονται με τα πιο πάνω και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.
- Έκρηξη πολέμου**
- 65.6** Εάν, κατά την εξέλιξη του Συμβολαίου, υπάρξει έκρηξη πολέμου, είτε ο πόλεμος κηρύχθηκε είτε όχι, σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, ο οποίος, είτε οικονομικώς ή άλλως πως, επηρεάζει ουσιωδώς την εκτέλεση του Έργου, ο Εργολάβος οφείλει, εκτός εάν και μέχρι λυθεί το Συμβόλαιο σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος άρθρου, να συνεχίσει να καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τη συμπλήρωση της εκτέλεσης του Έργου. Νοείται ότι ο Εργοδότης έχει δικαίωμα, οποιαδήποτε στιγμή μετά την έκρηξη πολέμου, να λύσει το Συμβόλαιο δίνοντας ειδοποίηση στον Εργολάβο και, μόλις ο Εργολάβος λάβει την ειδοποίηση θα οφείλει, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των μερών σύμφωνα με το παρόν άρθρο και το άρθρο 67, να λύσει το Συμβόλαιο, χωρίς όμως βλάβη των δικαιωμάτων οποιουδήποτε μέρους αναφορικά με οποιαδήποτε προηγηθείσα παράβαση του Συμβολαίου.
- Απομάκρυνση των Μηχανημάτων Εργολάβου κατά τη λύση**
- 65.7** Εάν το Συμβόλαιο λυθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου 65.6, ο Εργολάβος οφείλει, με κάθε εύλογη ταχύτητα, να απομακρύνει από το Εργοτάξιο όλα τα Μηχανήματα Εργολάβου και να διευκολύνει τους Υπεργολάβους του να πράξουν το ίδιο.

**Πληρωμή εάν το
Συμβόλαιο λυθεί**

65.8 Εάν το Συμβόλαιο λυθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, ο Εργολάβος θα πρέπει να πληρωθεί από τον Εργοδότη, στο βαθμό που τα ποσά αυτά δεν έχουν ήδη καλυφθεί από έναντι πληρωμές που έγιναν προς τον Εργολάβο, για οποιαδήποτε εργασία που εκτελέστηκε πριν την ημερομηνία της λύσης με τις τιμές και τιμές μονάδος που περιλαμβάνονται στο Συμβόλαιο και επιπλέον θα πρέπει να πληρωθεί για:

- (α) τα πληρωτέα ποσά αναφορικά με οποιαδήποτε προκαταρκτικά έξοδα που αναφέρονται στα Δελτία Ποσοτήτων, στο βαθμό που η εργασία ή υπηρεσία που σχετίζεται με αυτά έχει εκτελεστεί ή εκπληρωθεί, και το κατάλληλο ποσοστό τέτοιων εξόδων τα οποία έχουν μερικώς εκτελεστεί ή εκπληρωθεί,
- (β) τα έξοδα των υλικών, Μηχανικού Εξοπλισμού ή εμπορευμάτων που εύλογα είχαν παραγγελθεί για το Έργο και τα οποία έχουν παραδοθεί στον Εργολάβο ή τα οποία ο Εργολάβος είναι νομικά υποχρεωμένος να αποδεχθεί για παραλαβή, νοείται δε ότι τα υλικά, Μηχανικός Εξοπλισμός ή εμπορεύματα αυτά θα περιέλθουν στην ιδιοκτησία του Εργοδότη μόλις καταβάλει την πληρωμή γι' αυτά,
- (γ) τα έξοδα τα οποία εύλογα προέκυψαν στην αναμονή της συμπλήρωσης ολόκληρου του Έργου, μέχρι του βαθμού εκείνου που τα έξοδα αυτά δεν καλύφθηκαν από άλλες πληρωμές που αναφέρονται στο παρόν εδάφιο,
- (δ) οποιοδήποτε πρόσθετο ποσό που είναι πληρωτέο σύμφωνα με τις πρόνοιες των εδαφίων 65.3 και 65.5,
- (ε) τέτοιο ποσοστό των εξόδων που θα κριθεί ως εύλογο, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν πληρωμές που έγιναν ή θα γίνουν για εργασία που εκτελέστηκε, για την απομάκρυνση των Μηχανημάτων Εργολάβου σύμφωνα με το εδάφιο 65.7 και, εάν τούτο ζητηθεί από τον Εργολάβο, για την επιστροφή των Μηχανημάτων Εργολάβου στις εγκαταστάσεις στη χώρα εγγραφής του Εργολάβου ή, χωρίς επιπρόσθετα έξοδα, σε άλλο προορισμό, και
- (στ) τα εύλογα έξοδα για τον επαναπατρισμό του προσωπικού και εργατών του Εργολάβου που εργοδοτούνται για ή σε σχέση με το Έργο κατά την ημερομηνία της λύσης.

Νοείται ότι από οποιοσδήποτε πληρωμές οφείλει ο Εργοδότης σύμφωνα με το παρόν εδάφιο, ο Εργοδότης δικαιούται να πιστωθεί με οποιοσδήποτε εκκρεμείς οφειλές από τον Εργολάβο για προκαταβολές σε σχέση με τα Μηχανήματα Εργολάβου, υλικά και Μηχανικό Εξοπλισμό και άλλα ποσά τα οποία, κατά την ημερομηνία της λύσης, ήταν ανακτήσιμα από τον Εργοδότη εκ του Εργολάβου σύμφωνα με τους Όρους του Συμβολαίου. Ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει οποιαδήποτε ποσά που είναι πληρωτέα σύμφωνα με το παρόν εδάφιο, και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗΣ

Πληρωμή σε περίπτωση απαλλαγής από την υποχρέωση εκπλήρωσης

66.1 Εάν, μετά την έκδοση της Επιστολής Αποδοχής, προκύψουν οποιοσδήποτε περιστάσεις εκτός του ελέγχου και των δύο μερών οι οποίες καταστήσουν αδύνατη ή παράνομη για οποιοδήποτε ή και τα δύο μέρη την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων τους, ή σύμφωνα με τους νόμους που διέπουν το Συμβόλαιο τα μέρη απαλλαγούν από την υποχρέωση για εκπλήρωση του Συμβολαίου, τότε τα μέρη θα απαλλαγούν από το Συμβόλαιο, εκτός όσον αφορά τα δικαιώματα τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο και το άρθρο 67 και χωρίς βλάβη των δικαιωμάτων οποιουδήποτε μέρους αναφορικά με οποιαδήποτε προηγηθείσα παράβαση του Συμβολαίου, και το ποσό που θα είναι πληρωτέο από τον Εργοδότη στον Εργολάβο αναφορικά με την εργασία που έχει εκτελεστεί θα είναι ίσο με το ποσό που θα ήταν πληρωτέο σύμφωνα με το άρθρο 65 εάν το Συμβόλαιο είχε λυθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 65.

ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Φιλικός διακανονισμός και Διαιτησία

67.1 Εάν προκύψει οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του Εργοδότη και του Εργολάβου σε σχέση με, ή ως αποτέλεσμα, του Συμβολαίου ή της εκτέλεσης του Έργου, είτε κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του Έργου ή μετά τη συμπλήρωση του και είτε πριν ή μετά από υπαναχώρηση ή λύση του Συμβολαίου, περιλαμβανομένης οποιασδήποτε διαφοράς αναφορικά με οποιαδήποτε απόφαση, γνώμη, οδηγία, προσδιορισμό, πιστοποίηση ή εκτίμηση του Μηχανικού, τότε είτε ο Εργοδότης είτε ο Εργολάβος έχουν δικαίωμα να δώσουν ειδοποίηση στο άλλο μέρος, με κοινοποίηση στο Μηχανικό, για τη διαφορά αυτή, στη δε περίπτωση αυτή τα μέρη οφείλουν να προσπαθήσουν για τις επόμενες 56 ημέρες όπως τακτοποιήσουν φιλικά τη διαφορά αυτή πριν την έναρξη διαιτησίας. Στην ειδοποίηση πρέπει να αναφέρεται ότι αυτή δίνεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Οποιαδήποτε διαφορά για την οποία δεν έχει επιτευχθεί φιλικός διακανονισμός εντός 56 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της πιο πάνω ειδοποίησης θα επιλύεται οριστικά, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο Συμβόλαιο, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Διαιτησίας Νόμου (Κεφ. 4) από δύο διαιτητές, ανά ένα διοριζόμενο από το κάθε μέρος, και ένα επιδιαιτητή διοριζόμενο από τους δύο διαιτητές. Νοείται ότι τα δύο μέρη έχουν δικαίωμα να συμφωνήσουν από κοινού όπως η παραπομπή σε διαιτησία γίνει σε ένα μόνο διαιτητή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Διαιτησίας Νόμου (Κεφ. 4). Σε κάθε περίπτωση, οι διαιτητές και ο επιδιαιτητής θα έχουν εξουσία να επανανοίγουν, επανεξετάζουν και αναθεωρούν οποιαδήποτε απόφαση, γνώμη, οδηγία, προσδιορισμό, πιστοποίηση ή εκτίμηση του Μηχανικού αναφορικά με τη διαφορά.

Νοείται ότι ουδένα μέρος θα περιορίζεται κατά τη διαδικασία ενώπιον των διαιτητών και του επιδιαιτητή στα τεκμήρια ή επιχειρήματα τα οποία είχε προηγουμένως θέσει ενώπιον του Μηχανικού. Νοείται περαιτέρω ότι τίποτε δεν θα αποκλείει το Μηχανικό από τη δυνατότητα να κληθεί ως μάρτυρας και να παραθέσει ενώπιον των διαιτητών και του επιδιαιτητή τεκμήρια για οποιοδήποτε θέμα που με οποιοδήποτε τρόπο σχετίζεται με τη διαφορά.

Η διαιτησία μπορεί να αρχίσει είτε πριν είτε μετά τη συμπλήρωση του Έργου, νοείται δε ότι οι υποχρεώσεις του Εργοδότη, του Μηχανικού και του Εργολάβου δεν θα μεταβληθούν λόγω του γεγονότος ότι η διαιτησία διεξάγεται πριν τη συμπλήρωση του Έργου.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ειδοποιήσεις στον Εργολάβο

68.1 Όλα τα πιστοποιητικά, ειδοποιήσεις, επιστολές ή οδηγίες που θα δίνονται στον Εργολάβο από τον Εργοδότη ή το Μηχανικό σύμφωνα με τους όρους του Συμβολαίου πρέπει να αποστέλλονται ταχυδρομικώς ή δια τηλεομοιοτύπου ή με το να αφεθούν στον κύριο χώρο εργασίας του Εργολάβου ή στο γραφείο του Εργολάβου στο Εργοτάξιο ή σε τέτοια άλλη διεύθυνση που ο Εργολάβος ήθελε ορίσει για αυτό το σκοπό.

Ειδοποιήσεις στον Εργοδότη και στο Μηχανικό

68.2 Οποιαδήποτε ειδοποίηση ή επιστολή θα δοθεί στον Εργοδότη ή στο Μηχανικό σύμφωνα με τους όρους του Συμβολαίου πρέπει να αποστέλλεται ταχυδρομικώς ή δια τηλεομοιοτύπου ή με το να αφεθεί στις αντίστοιχες διευθύνσεις που ορίζονται στο Μέρος ΙΙ των παρόντων Όρων. Νοείται ότι ο Εργοδότης και/ή ο Μηχανικός έχουν δικαίωμα να ζητήσουν όπως οποιαδήποτε ειδοποίηση ή επιστολή θα δοθεί σε αυτούς κοινοποιείται και σε καθορισμένες, στο Μέρος ΙΙ, υπηρεσίες που υπάγονται στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Αλλαγή διεύθυνσης

68.3 Οποιοδήποτε μέρος έχει δικαίωμα να αλλάξει την ορισμένη διεύθυνση του σε άλλη διεύθυνση εντός Κύπρου (με εξαίρεση τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο) με προηγούμενη ειδοποίηση στο άλλο μέρος και με κοινοποίηση στο Μηχανικό, και ο Μηχανικός έχει δικαίωμα να πράξει το ίδιο με ειδοποίηση στα δύο μέρη.

ΥΠΑΙΤΙΟΣ Ο ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ

Λύση εργοδότησης - Υπαίτιος ο Εργοδότης

69.1 Σε περίπτωση που ο Εργοδότης:

- (α) παραλείψει να καταβάλει στον Εργολάβο το ποσό που είναι οφειλόμενο σύμφωνα με οποιοδήποτε πιστοποιητικό πληρωμής εντός 56 ημερών μετά την πάροδο του χρόνου που αναφέρεται στο εδάφιο 60.10 ως χρονικό όριο για καταβολή της πληρωμής, αυτής υποκείμενης σε οποιαδήποτε μείωση που σύμφωνα με το Συμβόλαιο έχει δικαίωμα να εφαρμόσει ο Εργοδότης,
- (β) χωρίς λόγο παρεμβαίνει ή παρεμποδίζει ή αρνείται οποιαδήποτε απαιτούμενη έγκριση για την έκδοση οποιουδήποτε τέτοιου πιστοποιητικού, ή
- (γ) επιδώσει ειδοποίηση στον Εργολάβο ότι για απρόβλεπτους οικονομικούς λόγους είναι αδύνατο γι' αυτόν να συνεχίσει να εκπληρώνει τις συμβατικές υποχρεώσεις του,

ο Εργολάβος θα έχει δικαίωμα να λύσει την εργοδότηση του σύμφωνα με το Συμβόλαιο δίνοντας ειδοποίηση στον Εργοδότη, με κοινοποίηση στο Μηχανικό. Η λύση αυτή καθίσταται ενεργός 14 ημέρες μετά την επίδοση της ειδοποίησης.

**Απομάκρυνση
Μηχανημάτων
Εργολάβου**

69.2 Με τη λήξη της περιόδου των 14 ημερών που αναφέρονται στο εδάφιο 69.1, ο Εργολάβος οφείλει, παρά τις πρόνοιες του εδαφίου 54.1, με κάθε εύλογη ταχύτητα, να απομακρύνει από το Εργοτάξιο όλα τα Μηχανήματα Εργολάβου που είχε μεταφέρει εκεί.

**Πληρωμή κατά
τη λύση**

69.3 Σε περίπτωση τέτοιας λύσης ο Εργοδότης θα έχει τις ίδιες υποχρεώσεις προς τον Εργολάβο αναφορικά με τις πληρωμές όπως εάν το Συμβόλαιο είχε λυθεί σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 65, αλλά, επιπρόσθετα των πληρωμών που καθορίζονται στο εδάφιο 65.8, ο Εργοδότης οφείλει να καταβάλει στον Εργολάβο το ποσό οποιασδήποτε απώλειας ή ζημιάς που προκύπτει από ή σε σχέση με ή ως συνέπεια της λύσης αυτής.

**Δικαίωμα
Εργολάβου για
αναστολή
εργασιών**

69.4 Χωρίς βλάβη του δικαιώματος του Εργολάβου για επιτόκιο υπερημερίας σύμφωνα με το εδάφιο 60.10 και για λύση σύμφωνα με το εδάφιο 69.1, ο Εργολάβος έχει δικαίωμα, εάν ο Εργοδότης παραλείψει να του καταβάλει το ποσό που είναι οφειλόμενο σύμφωνα με οποιαδήποτε πιστοποίηση εντός 56 ημερών μετά την πάροδο του χρόνου που αναφέρεται στο εδάφιο 60.10 ως χρονικό όριο για καταβολή της πληρωμής, αυτής υποκείμενης σε οποιαδήποτε μείωση που σύμφωνα με το Συμβόλαιο έχει δικαίωμα να εφαρμόσει ο Εργοδότης, και αφού δώσει στον Εργοδότη ειδοποίηση 28 ημερών, με κοινοποίηση στο Μηχανικό, να αναστείλει τις εργασίες ή να μειώσει το ρυθμό εργασίας.

Εάν ο Εργολάβος αναστείλει τις εργασίες ή μειώσει το ρυθμό εργασίας σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος εδαφίου και ως αποτέλεσμα υποστεί καθυστέρηση ή επιπλέον έξοδα τότε ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει:

- (α) τυχόν παράταση χρόνου που δικαιούται ο Εργολάβος σύμφωνα με το άρθρο 44, και
- (β) το ποσό που δικαιούται ο Εργολάβος για τα έξοδα αυτά, το οποίο θα προστεθεί στο Ποσό Συμβολαίου,

και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

Συνέχιση του Έργου   **69.5**   Στην περίπτωση που ο Εργολάβος αναστείλει τις εργασίες ή μειώσει το ρυθμό εργασίας έχοντας δώσει ειδοποίηση σύμφωνα με το εδάφιο 69.4, και στη συνέχεια ο Εργοδότης καταβάλει το οφειλόμενο ποσό, περιλαμβανομένου επιτοκίου υπερημερίας σύμφωνα με το εδάφιο 60.10, το δικαίωμα του Εργολάβου με βάση το εδάφιο 69.1, εάν δεν έχει δοθεί ειδοποίηση για λύση, χάνεται και ο Εργολάβος οφείλει να επαναρχίσει κανονική εργασία το πρακτικά ενωρίτερο δυνατό.

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Αυξομειώσεις τιμών   **70.1**   Αναπροσαρμογή στο Ποσό Συμβολαίου εξ αιτίας αύξησης ή μείωσης του κόστους των εργατικών, υλικών ή οποιουδήποτε άλλου παράγοντα επηρεάζει το κόστος εκτέλεσης του Έργου, θα γίνεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του παρόντος εδαφίου, σε κάθε μηνιαίο λογαριασμό που υποβάλλεται σύμφωνα με το εδάφιο 60.1, στον Προσωρινό Τελικό Λογαριασμό που υποβάλλεται σύμφωνα με το εδάφιο 60.5 και στον Τελικό Λογαριασμό που υποβάλλεται σύμφωνα με το εδάφιο 60.6. Η αναπροσαρμογή αυτή θα γίνεται σε περίπτωση μεταβολής των δεικτών, όπως αυτοί εκδίδονται επίσημα από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, του ωριαίου εργατικού κόστους κατασκευών, και/ή των τιμών του έτοιμου σκυροδέματος κατηγορίας C30, των καυσίμων (πετρέλαιο ντίζελ) και του σιδήρου οικοδομής υψηλής αντοχής διαμέτρου από 12mm και πάνω προέλευσης Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε τέτοια περίπτωση η αναπροσαρμογή του Ποσού Συμβολαίου θα πρέπει να γίνεται όπως αναφέρεται πιο κάτω. Τηρουμένων των προνοιών του εδαφίου 70.2, ουδεμία άλλη αναπροσαρμογή του Ποσού Συμβολαίου θα γίνεται λόγω διακύμανσης του κόστους των εργατικών, υλικών ή οποιουδήποτε άλλου παράγοντα επηρεάζει το κόστος εκτέλεσης του Έργου.

(α) **Τύπος αναπροσαρμογής τιμών**

Εάν, μετά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημερομηνία που ορίστηκε για την υποβολή των προσφορών υπάρχει αύξηση ή μείωση στο δείκτη του ωριαίου εργατικού κόστους κατασκευών και/ή των τιμών του έτοιμου σκυροδέματος κατηγορίας C30, των καυσίμων (πετρέλαιο ντίζελ) και του σιδήρου οικοδομής υψηλής αντοχής διαμέτρου από 12mm και πάνω προέλευσης Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ορίζονται πιο κάτω, το ποσό P_o που θα οφείλεται στον Εργολάβο για την εργασία που θα αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την παράγραφο (β) του παρόντος εδαφίου, θα αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα, σύμφωνα με τον πιο κάτω τύπο αναπροσαρμογής των τιμών, ο οποίος θα εφαρμόζεται όπως αναφέρεται στην παράγραφο (β) του παρόντος εδαφίου.

$$VOP = P_o \left[\left(0,40 + 0,40 \frac{L}{L_o} + 0,08 \frac{C}{C_o} + 0,04 \frac{F}{F_o} + 0,08 \frac{St}{St_o} \right) - 1 \right]$$

όπου,

P_o = η εργασία που αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με την παράγραφο (β) του παρόντος εδαφίου,

VOP= το ποσό που θα προστεθεί ή αφαιρεθεί από το Ποσό Συμβολαίου, ανάλογα με την περίπτωση, λόγω της αυξομείωσης των δεικτών για την εργασία (P_o) που αναπροσαρμόζεται,

L_o = ο δείκτης του ωριαίου εργατικού κόστους κατασκευών που ίσχυε κατά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημερομηνία που ορίστηκε για την υποβολή των προσφορών,

L = ο δείκτης του ωριαίου εργατικού κόστους κατασκευών που ίσχυε κατά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημέρα του μήνα κατά τον οποίο η εργασία εκτελέστηκε,

C_o = ο δείκτης τιμών έτοιμου σκυροδέματος κατηγορίας C30, που ίσχυε κατά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημερομηνία που ορίστηκε για την υποβολή των προσφορών,

- C = ο δείκτης τιμών έτοιμου σκυροδέματος κατηγορίας C30, που ίσχυε κατά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημέρα του μήνα κατά τον οποίο η εργασία εκτελέστηκε,
- F_o = ο δείκτης τιμών καυσίμων (πετρελαίου ντίζελ), που ίσχυε κατά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημερομηνία που ορίστηκε για την υποβολή των προσφορών,
- F = ο δείκτης τιμών καυσίμων (πετρελαίου ντίζελ), που ίσχυε κατά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημέρα του μήνα κατά τον οποίο η εργασία εκτελέστηκε,
- St_o = ο δείκτης τιμών σιδήρου οικοδομής υψηλής αντοχής διαμέτρου από 12mm και πάνω, προέλευσης Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ίσχυε κατά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημερομηνία που ορίστηκε για την υποβολή των προσφορών,
- St = ο δείκτης τιμών σιδήρου οικοδομής υψηλής αντοχής διαμέτρου από 12mm και πάνω, προέλευσης Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ίσχυε κατά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημέρα του μήνα κατά τον οποίο η εργασία εκτελέστηκε,

Οι αξίες των δεικτών L, Lo, C, Co, F, Fo, St και St_o θα είναι αυτές που εκδίδονται επίσημα από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας για τις αντίστοιχες ημερομηνίες. Νοείται ότι για τον υπολογισμό των δεικτών δεν λαμβάνεται υπόψη ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας.

(β) Εργασία που θα αναπροσαρμόζεται

Για σκοπούς αναπροσαρμογής των τιμών, η αξία της εργασίας που θα αναπροσαρμόζεται, P_o, θα αφορά το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους (α) και (β) του εδαφίου 60.1 κατά τη διάρκεια του μήνα για το οποίο ετοιμάζεται Πιστοποιητικό Ενδιάμεσης Πληρωμής, εξαιρουμένων:

- (i) των εργασιών με απολογισμό κατά την έννοια του εδαφίου 52.4,
- (ii) εργασιών που αφορούν Ποσά Προνοίας, και
- (iii) εργασιών που αφορούν Ποσά Βασικού Κόστους, στο βαθμό που η αξία των εργασιών αυτών προκύπτει με βάση τις παραγράφους (α), (γ), (δ) και (ε) του εδαφίου 59.4.

Νοείται ότι θα εξαιρούνται επίσης οι εργασίες τροποποιήσεων για τις οποίες έχουν οριστεί κατάλληλες τιμές ή τιμές μονάδος, κατά την έννοια του εδαφίου 52.1, εκτός εάν οι τιμές ή τιμές μονάδος αυτές έχουν βασιστεί στην αξία και/ή σε τιμές αγοράς οι οποίες αξία και τιμές ίσχυαν κατά την ημερομηνία 42 ημέρες πριν την τελευταία ημερομηνία που ορίστηκε για την υποβολή των προσφορών.

Όπου υπάρχει καθυστέρηση στην πληρωμή λόγω καθυστέρησης στον καθορισμό νέων τιμών μονάδας, στο διακανονισμό απαιτήσεων και τα λοιπά, η αναπροσαρμογή των τιμών θα πρέπει να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τους μέσους σταθμισμένους δείκτες που ίσχυαν από το Χρόνο Έναρξης μέχρι το Χρόνο Αποπεράτωσης, δηλαδή το πηλίκο του αθροίσματος $\Sigma(VOP)$ διά του αθροίσματος $\Sigma(Po)$ για το χρονικό αυτό διάστημα.

Η αναπροσαρμογή των τιμών σύμφωνα με το εδάφιο αυτό, θα εφαρμόζεται μέχρι το Χρόνο Αποπεράτωσης, αφαιρουμένης τυχόν παράτασης χρόνου που παραχωρήθηκε σύμφωνα με την παράγραφο (γ) του εδαφίου 44.1. Μετά από το χρόνο αυτό, οι δείκτες που θα εφαρμόζονται θα είναι αυτοί που ίσχυαν κατά την τελευταία ημέρα του χρόνου αυτού.

Μεταγενέστερη νομοθεσία   **70.2**   Εάν, μετά την ημερομηνία 14 ημέρες πριν την τελευταία ημερομηνία που ορίστηκε για την υποβολή των προσφορών, δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας η εισαγωγή ή τροποποίηση νόμου ή κανονισμού ή άλλη Διοικητική Πράξη και ως αποτέλεσμα προκληθεί αύξηση ή μείωση των εξόδων του Εργολάβου στην εκτέλεση του Συμβολαίου, εξαιρουμένων εξόδων λόγω διακύμανσης του κόστους οποιωνδήποτε εργατικών ή υλικών, τότε ο Μηχανικός οφείλει, αφού διαβουλευθεί με τον Εργοδότη και τον Εργολάβο, να προσδιορίσει το ποσό που θα πρέπει να προστεθεί ή αφαιρεθεί από το Ποσό Συμβολαίου για την αύξηση ή μείωση αυτή αντίστοιχα, και να ειδοποιήσει σχετικά τον Εργολάβο, με κοινοποίηση στον Εργοδότη.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ

Αξιολόγηση   **71.1**   Με σκοπό την αξιολόγηση της επίδοσης του Εργολάβου ως αναδόχου σύμβασης δημοσίου, η αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του Νόμου, έχει δικαίωμα, μετά την έκδοση από το Μηχανικό του Πιστοποιητικού Ευθύνης Ελαττωμάτων, να ετοιμάζει έκθεση αξιολόγησης της απόδοσης του Εργολάβου, στη μορφή του εντύπου που επισυνάπτεται στους παρόντες Όρους. Νοείται ότι η αναθέτουσα αρχή έχει δικαίωμα να ετοιμάζει τέτοιες εκθέσεις και σε οποιαδήποτε άλλη χρονική στιγμή, πριν και/ή μετά την έκδοση του Πιστοποιητικού αυτού. Κάθε τέτοια έκθεση πρέπει να κοινοποιείται στον Εργολάβο.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Οι Όροι Συμβολαίου για Κατασκευή Δημόσιων Οικοδομικών Έργων αποτελούνται από δύο μέρη, το Μέρος Ι (Γενικοί Όροι) που περιλαμβάνεται στον παρόντα τόμο, και το Μέρος ΙΙ (Ειδικό Όροι). Το Μέρος ΙΙ περιλαμβάνεται σε ξεχωριστό τόμο.

ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΙΣΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
Ημερομηνία λήξης-----

Προς

_____
 (από εδώ και στο εξής καλούμενου «η Αναθέτουσα Αρχή»)

Αξιότιμε Κύριε,

Εγγυητική Επιστολή Αριθμός-----
Συμβόλαιο Αρ.-----

Επειδή έχουμε πληροφορηθεί ότι έχετε συμβληθεί με τους κυρίους -----
 ----- (από εδώ και στο εξής καλούμενων «ο Ανάδοχος») για την
 κατασκευή/εκτέλεση του/της -----
 ----- (από εδώ και στο εξής του συμβολαίου αυτού καλούμενου «το
 Συμβόλαιο») με Ποσό Συμβολαίου C£-----, (ολογράφως -----
 ----- Λιρών Κύπρου και -----
 σεντ) και επειδή οι Όροι του Συμβολαίου προνοούν για την παροχή εγγύησης για την πιστή
 εκτέλεση του Συμβολαίου αυτού για ποσό ίσο με ποσοστό ----- εφαρμοζόμενου επί του
 Ποσού Συμβολαίου, εμείς, το πιο κάτω υπογράφων χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, παραιτούμενοι από
 κάθε ένσταση και επιφύλαξη για το πιο πάνω Συμβόλαιο ή οποιαδήποτε τροποποίηση αυτού, με το
 παρόν έγγραφο, αμετάκλητα και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε ένσταση από μέρους του Αναδόχου
 και χωρίς αναφορά σ' αυτόν, εγγυούμεθα να σας πληρώσουμε χωρίς καθυστέρηση (και το
 αργότερο εντός 3 εργάσιμων ημερών) στην πρώτη γραπτή απαίτηση σας, οποιοδήποτε ποσό θα
 απαιτηθεί από εσάς μέχρι ποσού C£----- (ολογράφως) -----

Λιρών

Κύπρου και ----- (σεντ), έναντι γραπτής σας δήλωσης ότι ο
 Ανάδοχος έχει αρνηθεί ή παραλείψει να εκπληρώσει ή δεν έχει εκπληρώσει και/ή έχει παραβιάσει
 οποιοδήποτε όρο του Συμβολαίου. Σε περίπτωση υποβολής τμηματικών απαιτήσεων το ποσό της
 εγγύησης θα μειώνεται ανάλογα με τα ποσά που θα πληρώνονται.

2. Νοείται ότι οποιαδήποτε αλλαγή, τροποποίηση, προσθήκη ή διόρθωση η οποία δυνατό να
 γίνει στο Συμβόλαιο, ή οποιοσδήποτε διακανονισμός σχετικά με αυτό, δεν θα μας απαλλάξει από
 την ευθύνη μας που απορρέει από την παρούσα Εγγυητική Επιστολή και δια του παρόντος
 παραιτούμεθα απόλυτα από το δικαίωμα μας να συγκατατεθούμε ή να λάβουμε ειδοποίηση ή
 γνώση για οποιαδήποτε τέτοια αλλαγή, τροποποίηση, προσθήκη, διόρθωση, ή διακανονισμό.

3. Η Εγγύηση αυτή θα έχει ισχύ μέχρι την ημερομηνία λήξης που αναγράφεται ανωτέρω (της
 ημερομηνίας αυτής συμπεριλαμβανομένης) και μέχρι αυτή την ημερομηνία θα πρέπει να έχουμε
 λάβει οποιαδήποτε απαίτηση σας. Μετά την παρέλευση της ως άνω ημερομηνίας λήξης, και
 νοούμενου ότι μέχρι τότε δεν θα έχει ληφθεί από εμάς οποιαδήποτε γραπτή απαίτηση σας, η
 Εγγυητική Επιστολή θα θεωρείται άκυρη είτε έχει επιστραφεί σε εμάς είτε όχι.

4. Η Εγγυητική Επιστολή θα διέπεται από και θα ερμηνεύεται με βάση και σύμφωνα με τους
 νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας και θα εμπίπτει στη δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων.

Διατελούμε,

[Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα]
 (υπογραφή και σφραγίδα)

{ Επικολλήστε εδώ }
 Χαρτόσημα

Ημερομηνία: .....

ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ**Ημερομηνία λήξης-----**

Προς

(από εδώ και στο εξής καλούμενου «η Αναθέτουσα Αρχή»)

Αξιότιμε Κύριε,

Εγγυητική Επιστολή Αριθμός-----**Συμβόλαιο Αρ.-----**

Επειδή έχουμε πληροφορηθεί ότι έχετε συμβληθεί με τους κυρίους -----
 ----- (από εδώ και στο εξής καλούμενων "ο Ανάδοχος") για την κατασκευή/
 εκτέλεση του/της ----- (από εδώ και
 στο εξής του συμβολαίου αυτού καλούμενου "το Συμβόλαιο") με Ποσό Συμβολαίου C£-----
 (ολογράφως ----- Λιρών
 Κύπρου και ----- σεντ), και επειδή ο Ανάδοχος επιθυμεί όπως λάβει προκαταβολή με βάση το
 εδάφιο 11 του άρθρου 60 των Όρων Συμβολαίου, και επειδή το ίδιο εδάφιο καθορίζει ότι ο Ανάδοχος θα
 πρέπει προηγουμένως να έχει εξασφαλίσει Εγγύηση Προκαταβολής για το ίδιο ποσό, εμείς, το πιο κάτω
 υπογράφων χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, παραιτούμενοι από κάθε ένσταση και επιφύλαξη για το πιο πάνω
 Συμβόλαιο, με το παρόν έγγραφο, αμετάκλητα και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε ένσταση από μέρους
 του Αναδόχου και χωρίς αναφορά σ' αυτόν, εγγυούμεθα να σας πληρώσουμε χωρίς καθυστέρηση (και
 το αργότερο εντός 3 εργάσιμων ημερών) στην πρώτη γραπτή απαίτηση σας, οποιοδήποτε ποσό θα
 απαιτηθεί από εσάς μέχρι ποσού (από εδώ και στο εξής καλούμενου το "Εγγυηθέν Ποσό") C£ -----
 (ολογράφως ----- Λιρών
 Κύπρου και ----- σεντ), έναντι γραπτής σας δήλωσης ότι ο Ανάδοχος έχει αρνηθεί και/ή παραλείψει
 και/ή αποτύχει να σας αποπληρώσει, σύμφωνα με τους Όρους Συμβολαίου, το ποσό που έχει λάβει ως
 προκαταβολή.

2. Νοείται ότι οποιαδήποτε αλλαγή, τροποποίηση, προσθήκη ή διόρθωση η οποία δυνατό να γίνει
 στο Συμβόλαιο, ή οποιοσδήποτε διακανονισμός σχετικά με αυτό, δεν θα μας απαλλάξει από την ευθύνη
 μας που απορρέει από την παρούσα Εγγυητική Επιστολή και δια του παρόντος παραιτούμεθα απόλυτα
 από το δικαίωμα μας να συγκατατεθούμε ή να λάβουμε ειδοποίηση ή γνώση για οποιαδήποτε τέτοια
 αλλαγή, τροποποίηση, προσθήκη, διόρθωση, ή διακανονισμό.

3. Η παρούσα Εγγύηση τίθεται σε ισχύ από την ημέρα κατά την οποία ο Ανάδοχος θα πληρωθεί το
 ποσό της προκαταβολής που καθορίζεται πιο πάνω. Το Εγγυηθέν Ποσό θα μειώνεται με το ποσό
 αποπληρωμής της προκαταβολής το οποίο θα ανακτάται από εσάς από τον Ανάδοχο, όπως αυτό θα
 τεκμαίρεται από τα Πιστοποιητικά Ενδιάμεσης Πληρωμής που θα εκδίδονται με βάση το εδάφιο 2 του
 άρθρου 60 των Όρων Συμβολαίου.

4. Η Εγγύηση αυτή θα έχει ισχύ μέχρι την ημερομηνία λήξης που αναγράφεται ανωτέρω (της
 ημερομηνίας αυτής συμπεριλαμβανομένης) και μέχρι αυτή την ημερομηνία θα πρέπει να έχουμε λάβει
 οποιαδήποτε απαίτηση σας. Μετά την παρέλευση της ως άνω ημερομηνίας λήξης, και νοουμένου ότι
 μέχρι τότε δεν θα έχει ληφθεί από εμάς οποιαδήποτε γραπτή απαίτηση σας, η Εγγυητική Επιστολή θα
 θεωρείται άκυρη είτε έχει επιστραφεί σε εμάς είτε όχι.

5. Γνωρίζουμε ότι έχετε δικαίωμα να απαιτήσετε από τον Ανάδοχο όπως παρατείνει την ισχύ της
 Εγγυητικής Επιστολής εάν το ποσό της προκαταβολής δεν έχει αποπληρωθεί μέχρι τη λήξη του Χρόνου
 Αποπεράτωσης, όπως αυτός ορίζεται στους Όρους Συμβολαίου. Αναλαμβάνουμε δε να σας
 πληρώσουμε χωρίς καθυστέρηση (και το αργότερο εντός 3 εργάσιμων ημερών) στην πρώτη γραπτή
 απαίτηση σας, στην οποία θα αναφέρεται ότι το ποσό προκαταβολής δεν έχει αποπληρωθεί και η ισχύς
 της παρούσας Εγγυητικής Επιστολής δεν έχει παραταθεί, το ποσό το οποίο δεν θα έχει αποπληρωθεί.

6. Η Εγγυητική Επιστολή θα διέπεται από και θα ερμηνεύεται με βάση και σύμφωνα με τους νόμους
 της Κυπριακής Δημοκρατίας και θα εμπίπτει στη δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων.

Διατελούμε,

[Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα]
(υπογραφή και σφραγίδα){ Επικολλήστε εδώ }
Χαρτόσημα

Ημερομηνία: .....

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

Η συμφωνία αυτή έγινε τη ----- ημέρα του ----- μεταξύ του -----, δια και στο όνομα -----
----- [να αναφερθεί η Αναθέτουσα Αρχή] (από εδώ και στο εξής καλούμενου "ο Εργοδότης") αφ' ενός και των κ.κ. -----
----- από ----- (από εδώ και στο εξής καλούμενου "ο Εργολάβος") αφ' ετέρου.

Επειδή ο Εργολάβος έχει υποβάλει προσφορά για την ανάληψη, εκτέλεση και συμπλήρωση του έργου: -----και την επιδιόρθωση οποιωνδήποτε ελαττωμάτων σε αυτό, και

Επειδή, ο Εργοδότης έχει αποδεχτεί την πιο πάνω προσφορά του Εργολάβου,

ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ, ΤΑ ΜΕΡΗ ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ, ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΜΑΡΤΥΡΩΝ, ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

1. Στη συμφωνία αυτή οι λέξεις και εκφράσεις θα έχουν το ίδιο νόημα όπως ορίζονται αντίστοιχα στους Όρους Συμβολαίου που από τώρα θα αναφέρονται.

2. Τα ακόλουθα έγγραφα θα θεωρούνται να αποτελούν και να διαβάζονται και ερμηνεύονται ως μέρος της Συμφωνίας αυτής δηλαδή:

- (α) η Επιστολή Αποδοχής,
- (β) η Προσφορά,
- (γ) όλες οι εγκύκλιοι (addendum) που είχαν εκδοθεί προς τους προσφοροδότες,
- (δ) οι Όροι Συμβολαίου
- (ε) οι Προδιαγραφές,
- (στ) τα Σχέδια,
- (ζ) τα Δελτία Ποσοτήτων, και
- (η) Άλλοι όροι που συμφωνήθηκαν και τα έγγραφα όπως καταγράφονται πιο κάτω:

-----

3. Σε αντάλλαγμα των πληρωμών που θα γίνονται από τον Εργοδότη στον Εργολάβο, όπως αναφέρεται πιο κάτω, ο Εργολάβος συμφωνεί με τον Εργοδότη να αναλάβει, εκτελέσει και συμπληρώσει το Έργο και επιδιορθώσει οποιαδήποτε ελαττώματα σε αυτό, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου από κάθε άποψη.

4. Ο Εργοδότης συμφωνεί να πληρώσει στον Εργολάβο σε αντάλλαγμα της ανάληψης, εκτέλεσης και συμπλήρωσης του Έργου και της επιδιόρθωσης των ελαττωμάτων σε αυτό, το Ποσό Συμβολαίου, ή τέτοιο άλλο ποσό που θα οφείλεται στον Εργολάβο σύμφωνα με τις πρόνοιες του Συμβολαίου σε χρόνο και τρόπο που περιγράφεται από το Συμβόλαιο.

Τα συμβαλλόμενα μέρη, στην παρουσία μαρτύρων, έχουν υπογράψει και σφραγίσει τα παρόντα την ημέρα και χρόνο που γράφτηκε πιο πάνω.

ΥΠΟΓΡΑΦΗΚΕ, ΣΦΡΑΓΙΣΤΗΚΕ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΘΗΚΕ

(διά -----)
[να αναφερθεί η Αναθέτουσα Αρχή]

(δια-----)

Μάρτυρες

1. -----
2. -----

{Επικολλήστε εδώ
Χαρτόσημα*}

* Τα έξοδα χαρτοσήμανσης βαρύνουν τον Εργολάβο

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ
(ως αναδόχου σύμβασης δημοσίου)

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΥ

1. Υπουργείο/Υπηρεσία/Τμήμα: .....
2. Έργο: .....
3. Σύνομη περιγραφή Έργου: .....
.....
.....
4. Αριθμός Συμβολαίου: .....
5. Ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας: .....
6. Εργολάβος: .....
7. Ποσό Συμβολαίου (αφαιρουμένων των απροβλέπτων): .....
8. Εκτίμηση ποσού Τελικού Λογαριασμού: .....
9. Ημερομηνία έναρξης Έργου: .....
10. Ημερομηνία Αποπεράτωσης (με βάση το Παράρτημα Προσφοράς): .....
11. Παράταση χρόνου: .....
12. Αδικαιολόγητη καθυστέρηση: .....
13. Ημερομηνία Παραλαβής του Έργου: .....
14. Ημερομηνία λήξης Περιόδου Ευθύνης για Ελαττώματα.....

B. ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΕΡΓΟΛΑΒΟΥ ΣΕ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΝΟΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

(α) Ποιότητα εργασιών/υλικών με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές του Συμβολαίου¹

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Βαθμολογία με βάση το 5 (μέγιστη βαθμολογία): _____

(β) Ανταπόκριση/συμμόρφωση του Εργολάβου στις οδηγίες του Μηχανικού και των Επιβλεπόντων Μηχανικών

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Βαθμολογία με βάση το 5 (μέγιστη βαθμολογία): _____

(γ) Ανταπόκριση/συμμόρφωση του Εργολάβου στις πρόνοιες του Συμβολαίου σε θέματα διαχείρισης της ασφάλειας του προσωπικού και των διερχομένων/επισκεπτών

- Ασφάλεια προσωπικού: .....

.....
.....
.....

- Ασφάλεια επισκεπτών:.....

.....
.....
.....

- Ασφάλεια διερχομένων: .....

.....
.....
.....

Βαθμολογία με βάση το 5 (μέγιστη βαθμολογία): _____

(δ) Έγκαιρη συμπλήρωση του Έργου ²

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Να σημειωθεί η αδικαιολόγητη καθυστέρηση σε σχέση με το Χρόνο Αποπεράτωσης (περιλαμβανομένης παράτασης χρόνου) σε μήνες/εβδομάδες: _____

Βαθμολογία με βάση το 5 (μέγιστη βαθμολογία): _____

(ε) Υποβολή απαιτήσεων για παρατάσεις χρόνου

.....
.....
.....

Να σημειωθεί η συνολική απαίτηση για παράταση χρόνου σε σχέση με την παραχωρηθείσα παράταση χρόνου σε μήνες/εβδομάδες: _____

Βαθμολογία με βάση το 5 (μέγιστη βαθμολογία): _____

(ζ) Υποβολή απαιτήσεων για οικονομικές αποζημιώσεις³

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Να σημειωθούν οι συνολικές οικονομικές απαιτήσεις του Εργολάβου σε σχέση με το προβλεπόμενο τελικό Ποσό Συμβολαίου: _____

Βαθμολογία με βάση το 5 (μέγιστη βαθμολογία): _____

(η) Υποβολή Προσωρινού Τελικού Λογαριασμού με βάση τους Όρους Συμβολαίου (χρονική προθεσμία και επάρκεια λογαριασμού)

.....
.....
.....

Βαθμολογία με βάση το 5 (μέγιστη βαθμολογία): _____

(θ) Παρατηρήσεις σχετικά με παραβάσεις από τον Εργολάβο άλλων προνοιών του Συμβολαίου

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Σημειώσεις:

(1) Να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων, η ανταπόκριση του Εργολάβου σε οδηγίες του Μηχανικού και των Επιβλεπόντων Μηχανικών για διορθωτικά μέτρα και τυχόν ποιοτικά προβλήματα που παρουσιάζει το Έργο κατά το χρόνο αξιολόγησης.

(2) Σε περίπτωση αδικαιολόγητης καθυστέρησης να αναφερθεί σε ποιους από τους ακόλουθους παράγοντες υστέρησε ο Εργολάβος.

- Οργάνωση και προγραμματισμός
- Καταλληλότητα και επάρκεια προσωπικού
- Καταλληλότητα και επάρκεια μηχανικού εξοπλισμού
- Συνεργασία και συντονισμός με υπεργολάβους

(3) Να αξιολογηθούν οι ακόλουθοι παράγοντες:

- Οι προθεσμίες και η επάρκεια στοιχείων κατά την υποβολή των απαιτήσεων σε σχέση με τους Όρους Συμβολαίου
- Τα χρηματικά ποσά που παραχωρήθηκαν για απαιτήσεις καθώς και τα ποσά που αρχικά απαιτήθηκαν για συμβόλαια του δημοσίου που εκτελέστηκαν από τον Εργολάβο την τελευταία δεκαετία.

Γ. ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ

Κριτήρια	Αξιολόγηση
Πλήρης συμμόρφωση με όλες τις ουσιαστικές πρόνοιες. Συνολική βαθμολογία ≥ 28 , με μόνο ένα κριτήριο να έχει βαθμολογία ίση με 3.	Πολύ Ικανοποιητική
Ουσιαστική συμμόρφωση με όλες τις πρόνοιες του Β. Συνολική βαθμολογία ≥ 21 , με όλα τα κριτήρια να έχουν βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση με 3.	Αρκετά Ικανοποιητική
Συμμόρφωση με τις πλείστες πρόνοιες του Β (συμπεριλαμβανομένων των α,β,γ και δ). Συνολική βαθμολογία ≥ 17 , με κανένα κριτήριο κάτω του 2 και με βαθμολογία στα κριτήρια α, β, γ και δ ≥ 3 .	Ικανοποιητική
Μη συμμόρφωση με μία ή περισσότερες από τις κυριότερες πρόνοιες του Β (α, β, γ και δ). Συνολική βαθμολογία ≤ 14 , ή με βαθμολογία σε ένα από τα κριτήρια α, β, γ, και δ, < 3 .	Μη Ικανοποιητική

Δ. ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή Αξιολόγησης κρίνει την απόδοση του Εργολάβου ως:

- Πολύ ικανοποιητική
- Αρκετά ικανοποιητική
- Ικανοποιητική
- Μη Ικανοποιητική

Δ. ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. .... Υπογραφή: .....
2. .... Υπογραφή: .....
3. .... Υπογραφή: .....

Ημερομηνία: .....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ
(Δ Ε Ι Γ Μ Α)*

<u>Όρος Συμβολαίου</u>	<u>άρθρο</u>	
Ποσό Εγγύηση Πιστής Εκτέλεσης Συμβολαίου	10.1	----% του Ποσού Συμβολαίου [εάν δεν καθορίζεται θα είναι 10%]
Ποσό Ασφάλισης για βλάβες σε πρόσωπα και περιουσίες	23.2	Κ€ ----- για κάθε περιστατικό, για απεριόριστο αριθμό περιστατικών [εάν δεν καθορίζεται θα είναι Κ€250.000]
Χρόνος για έκδοση της εντολής έναρξης από το Μηχανικό	41.1	---- ημέρες από την υπογραφή της Συμφωνίας [εάν δεν καθορίζεται θα είναι 30 ημέρες]
Χρόνος Έναρξης	41.1	---- ημέρες από τη λήψη της εντολής έναρξης από το Μηχανικό [εάν δεν καθορίζεται θα είναι 14 ημέρες]
Χρόνος Αποπεράτωσης	43.1	----- εβδομάδες [να καθοριστεί για κάθε Τμήμα, εάν εφαρμόζεται]
Αποζημιώσεις για Καθυστερήσεις	47.1	Κ€ ----- ανά ημέρα καθυστέρησης [εάν δεν καθορίζεται θα είναι 10% του λόγου του Ποσού Συμβολαίου διά του Χρόνου Αποπεράτωσης σε ημέρες] [να καθοριστεί για κάθε Τμήμα, εάν εφαρμόζεται]
Πρόσθετη αμοιβή (bonus)	47.3	Κ€----- ανά ημέρα [εάν δεν καθορίζεται δεν θα εφαρμόζεται]
Περίοδος Ευθύνης για Ελαττώματα	49.1	---- μήνες [εάν δεν καθορίζεται θα είναι 128 μήνες]
Ποσοστό Κράτησης	60.2(α)	----% [εάν δεν καθορίζεται θα είναι 10%]
Όριο Ποσού Κράτησης	60.2(α)	----% του Ποσού Συμβολαίου [εάν δεν καθορίζεται θα είναι 5%]
Ποσό Προκαταβολής	60.11	----% του Καθαρού Ποσού Συμβολαίου [εάν δεν καθορίζεται δεν θα εφαρμόζεται]
Αυξομειώσεις τιμών	70.1	Εφαρμόζεται / Δεν εφαρμόζεται [εάν δεν καθορίζεται δεν θα εφαρμόζεται]

* Σημείωση: Το παρόν έντυπο είναι δείγμα. Το Παράρτημα Προσφοράς το οποίο ισχύει περιλαμβάνεται ως παράρτημα στο Έντυπο Προσφοράς